

Klasa: 343-01/11-01/01

Urbroj: 5030116-11-1

Zagreb, 16. lipnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Božidara Kalmetu, ministra mora, prometa i infrastrukture, mr. sc. Danijela Miletu, Ivicu Perovića i Željka Tufekčića, državne tajnike u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te mr. sc. Juru Šarića, ravnatelja u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ZRAČNOM PROMETU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o zračnom prometu sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zračni promet u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o zračnom prometu (Narodne novine, broj 69/2009), Zakonom o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu (Narodne novine, br. 132/98, 63/2008 i 134/2009), Zakonom o zračnim lukama (Narodne novine, br. 19/98 i 14/2011), Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe (Narodne novine, broj 19/98) i podzakonskim propisima te međunarodnim ugovorima kojih je Republike Hrvatska članica.

Zakon o zračnom prometu koncipiran kao vrlo općeniti zakon koji sadrži načelne odredbe o svim bitnim aspektima civilnog zrakoplovstva. Tim Zakonom uređuju se opća pravila odvijanja zračnog prometa, pristup tržištu, korištenje hrvatskog zračnog prostora, uvjeti za obavljanje prijevoza, potrebne dozvole i svjedodžbe, uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova i aerodroma, usluge u zračnoj plovidbi, istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda, izvješćivanje o događajima koji ugrožavaju sigurnost, zaštitu zračnog prometa, inspekcijski nadzor sigurnosti zračnog prometa te prekršaji u zračnom prometu. Svi daljnji elementi ovih cjelina detaljno se uređuju provedbenim propisima koji se donose u skladu sa ovim Zakonom te u skladu sa relevantnim EU propisima. Ti podzakonski propisi u sebi sadrže hrvatski prijevod odgovarajućeg EU propisa koji se tim podzakonskim propisom implemetira. Ukoliko u pojedinom slučaju neku materiju iz EU uredbe potrebno dodatnim člancima razraditi, to se radi na način da ti članci ne budu u suprotnosti sa tom uredbom, već da samo razrade ono što je uredba ostavila državi da sama uredi. Ovo rješenje je Europska komisija nekoliko puta naglasila kao prihvatljivo s obzirom na obvezu Republike Hrvatske da primjenjuje EU uredbe i direktive, ali u svjetlu okolnosti da uredbe i direktive nisu direktno primjenjive u Republici Hrvatskoj već se na neki način moraju učiniti dijelom nacionalnog zakonodavstva.

Nadalje, Zakon o zračnom prometu, između ostalog, propisuje kompetencije Agencije za civilno zrakoplovstvo koja u okviru propisanih nadležnosti provodit upravne, inspekcijske i druge poslove koji se odnose na civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj. Time se osigurao ICAO standard za uspostavu i upravljanje sustavom sigurnosti zračnog prometa (Standard je propisan u ICAO Oversight Manual; Doc 974-AN/959).

Osim toga, Zakonom je predviđeno i osnivanje, Uredbom Vlade Republika Hrvatske, Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova kao pravne osobe s javnim ovlastima. Time se, slijedom relevantnih EU propisa, osigurala organizacijska, funkcionalna i financijska neovisnost tijela za istraživanje, a na čemu međunarodni auditori inzistiraju. Slijedom navedenog Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (Narodne novine, br. 110/2009 i 152/2009).

Republika Hrvatska, kao zemlja kandidat za pristupanje Europskoj uniji, ima obvezu osiguranja potpune harmonizacije hrvatskog nacionalnog zakonodavstva u području zračnog prometa s pravnom stečevinom Europske unije, a u skladu sa Sporazumom o Zajedničkom europskom zračnom prostoru (ECAA Sporazum) koji je ratificiran u svibnju 2008. godine Ratifikacijom ECAA Sporazuma Republika Hrvatska je stekla status promatrača u Europskoj agenciji za sigurnost zračnog prometa (EASA) kao krovnom tijelu Europske unije nadležnom za sigurnost zračnog prometa, a time i određene obveze.

Dana 8. lipnja 2010. godine Opća uprava za mobilnost i promet (DG Mobility and Transport - MOVE) Europske komisije je potvrdila da je Republika Hrvatska udovoljila svim zahtjevima I faze ECAA Sporazuma. Ispunjenjem uvjeta I faze ECAA Sporazuma, stekli su se uvjeti, među ostalima i s područja zračnog prometa, te je poglavlje 14. Prometna politika privremeno zatvoreno na međuvladinoj konferenciji o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, održanoj 5. studenoga 2010. godine.

Međutim, nakon tehničkog sastanka održanog u Bruxellesu 20. siječnja 2010. godine na temu mjerila za zatvaranje P-14 prometna politika u području zračnog prometa, Europska komisija je zatražila pisano očitovanje hrvatske strane o izmjeni članka 5. Zakona o zračnom prometu, tako da se osigura dosljednost u primjeni pravne stečevine Europske unije (Uredba 216/2008/EZ). U smislu navedenog, sukladno traženju predstavnika Europske komisije napravljen je Akcijski plan izrade izmjena i dopuna Zakona o zračnom prometu slijedom kojega je tekst istoga Zakona dostavljan na prethodno mišljenje Europskoj komisiji.

Naime, jedan od nalaza (Reference HR#9861) sa EASA Standardizacijskog posjeta održanog 14. - 18. rujna 2009. godine je da Agencija za civilno zrakoplovstvo još uvijek obavlja određene funkcije koje bi trebala obavljati EASA. To je zato što u tom trenutku još uvijek u hrvatski pravni sustav nije bila implementirana Uredba 216/2008 kojom je propisano da određene aktivnosti sada obavlja EASA, a ne nadležna tijela pojedinih država. Nakon što je u hrvatski pravni sustav implementirana Uredba 216/2008 potrebno je i u Zakonu o zračnom prometu propisati da se u određenim aktivnostima iz područja civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj prihvaća nadležnost EASA-e.

Tako su izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu prije svega usmjerene na usklađivanje i harmonizaciju s Uredbom 216/2008 o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i kojom se uspostavlja Europska agencija za sigurnost zračnog prometa. Iako je ista Uredba implementirana kroz Pravilnik o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (Narodne novine, br. 124/2009 i 84/2010), hrvatska strana morala se obvezati izmijeniti Zakon o zračnom prometu radi naglašavanja, kroz zakonske odredbe, ovlasti EASA-e.

Glavni je cilj navedene Uredbe uspostava i održavanje visoke ujednačene razine sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Europi. Istom Uredbom utvrđuju se zajednička pravila u području civilnog zrakoplovstva koja se odnose na projektiranje, proizvodnju, održavanje i upotrebu zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja, na osoblje i organizacije koji su uključeni u projektiranje, proizvodnju i održavanje takvih proizvoda, dijelova i uređaja, te na osoblje i organizacije koji su uključeni u letenje zrakoplova, a u cilju osiguranja stalne visoke i ujednačene razine sigurnosti civilnog zrakoplovstva. Osim toga, definira se i opseg djelovanja Europske agencije za sigurnost zračnog prometa, koja ima zadaće provođenja poslova i poduzimanja određenih mjera povezanih s navedenim područjima kada je to najbolji način za osiguravanje ujednačenosti.

Nadalje, stručni tim Europske komisije za procjenu prilagodbe ECAA Sporazuma, nakon posjeta u listopadu 2009. godine, imao je primjedbe na Zakon o zračnom prometu, a

koje se odnose na strukturu Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa. Stoga su izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu usmjerene i na usklađivanje s tim nalazom kojim je utvrđena obveza odvajanja Nacionalnog programa kontrole kvaliteta zaštite civilnog zračnog prometa od Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa.

Osim navedenog, izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu usmjerene su i na otklanjanje nalaza utvrđenih tijekom ICAO inspekcijskog nadzora sigurnosti zračnog prometa održanog od 26. svibnja do 4. lipnja 2010. godine. Naime, zatraženo je propisivanje nadležnosti Agencije za civilno zrakoplovstvo za nadzor sigurnosti nad vojnom opremom koja se koristi za pružanje usluge komunikacije, navigacije i nadzora za civilne potrebe (nalaz ICAO ANS/007). Pored toga, valjalo je, radi potrebe otklanjanja ICAO nalaza LEG/03 predvidjeti mogućnost odobravanja izuzeća od primjene pojedinih odredaba propisa, a u slučajevima nepredviđenih hitnih operativnih okolnosti ili operativnih potreba sa ograničenim trajanjem, pod uvjetom da to ne utječe negativno na razinu sigurnosti.

Pored navedenog, ovim Zakonom su obuhvaćene preporuke projektnih stručnjaka u okviru projekta pod nazivom Pripreme za implementaciju novog Zakona o općem upravnom postupku.

Osim toga predlažu se i druga poboljšanja teksta važećeg Zakona o zračnom prometu.

Prema tome, iako su stručni timovi nadležnih međunarodnih organizacija utvrdili izniman napredak Republike Hrvatske u području zračnog prometa, izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu potaknute su, prije svega, zbog usklađivanja važećih odredaba s primjedbama Europske komisije, odnosno s odgovarajućim EU propisima. Također, izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu sadrže odredbe kojima se važeći Zakon usklađuje sa međunarodno preuzetim obvezama i praksom, a koje je bilo nužno hitno implementirati. Na koncu, izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu potaknute su i zbog usklađivanja važećih odredaba s nacionalnim važećim propisima.

Donošenjem ovog Zakona omogućava se kontinuirano usklađivanje i provođenje standarda predviđenih u međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te primjena pravne stečevine Europske unije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje odredaba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguranje posebnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), predlaže se donošenje Zakona o zračnom prometu po hitnom postupku budući da se isti Zakon donosi radi usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

Članak 1.

U Zakonu o zračnom prometu (Narodne novine, broj 69/2009) u članku 1. stavku 5. iza riječi: „(u daljnjem tekstu: Čikaška konvencija)“ dodaju se riječi: „sa svim dodacima“.

Članak 2.

U članku 2. iza točke 2) dodaje se točka 2a) koja glasi:

„2a) *bespilotni zrakoplov* (Unmanned Aircraft): zrakoplov namijenjen izvođenju operacija bez pilota u zrakoplovu,“

Iza točke 6) dodaje se točka 6a) koja glasi:

„6a) *član posade zrakoplova*: član letačke posade, član kabinske posade ili osoba koja se prevozi u pilotskoj kabini, koju je odredio operator zrakoplova, kako bi osposobljavala ili nadzirala osposobljavanje, iskustvo, vještinu i provodila periodičke provjere (instruktori, ispitivači) koje se zahtijevaju temeljem propisa,“

Iza točke 7) dodaje se točka 7a) koja glasi:

„7a) *direktiva (directive)*: dokument kojeg izdaje Agencija i koji sadrži obvezujuću aktivnost čije poduzimanje se nalaže onome kome je usmjerena kako bi se osigurala ili ponovno uspostavila prihvatljiva razina sigurnosti odnosno zaštite zračnog prometa, kada postoje dokazi na temelju kojih se može zaključiti da su iste ugrožene,“

Točka 8) mijenja se i glasi:

„8) *događaj povezan sa sigurnošću*: operativni prekid, defekt, kvar ili druga neregularna okolnost, koja je utjecala ili je možda mogla utjecati na sigurnost leta, a nije nesreća ili ozbiljna nezgoda, na način kako je definirano u EU Direktivi o obveznom izvješćivanju,“

Točka 13) mijenja se i glasi:

„13) *Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL)*: organizacija utemeljena Međunarodnom konvencijom o suradnji s ciljem postizanja sigurnosti zračne plovidbe od 13. prosinca 1960. godine,“

U točki 19) riječi: „Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „jedne ili više država“.

Točka 20) mijenja se i glasi:

„20) *kabinska posada (cabin crew)*: članovi posade zrakoplova koji obavljaju poslove koje, u interesu sigurnosti putnika, odredi operator ili zapovjednik zrakoplova, ali koji ne poduzimaju radnje članova letačke posade,“

Točka 23) mijenja se i glasi:

„23) *komercijalna operacija (commercial operation)*: bilo koja operacija zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu, u zamjenu za naplatu ili drugu vrstu naknade, koja je dostupna javnosti ili koja se, ako nije dostupna javnosti, obavlja u skladu s ugovorom između operatora i korisnika usluge, pri čemu korisnik usluge nema nikakvu kontrolu nad operatorom,“.

Iza točke 23) dodaje se točka 23a) koja glasi:

„23a) *komercijalni zračni prijevoz (commercial air transport)*: prijevoz putnika, tereta ili pošte za naplatu ili drugu vrstu naknade,“.

Točka 30) mijenja se i glasi:

„30) *letačka posada (flight crew)*: članovi posade zrakoplova koji posjeduju odgovarajuću dozvolu, sa zaduženjima neophodnim za operacije zrakoplova tijekom trajanja dužnosti u vezi s letom,“

Točka 31) briše se.

Iza točke 31) dodaje se točka 31a) koja glasi:

„31a) *letovi za posebno djelovanje*: letovi vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske i letovi zrakoplova policijskih postrojbi koji djeluju u redarstveno-sigurnosne svrhe,“

Točka 41) briše se.

U točki 42) riječi: „događaj koji ugrožava sigurnost povezan s operacijom zrakoplova koji se odvija od trenutka kada se neka osoba ukrca u zrakoplov s namjerom leta do trenutka kada se sve takve osobe iskrcaju“ zamjenjuju se riječima: „događaj povezan s operacijom zrakoplova od trenutka kada se bilo koja osoba ukrca u zrakoplov s namjerom leta do trenutka kada se sve te osobe iskrcaju“.

U točki 42) podtočka 2. mijenja se i glasi:

„2. zrakoplov oštećen ili mu je oštećena struktura tako da:

– negativno utječe na strukturalnu snagu, performanse ili letne karakteristike zrakoplova, i

– bi inače bili potrebni veći popravci ili zamjena oštećene komponente, osim za oštećenja ili prestanak rada motora, kada je šteta ograničena na motor, njegove poklopce ili dodatke; ili za štetu ograničenu na propelere, vrhove krila, antene, gume, kočnice, oklope, mala udubljenja ili rupe na površini zrakoplova;“

Iza točke 42) dodaje se točka 42a) koja glasi:

„42a) *nezgoda (incident)*: događaj, koji nije nesreća, povezan s operacijom zrakoplova koji utječe ili bi mogao utjecati na sigurnost operacija,“

Točka 53) mijenja se i glasi:

„53) *ozbiljna nezgoda*: nezgoda koja uključuje okolnosti koje ukazuju da je postojala visoka vjerojatnost da se dogodi nesreća i kada je nezgoda povezana s operacijom zrakoplova, koja se, u slučaju zrakoplova s posadom, dogodila od trenutka kada se bilo koja osoba ukrca u zrakoplov s namjerom leta do trenutka kada se posljednja osoba iskrcava iz zrakoplova, ili koja se u slučaju zrakoplova bez posade, dogodila od trenutka od kad je taj zrakoplov spreman za kretanje u svrhu polijetanja do trenutka potpunog zaustavljanja na kraju leta i gašenja pogonskih motora,“

Iza točke 53) dodaje se točka 53a) koja glasi:

„53a) *padobran*: naprava bez motornog pogona, uglavnom izrađena od tkanine, koja se koristi za usporavanje slobodnog pada ili prebrze vožnje“

Iza točke 64) dodaje se točka 64a) koja glasi:

„64a) *provjera podobnosti osobe (background check)*: provjera identiteta i prethodnih iskustava, uključujući pregled kaznenih/prekršajnih aktivnosti kao dio procjene o podobnosti osobe za nepraćeni pristup zaštitno ograničenom području,“

Točka 66) mijenja se i glasi:

„66) *radovi iz zraka (aerial work)*: operacije zrakoplova u kojima se zrakoplov koristi za specijalizirane svrhe kao što su radovi u poljoprivredi, šumarstvu ili građevinarstvu, protupožarnoj zaštiti, protugradnoj obrani, potrazi i spašavanju, promidžbi, nadzoru i patroliranju, provjeri navigacijskih sustava/uređaja i instrumentalnih procedura letenja, snimanju iz zraka i sl.“

U točki 68) iza riječi: „različitih“ dodaje se riječ: „kategorija“.

U točki 71) riječ: „padobran,“ briše se.

Točka 73) briše se.

Iza točke 76) dodaje se točke 76a) i 76b) koje glase:

„76a) *sustav bespilotnog zrakoplova (Unmanned Aircraft System - UAS)*: bespilotni zrakoplov s pripadajućim uređajima,“

76b) *Sustav upravljanja sigurnošću (SMS)*: sustavan pristup upravljanju sigurnošću koji obuhvaća potrebnu organizacijsku strukturu, odgovornost, strategiju upravljanja i postupke,“.

Iza točke 84) dodaju se točke 84a) i 84b) koje glase:

„84a) usluge u zračnoj plovidbi (*air navigation services*): operativne usluge u zračnom prometu; usluge komunikacije, navigacije i nadzora; usluge zrakoplovne meteorologije i usluge zrakoplovnog informiranja,

84b) *uzletno-sletna staza (runway)*: utvrđena pravokutna površina na zemlji, namijenjena za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova,“

Iza točke 95) dodaje se točka 96) koja glasi:

„96) *zrakoplovni model (model aircraft)*: bespilotni zrakoplov razvijen i namijenjen uglavnom za potrebe rekreacije i na kojeg nisu primjenjive odredbe Čikaške konvencije.“

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. točki b) riječ: „Agencija“ zamjenjuje se riječima: „Hrvatska agencija“.

Članak 4.

U članku 4. stavku 1. točka 13. briše se.

Članak 5.

U članku 5. stavku 2. riječi: „i Statutom Agencije“ brišu se

U stavku 3. riječ: „ožujka“ zamjenjuje se riječju: „travnja“, a iza riječi: „svom radu“ dodaju se riječi: „uključujući i financijsko izvješće“.

U stavku 4. riječ: „rujna“ zamjenjuje se riječju: „studenoga“.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Agencija je osobito nadležna za:

1. praćenje provedbe Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu,

2. certificiranje i izdavanje licencija operatorima zrakoplova,
3. certificiranje zrakoplova uključujući potrebne inspekcijske preglede tehničkog i operativnog stanja zrakoplova,
4. certificiranje organizacija za projektiranje, proizvodnju i održavanje zrakoplova,
5. certificiranje organizacija za osposobljavanje zrakoplovnog osoblja
6. vođenje registra civilnih zrakoplova Republike Hrvatske i drugih registara u civilnom zrakoplovstvu,
7. izdavanje licencija i odobrenja civilnom zrakoplovnom osoblju,
8. certificiranje civilnih aerodroma,
9. prikupljanje i distribuiranje podataka o civilnom zrakoplovnom osoblju i zrakoplovima,
10. prikupljanje, analiziranje i distribuiranje statističkih podataka, podataka vezanih uz Plan mjerenja učinkovitosti iz točke 15. ovoga stavka, izvješća, dokumenata i drugih podataka o zrakoplovnoj tehnologiji, operacijama zrakoplova, aerodromima i zrakoplovnom osoblju i zaštiti civilnog zračnog prometa u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje aktivnosti propisanih ovim Zakonom, a za područje zaštite zraka propisanih i posebnim propisima.
11. nadzor nad tehničkim i operativnim stanjem i ekonomskoj sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske i organizacija za osposobljavanje,
12. pitanja zaštite okoliša u svezi sa zračnim prometom,
13. nadzor i inspekciju sigurnosti zračnog prometa kako je propisano ovim Zakonom,
14. nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi zaštite prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti, te pripremanje podloge za izradu propisanih izvješća nadležnim tijelima Europske unije,
15. druge poslove propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.“.

Iza stavka 7 dodaju se stavci 8. i 9 koji glase:

„(8) Iznimno od stavaka 6. i 7. ovog članka, EASA je nadležna za aktivnosti u zračnom prometu u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima kojima se uređuje nadležnost EASA-e.

(9) Agencija je nadležno tijelo odgovorno za usklađivanje i koordinaciju rada subjekata zaštite civilnog zračnog prometa te nadzor u području zaštite civilnog zračnog prometa.“.

U dosadašnjem stavku 8. koji postaje stavak 10. riječi: „ovlaštenja u dozvoli, svjedodžbi ili odobrenju“ zamjenjuju se riječima: „ovlaštenja i posebne ovlasti iz dozvole, svjedodžbe ili odobrenja“.

Dosadašnji stavak 9. koji postaje stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Agencija djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo i obavlja poslove koji su propisani odgovarajućim EU propisima. Ti poslovi se odnose na izradu, praćenje i nadzor provedbe Plana mjerenja učinkovitosti u skladu sa propisima kojima se regulira Jedinствeno europsko nebo, certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, obavljanje kontinuiranog nadzora nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zajedničkim zahtjevima, kao i druge poslove s tim u svezi, u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.“.

U dosadašnjem stavku 10. koji postaje stavak 12. riječi: „Republika Hrvatska“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“, riječ: „svojeg“ briše se, a broj: „9“ zamjenjuju se brojem: „11“.

U dosadašnjem stavku 11. koji postaje stavak 13. riječ: „bliskoj“ briše se.

Dosadašnji stavak 12. postaje stavak 14.

Dosadašnji stavak 13. koji postaje stavak 15. mijenja se i glasi:

„(15) Radi provedbe svojih nadležnosti propisanih ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovog Zakona, Agencija može izdavati obvezujuće:

- naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti (*Air Safety Order*),
- sigurnosne direktive (*safety directives*),
- direktive o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost EASA-e,
- direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa.“

Dosadašnji stavak 14. koji postaje stavak 16. mijenja se i glasi:

„(16) Agencija kada postupa i rješava u upravnim stvarima, donosi upravne akte iz područja svoje nadležnosti utvrđene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona primjenjujući odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.“

Dosadašnji stavak 15. koji postaje stavak 17. mijenja se i glasi:

„(17) Upravnim aktima u smislu stavka 16. ovog članka smatraju se i dozvole, certifikati, odobrenja i sl.“

Iza stavka 17. dodaje se stavak 18. koji glasi:

„(18) Protiv upravnih akata Agencije žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom Republike Hrvatske. Upravni spor može se pokrenuti iz svih razloga predviđenih odredbama zakona kojim se uređuje upravni spor.“

Dosadašnji stavak 16. postaje stavak 19.

Iza stavka 19. dodaje se stavak 20. koji glasi:

„(20) Nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet uređuje se sporazumom između Agencije i ministarstva nadležnog za poslove obrane.“

Članak 6.

U članku 8. stavku 1. iza riječi: „zaposlenici Agencije“ dodaje se rečenica: „Vijeće Agencije upravlja Agencijom, a članovi Vijeća Agencije imenuju se nakon provedenog javnog natječaja.“

U stavku 2. iza riječi: „uprava“ dodaju se riječi: „i nadzornih odbora, ili obavljati druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa“.

U stavku 3. riječi: „visoku stručnu spremu“ zamjenjuju se riječima: „završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij“.

Članak 7.

U članku 9. stavku 2. iza riječi: „Zakona“ dodaju se riječi: „s tim da direktor i zamjenik direktora moraju imati završen preddiplomski i diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij“.

Članak 8.

U članku 10. stavku 4. riječi: „ostvari dobit“ zamjenjuje se riječima: „ostvari višak prihoda“, a riječi „ta se dobit“ zamjenjuje se riječima: „taj se višak prihoda“.

Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Agencija može uskratiti izdavanje odobrenja za letenje zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru ili povući dano odobrenje odnosno zabraniti letenje u slučaju da zračni prijevoznik u roku utvrđenom propisom donesenim na temelju stavka 8. ovog članka ne plati naknade iz stavka 1. podstavci 3. i 4. ovog članka.“

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 8.

Članak 9.

U članku 20. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Vođenje vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske u nadležnosti je ministra nadležnog za poslove obrane, a uređuje se sporazumom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu.“

U stavku 2. riječ: „hrvatskih“ briše se.

Članak 10.

U članku 25. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Nekomercijalne operacije zrakoplovom koji nije složeni zrakoplov na motorni pogon, može obavljati operator ako zrakoplov udovoljava propisanim zahtjevima za plovidbenost, ako osoblje posjeduje odgovarajuće dozvole i ako operator udovoljava propisanim zahtjevima za obavljanje tih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Za nadzor operatora i izdavanje svjedodžbe plaća se propisana naknada.“

Članak 11.

U članku 32. stavicama 1., 2. i 3. riječ: „glavne“ zamjenjuje se riječima: „uzletno-sletne“.

Članak 12.

U članku 33. stavku 2. iza riječi: „utvrđuju se“ dodaju se riječi: „uzletno-sletne“.

Članak 13.

U članku 34. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Civilni aerodrom, ili dio civilnog aerodroma, može se upotrebljavati za odvijanje vojnoga zračnog prometa. Vlada će odlukom utvrditi civilne aerodrome koji se mogu upotrebljavati za odvijanje vojnog zračnog prometa. Operator civilnog aerodroma i ministarstvo nadležno za poslove obrane sklopit će sporazum o provedbi te odluke.“.

U stavku 2. riječ: „ugovora“ zamjenjuje se riječju: „sporazuma“.

Članak 14.

U članku 35. stavak 2. briše se.

Članak 15.

U članku 39. stavku 1. iza riječi: „pomoći“ dodaju se riječi: „ili prve pomoći“.

U stavku 3. iza riječi: „pomoći“ dodaju se riječi: „ili prve pomoći“.

U stavku 5. iza riječi: „zaštite“ veznik „i“ briše se i dodaju riječi: „poslove pružanja hitne pomoći i prve pomoći te“.

Članak 16.

Iza članka 41. dodaje se naslov i članak 41.a koji glase:

„*Obveza obavljanja javne usluge*“

Članak 41.a

(1) Ministarstvo može za određene gospodarske aktivnosti koje obavljaju operatori aerodroma nametnuti operatoru aerodroma obvezu obavljanja javne usluge (*Public Service Obligation – PSO*).

(2) Uvjeti i način za obavljanje javne usluge iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisom.“.

Članak 17.

U članku 45. stavku 2. dodaje se rečenica koja glasi: „Svatko može zahtijevati uvid u Registar i zbirku isprava i dobiti izvratke iz glavne knjige Registra, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona, kojim se uređuje sadržaj i način vođenja Registra.“.

Članak 18.

U članku 46. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Upis zrakoplova u Registar dopustit će se ako su ispunjeni sljedeći opći uvjeti:

a) da zrakoplov čiji se upis traži nije upisan u registar druge države niti upisan u vojni registar Republike Hrvatske ili druge države,

b) da mu je vlasnik ili operator osoba koja je državljanin Republike Hrvatske ili stranke ECAA Sporazuma ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili stranci ECAA Sporazuma.“.

Članak 19.

U članku 47. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zrakoplov može biti privremeno upisan u Registar:

a) ako je riječ o novom zrakoplovu kupljenom u inozemstvu koji se doprema u Republiku Hrvatsku, odnosno novom zrakoplovu proizvedenom u Republici Hrvatskoj koji se isporučuje izvan Republike Hrvatske, na temelju svjedodžbe o plovidbenosti ili dozvole za letenje ili dopuštenja za letenje koje izdaje Agencija, ili

b) ako se upis zahtijeva u svrhu ispitivanja i utvrđivanja letnih sposobnosti i osobina zrakoplova, na temelju dozvole za letenje odnosno dopuštenja za letenje koje izdaje Agencija.“.

Članak 20.

U članku 49. stavku 1. riječi: „uz rješenje“ brišu se.

U stavku 2. riječi: „uz rješenje“ brišu se.

Članak 21.

U članku 50. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Vlasnikom, odnosno operatorom iz stavka 1. ovog članka smatra se bilo vlasnik odnosno operator koji je upisan u Registar, bilo vlasnik odnosno operator koji pravnim poslom postaje novi vlasnik odnosno novi operator.

(3) Zahtjev za promjenu podataka upisanih u Registar može podnijeti i druga stranka koja za to ima pravni interes i koja podnese dokaz kojim opravdava svoj zahtjev.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 22.

U članku 51. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zrakoplov upisan u Registar briše se:

1) po službenoj dužnosti:

a) ako zrakoplov više ne udovoljava uvjetima propisanim za upis zrakoplova, ili

b) ako protekom razdoblja na koji je zrakoplov privremeno upisan ne budu ispunjene pretpostavke za upis zrakoplova ili,

c) na temelju pravomoćne odluke nadležnog suda, ili

d) ako je zrakoplov nestao duže od 3 mjeseca, a potraga i spašavanje su obustavljeni,
ili

2) na temelju zahtjeva vlasnika zrakoplova ili operatora uz suglasnost vlasnika.“.

U stavku 2. iza riječi: „bez odgađanja“ dodaje se riječ: „fizički“.

Članak 23.

U članku 55. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Odobrene organizacije za osposobljavanje koje su tijekom pružanja usluga izložene riziku sigurnosti, operatori zrakoplova, odobrene organizacije za održavanje i upravljanje održavanjem zrakoplova, organizacije odgovorne za dizajn tipa i/ili proizvodnju zrakoplova, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi i certificirani aerodromi izravno su odgovorni za sigurno obavljanje tih poslova ili pružanje tih usluga.“.

Članak 24.

U članku 56. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Vlada, u cilju postizanja prihvatljive razine sigurnosti u Republici Hrvatskoj, na prijedlog Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu, u skladu s odgovarajućim ICAO dokumentima, donosi Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu.

(2) Agencija prati provedbu Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu i, ukoliko je to potrebno, daje inicijativu Povjerenstvu za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu radi izmjene Nacionalnog programa.“.

U stavku 3. riječi: „uspostavljaju svoj“ zamjenjuju se riječima: „dužni su uspostaviti“.

Članak 25.

Članak 57. mijenja se i glasi:

„(1) Subjekti iz članka 55. stavka 2. ovog Zakona dužni su izraditi i primjenjivati Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću kao sastavni dio sustava upravljanja sigurnošću.

(2) Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću osobito sadrži operativne procedure zrakoplovnog subjekta i postupke za njihovu primjenu; praćenje i nadzor svih područja operacija; prepoznavanje opasnosti i procjenu i ublažavanje rizika; prikupljanje podataka o nesrećama, ozbiljnim nezgodama i događajima povezanim sa sigurnošću; način izvješćivanja i predlaganja korektivnih akcija; osobe odgovorne za izvješćivanje o događajima povezanim sa sigurnošću; analiziranje događaja povezanih sa sigurnošću s naglaskom na prepoznavanje njihovih uzroka; te mjere za nepredviđene slučajeve.“.

Članak 26.

U članku 58. stavku 2. točki a) riječi: „iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona“ zamjenjuju se riječima: „nadležne za civilno zrakoplovstvo“.

U stavku 2. točki c) riječ: „Direktor“ zamjenjuje se riječima: „jedan predstavnik“.

U stavku 4. riječi: „i vođenje sastanaka Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu“ brišu se.

U stavku 5. riječi: „u programu iz članka 56. stavka 1. ovog Zakona“ zamjenjuju se riječima: „Nacionalnim programom sigurnosti u zračnom prometu“.

Članak 27.

U naslovu Glave 3. iznad članka 61. riječ: „homologacija“ zamjenjuje se riječju: „certifikacija“.

Članak 28.

U naslovu i u članku 62. stavcima 1., 2. i 4. riječ: „homologacije“ zamjenjuje se riječju: „certifikacije“.

Članak 29.

Članak 64. mijenja se i glasi:

„(1) Održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti može obavljati odobrena organizacija i kvalificirano osoblje, te pilot zrakoplova, poštujući metode, tehnike, standarde, upute i ograničenja utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Pravnoj i fizičkoj osobi iz stavka 1. ovog članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovog Zakona, Agencija izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima.

(3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 2. ovog članka plaća se propisana naknada.“.

Članak 30.

Naslov i članak 65. brišu se.

Članak 31.

U članku 67. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Svjedodžba o plovidbenosti je valjana dok zrakoplov udovoljava primjenjivim zahtjevima za projekt tipa i kontinuiranu plovidbenost te uvjetima utvrđenim propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.“.

Članak 32.

Naslov i članak 71. mijenjaju se i glase:

„Odobrenje za posebne letove

Članak 71.

(1) Ako je za zrakoplov utvrđeno da ne udovoljava tehničkim zahtjevima za plovidbenost, ali je sposoban za siguran let uz određena ograničenja, Agencija za taj zrakoplov može izdati odobrenje za posebne letove.

(2) Odobrenje za posebne letove može se izdati u slučajevima i na način predviđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Agencija može odlučiti da je prije izdavanja odobrenja za posebne letove potrebno

napraviti pregled zrakoplova i dokumentacije koja se na njega odnosi, kako bi utvrdila mogućnost, uvjete, ograničenja i način obavljanja tih letova.

(4) Agencija može uz uvjete predviđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona, prepustiti izdavanje odobrenja za posebne letove drugim organizacijama.

(5) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje odobrenja za posebne letove plaća se propisana naknada.“.

Članak 33.

U članku 73. ispred riječi: „Aerodrom“ dodaje se broj: „(1)“, a iza riječi: „aerodroma“ dodaju se riječi: „ili Svjedodžbu aerodroma“.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3 koji glase:

„(2) Osim uvjeta vezanih za odobrenje za uporabu aerodroma odnosno uvjeta za Svjedodžbu aerodroma, operator aerodroma mora udovoljavati i drugim uvjetima utvrđenima propisima donesenima na temelju ovog Zakona.

(3) Aerodrom se mora upotrebljavati sukladno uvjetima i specifikacijama propisanim u odobrenju za uporabu aerodroma ili svjedodžbi aerodroma.“.

Članak 34.

Članak 74. mijenja se i glasi:

„(1) Odobrenje za uporabu aerodroma Agencija izdaje operatoru aerodroma namijenjenom za prihvat i otpremu zrakoplova s kojima se ne obavljaju usluge zračnog prijevoza i koji se ne koriste za školovanje letačkog osoblja za stjecanje dozvola i ovlaštenja privatnog ili profesionalnog ili prometnog pilota aviona i helikoptera u skladu sa propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Odobrenje za uporabu aerodroma izdaje se operatoru aerodroma nakon što Agencija odobri Naputak o uporabi aerodroma.

(3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje i održavanje odobrenja za uporabu aerodroma plaća se propisana naknada.“.

Članak 35.

U članku 75. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Operatoru aerodroma namijenjenom za prihvat i otpremu zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase veće od 2730 kg, kao i zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase manje od 2730 kg kojima se obavljaju usluge zračnog prijevoza ili se koriste za školovanje letačkog osoblja za stjecanje dozvola i ovlaštenja privatnog, ili profesionalnog ili prometnog pilota aviona i helikoptera u skladu sa propisima donesenima na temelju ovoga Zakona, izdaje se Svjedodžba aerodroma.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Svjedodžba aerodroma izdaje se operatoru aerodroma nakon što Agencija odobri aerodromski priručnik i aerodromski program zaštite civilnog zračnog prometa.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje i održavanje Svjedodžbe aerodroma plaća se propisana naknada.“.

Članak 36.

U članku 76. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Za izdavanje odobrenja za projektnu dokumentaciju, a u svezi projektiranja, gradnje, označavanja aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, plaća se propisana naknada.“.

Članak 37.

U članku 78. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Za izdavanje suglasnosti za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma (područje ograničene gradnje) plaća se propisana naknada.“.

Članak 38.

U Glavi 6. iznad članka 80. broj: „6“ zamjenjuje se brojem: „7“.

Članak 80. mijenja se i glasi:

„(1) Zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju aktivnosti:

- a) člana letačke posade,
- b) održavanja i preinaka zrakoplova,
- c) kontrole zračnog prometa,
- d) pripreme, otpreme i praćenja leta,
- e) upravljanja sportskim zrakoplovom,
- f) rukovanja zrakoplovnom stanicom na Zemlji,
- g) skakanja padobranom.

(2) Osobama iz stavka 1. točke a) ovog članka smatraju se piloti aviona, helikoptera, zračnih brodova, zrakoplova s pogonjenim uzgonom, jedrilica, slobodnih balona, navigatori leta i inženjeri leta.

(3) Osobama iz stavka 1. točke b) ovog članka smatra se tehničko osoblje (tehničari/inženjeri/mehaničari) koji obavljaju poslove održavanja i preinaka zrakoplova i zrakoplovnih komponenti.

(4) Osobama iz stavka 1. točke c) ovog članka smatraju se kontrolori zračnog prometa i kontrolori zračnog prometa - studenti.

(5) Osobama iz stavka 1. točke d) ovog članka smatraju se osobe pripreme, otpreme i praćenja leta.

(6) Osobama iz stavka 1. točke e) ovog članka smatraju se piloti mikrolakih zrakoplova, parajedrilica i ovjesnih jedrilica.

(7) Osobama iz stavka 1. točke f) ovog članka smatraju se osobe koje rukuju zrakoplovnom stanicom na zemlji u svrhu održavanja komunikacije sa zrakoplovom.

(8) Osobama iz stavka 1. točke g) ovog članka smatraju se padobranci.

(9) Agencija vodi registar zrakoplovnog osoblja, čiji sadržaj i način vođenja se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona.“.

Članak 39.

Naslov i članak 81. mijenjaju se i glasi:

„Stjecanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti

Članak 81.

(1) Zrakoplovno osoblje mora imati propisanu razinu obrazovanja, stručnu osposobljenost te udovoljavati posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje određenoga stručnog posla, koji se utvrđuju propisima donesenima na temelju ovog Zakona.

(2) Zrakoplovnom osoblju dozvolu, ovlaštenje i posebnu ovlast iz te dozvole izdaje, obnavlja, produžava i priznaje Agencija.

(3) Uvjeti i način stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja valjanosti i priznavanja dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti iz stavka 2. ovog članka, kao i uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje utvrđuju stručnu sposobnost u postupcima stjecanja, izdavanja, obnavljanja, priznavanja i produžavanja valjanosti dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti utvrđuju se propisima donesenima na temelju ovog Zakona.

(4) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje, obnavljanje, produžavanje i priznavanje dozvole, ovlaštenja i posebnih ovlasti iz stavka 2. ovog članka plaća se propisana naknada.“.

Članak 40.

U članku 82. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja može obavljati poduzetnik ukoliko udovoljava uvjetima koji se utvrđuju propisima donesenima na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU i međunarodnim propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, prema programima za stručno osposobljavanje.“.

Članak 41.

Naslov i članak 84. mijenjaju se i glasi:

„Priznavanje inozemnih osposobljavanja, dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti

Članak 84.

(1) Dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti, stečeni u državi koja je stranka međunarodnog ugovora koji obvezuje Republiku Hrvatsku, priznaju se s rokom njihovog važenja za obavljanje poslova za koje su ta dozvola, ovlaštenja i posebne ovlasti izdani pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom iz stavka 2. ovog članka.

(2) Dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti iz stavka 1. ovog članka priznaju se za stjecanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti iz stavaka 1. i 2. ovog članka priznaje Agencija.

(4) Osposobljavanja provedena u inozemstvu priznaju se sukladno propisima donesenima na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima i međunarodnim propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(5) Za utvrđivanje uvjeta za priznavanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti plaća se propisana naknada.“.

Članak 42.

Članak 85. mijenja se i glasi:

„(1) Utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja obavlja se u skladu s propisima donesenima na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU i međunarodnim propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Za utvrđivanje stručne sposobnosti iz stavka 1. ovog članka plaća se propisana naknada. Kada utvrđivanje stručne sposobnosti provodi Agencija, osobe koje utvrđuju stručnu sposobnost imaju pravo na propisanu naknadu ukoliko nisu radnici Agencije.“.

Članak 43.

U članku 86. stavku 1. iza riječi: „zrakoplovnog“ dodaju se riječi: „i kabinskog“.

Članak 44.

U članku 87. stavku 1. iza riječi: „zrakoplovno“ dodaju se riječi: „i kabinsko“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Psihofizičko stanje zrakoplovnog i kabinskog osoblja, u slučaju opravdane sumnje, provjerava poslodavac tog zrakoplovnog i kabinskog osoblja, a prije nego što to osoblje počne obavljati stručne poslove, kao i tijekom obavljanja tih poslova, na način koji ne ometa njihov rad.“.

Članak 45.

Naslov iznad članka 88. mijenja se i glasi: „*Oduzimanje i privremeno oduzimanje dozvola i/ili ovlaštenja i posebnih ovlasti*“.

U članku 88. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Dozvola i/ili ovlaštenja i posebne ovlasti će se oduzeti ili privremeno oduzeti osobi:

1) ako je protiv nje u kaznenom ili prekršajnom postupku izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih poslova dok te mjere traju,

2) ako je psihički ili fizički nesposobna za obavljanje poslova i zadaća za koje su joj dozvola i/ili ovlaštenja i posebne ovlasti izdane,

3) ako se utvrdi da nije sposobna stručno obavljati poslove i zadaće za koje su joj dozvola i/ili ovlaštenja i posebne ovlasti izdane.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka dozvolu i/ili ovlaštenja i posebne ovlasti oduzima ili privremeno oduzima Agencija i o tome donosi rješenje.“.

Članak 46.

U članku 93. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Pomoćnim zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove:

- a) pružanja usluga zrakoplovnog informiranja (AIS),
- b) obrade podataka o letu zrakoplova,
- c) upravljanja i održavanja ATM opreme koja je odobrena za operativno korištenje,
- d) pružanja usluga zrakoplovne meteorologije (MET).“.

Članak 47.

Iza članka 93. dodaje se Glava 8. i naslov ispod, te naslov i članak 93.a koji glase:

„Glava 8

Bespilotni zrakoplovi, sustavi bespilotnih zrakoplova i zrakoplovni modeli

Opći uvjeti

Članak 93.a

Uvjeti za sigurnu uporabu bespilotnih zrakoplova, sustava bespilotnih zrakoplova i zrakoplovnih modela te uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje sudjeluju u upravljanju tim zrakoplovima i sustavima utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.“.

Članak 48.

U članku 94. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) U cilju pružanja usluga u zračnoj plovidbi, hrvatski zračni prostor ili njegov dio može biti integriran u funkcionalni blok zračnog prostora, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Ministar je ovlašten i odgovoran za integraciju hrvatskog zračnog prostora u funkcionalni blok zračnog prostora.“.

Članak 49.

U članku 95. stavku 4. iza riječi: „ustrojiti“ dodaju se riječi: „civilno-vojnu“.

U stavku 5. iza riječi: „(razina 3.)“,“ dodaju se riječi: „a na temelju odluke Povjerenstva iz stavka 3. ovog članka,“.

Članak 50.

U članku 96. stavci 6. i 7. mijenjaju se i glase:

„(6) Za pružanje određenih usluga u zračnoj plovidbi Ministarstvo će, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, imenovati pružatelja usluga u zračnoj plovidbi u skladu s propisom iz stavka 7. ovog članka.

(7) Uvjeti i način izdavanja Svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te uvjeti i način imenovanja pružatelja usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se propisima donesenima na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.“.

Iza stavka 12. dodaju se stavci 13., 14. i 15. koji glase:

„(13) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je osigurati interoperabilnost svojih usluga unutar EATMN-a u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(14) Subjekti koji su obveznici dostavljanja podataka koji se objavljuju putem Paketa objedinjenih zrakoplovnih informacija (IAIP), dužni su dostavljati te podatke pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja i redovito ih ažurirati. Popis tih subjekata utvrđuje Agencija naredbom o zrakoplovnoj sigurnosti.

(15) U okviru pružanja usluga u zračnoj plovidbi mora se osigurati kvaliteta zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.“.

Članak 51.

U članku 97. stavku 1. riječi: „te njihovu interoperabilnost“ brišu se.

Članak 52.

U članku 100. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U kontroliranom zračnom prostoru područja letnih informacija Republike Hrvatske, zrakoplovi moraju letjeti i kretati se po manevarskim površinama na propisan način i prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa.“.

Članak 53.

Članak 101. mijenja se i glasi:

„(1) Za svaki aerodrom moraju biti utvrđeni i odobreni načini, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova.

(2) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom oblikuje i utvrđuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

(3) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na aerodrom koji nije kontrolirani, oblikuje i utvrđuje operator aerodroma uz suglasnost pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

(4) Utvrđene načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova iz stavaka 2. i 3. ovog članka, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, odnosno operator aerodroma, mora dostaviti Agenciji na odobrenje.

(5) Odobreni načini, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova objavljuju se putem usluga zrakoplovnog informiranja.

(6) Oblikovanje i utvrđivanje načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova iz stavaka 2. i 3. ovog članka, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(7) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje vojnih zrakoplova, oblikuje i utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove obrane, uz prethodno mišljenje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.“.

Članak 54.

Naslov dijela osmog iza članka 105. mijenja se i glasi: „NESREĆE, OZBILJNE NEZGODE I NEZGODE ZRAKOPLOVA, DOGAĐAJI POVEZANI SA SIGURNOŠĆU, POTRAGA I SPAŠAVANJE ZRAKOPLOVA“

Naslov Glave 1. dijela osmog mijenja se i glasi: „Nesreće, ozbiljne nezgode i nezgode“.

Iza naslova Glave 1. dodaje se naslov i članak 105.a koji glase:

„Obveza izvješćivanja

Članak 105.a

(1) Svaka osoba za koju je posebnim propisom donesenim na temelju ovog Zakona utvrđena obveza izvješćivanja, a koja sazna za nesreću, ozbiljnu nezgodu ili nezgodu zrakoplova, obvezna je o tome odmah izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnog prometa na najbližem aerodromu, ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje putem pozivnog broja 112 za hitne službe ili Agenciju za istraživanje.

(2) Agencija za istraživanje dužna je bez odgađanja obavijestiti Agenciju o svakoj nesreći ili ozbiljnoj nezgodi.

(3) Ako inozemni zrakoplov pretrpi nesreću, ozbiljnu nezgodu ili nezgodu u zračnom prostoru ili na teritoriju Republike Hrvatske, Agencija za istraživanje će o tome odmah izvijestiti ministarstva nadležna za unutarnje i vanjske poslove te nadležna tijela države u kojoj je zrakoplov registriran, države organizacije koja je projektirala zrakoplov, države operatora zrakoplova i države proizvođača zrakoplova te i nadležna tijela drugih država ako je u zrakoplovu koji je pretrpio nesreću ili ozbiljnu nezgodu bilo osoba iz tih država.“

Članak 55.

Naslov i članak 106. mijenjaju se i glase:

„Istraživanje nesreća, ozbiljnih nezgoda i nezgoda zrakoplova

Članak 106.

(1) Ako hrvatski civilni zrakoplov ili inozemni zrakoplov kojim operira fizička osoba s prebivalištem odnosno pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj pretrpi nesreću ili ozbiljnu nezgodu na teritoriju druge države, istraživanje te nesreće ili ozbiljne nezgode provest će se prema odredbama ovog Zakona ako ta država ne provede istraživanje.

(2) Ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao civilni i vojni zrakoplov, istraživanje nesreće ili ozbiljne nezgode zajednički provode Agencija za istraživanje i predstavnici koje imenuje ministar nadležan za poslove obrane.

(3) Agencija za istraživanje dužna je čuvati tajnost određenih zapisa prikupljenih tijekom istrage i ne smije ih učiniti dostupnima za druge svrhe osim za potrebe istrage, osim ako nadležni sud Republike Hrvatske odluči da njihovo otkrivanje nadilazi negativan učinak koji će takvo otkrivanje imati na domaćoj i međunarodnoj razini u slučaju ove ili neke buduće istrage. Zaštita tajnosti određenih zapisa uređuje se propisom iz stavka 5. ovoga članka.

(4) Ako, nakon zatvaranja istraživanja nesreće ili ozbiljne nezgode, novi i značajan dokaz postane dostupan, Agencija za istraživanje će ponovno otvoriti istraživanje. Međutim, kada je Agencija za istraživanje provela istraživanje, ali ga nije prvobitno pokrenula, Agencija

za istraživanje će ponovno otvoriti istraživanje nakon što prethodno dobije suglasnost od države koja je pokrenula istraživanje.

(5) Izvješćivanje o nesreći i ozbiljnoj nezgodi, provođenje istrage, čuvanje tajnosti zapisa, ponovno otvaranje istrage i ostali elementi provođenja istraživanja nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova provode se u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.“.

Članak 56.

Naslov Glave 2. dijela osmog mijenja se i glasi: „*Događaji povezani sa sigurnošću*“.

Članak 57.

Naslov i članak 107. mijenjaju se i glase:

„Izvješćivanje

Članak 107.

(1) Svrha izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću je pridonijeti razini zrakoplovne sigurnosti tako što će se relevantne informacije o zrakoplovnoj sigurnosti izvijestiti, analizirati, prikupiti, pohraniti, zaštititi i distribuirati.

(2) Svrha izvješćivanja o događajima iz stavka 1. ovog članka nije utvrđivanje krivnje ili odgovornosti.

(3) Stavak 1. ovog članka primjenjuje se na događaje povezane sa sigurnošću u kojima su sudjelovali hrvatski zrakoplovi, bilo unutar ili izvan teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske te na događaje povezane sa sigurnošću u kojima su sudjelovali inozemni zrakoplovi kojima su, u trenutku događaja, operirali hrvatski operatori.

(4) Po zaprimljenom izvješću, Agencija je nadležna za prikupljanje, evidentiranje, analizu te osiguranje provedbe korektivnih mjera, statističku obradu i periodično izvješćivanje sukladno propisu donesenom na temelju ovog Zakona kojim je utvrđeno izvješćivanje događaja povezanih sa sigurnošću.

(5) Agencija za istraživanje može provesti istragu događaja povezanih sa sigurnošću ukoliko smatra da bi to moglo rezultirati preporukama za poboljšanje sigurnosti.“.

Članak 58.

Članak 108. mijenja se i glasi:

„(1) Svaka osoba za koju je propisana obveza izvješćivanja, koja je u okviru obavljanja zadaća iz svoje nadležnosti sudjelovala u ili saznala za događaj povezan sa sigurnošću, a izvješćivanje kojeg je obvezno u skladu sa posebnim propisom kojim je utvrđeno izvješćivanje događaja povezanih sa sigurnošću, obvezna je o tome u propisnoj formi izvijestiti Agenciju za civilno zrakoplovstvo i Agenciju za istraživanje.

(2) Svaka osoba bi trebala dobrovoljno izvijestiti Agenciju i Agenciju za istraživanje o svim događajima za koje smatra da predstavljaju stvarnu ili potencijalnu opasnost za sigurnost.

(3) Događaji iz stavka 1. ovog članka, obveza, uvjeti, način izvješćivanja o tim događajima utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.“.

Članak 59.

Naslov Glave 3. dijela osmog mijenja se i glasi: „*Nacionalna baza podataka o događajima povezanim sa sigurnošću, nesrećama, ozbiljnim nezgodama i nezgodama*“.

Članak 60.

Članak 109. mijenja se i glasi:

„Agencija za istraživanje nadležna je za vođenje Nacionalne baze podataka o događajima povezanim sa sigurnošću, nesrećama, ozbiljnim nezgodama i nezgodama zrakoplova, kao i za njihovu distribuciju u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.“.

Članak 61.

U članku 112. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Troškovi potrage i spašavanja financiraju se na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona.“.

Članak 62.

U članku 116. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Agencija nadzire provedbu Nacionalnog programa i daje inicijativu Povjerenstvu radi izmjene Nacionalnog programa.“.

Stavak 5. briše se.

Članak 63.

Iza članka 116. dodaje se naslov i članak 116.a koji glase:

„*Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa*“

Članak 116.a

(1) Povjerenstvo izrađuje Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa koji je temeljni dokument koji sadrži postupke kontrole kvalitete nad svim mjerama zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj u cilju nadzora usklađenosti zaštite zračnog prometa sa Nacionalnim programom.

(2) Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa izrađuje se na hrvatskom i engleskom jeziku.

(3) Na prijedlog Povjerenstva, Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa donosi Vlada.

(4) Agencija nadzire provedbu Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa neovisno o nadzoru Nacionalnog programa i daje inicijativu Povjerenstvu radi izmjene Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa.

(5) Nadzor iz stavka 4. ovog članka ne podrazumijeva nadzor nad provedbom testa zaštite u dijelu koji obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove. Način koordinacije

aktivnosti, međusobnog izvješćivanja i planiranja aktivnosti mjera kontrole kvalitete između Agencije i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove određuje se Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa.“.

Članak 64.

U članku 119. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Operator zračne luke može ugovorom povjeriti obavljanje poslova iz stavka 1. točaka b), d) i f) ovog članka pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje udovoljavaju propisanim uvjetima.“.

Stavak 4. briše se, a dosadašnji stavci 5. i 6. koji postaju stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(4) Operator zračne luke obavezan je primjenjivati aerodromski program zaštite civilnog zračnog prometa.

(5) Nacionalni program moraju primjenjivati svi zračni prijevoznici koji obavljaju usluge zračnog prijevoza, u skladu s vlastitim programom zaštite.“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Nacionalni program zaštite zračnog prometa moraju primjenjivati i svi ostali subjekti koji primjenjuju standarde zaštite, a posluju na području unutar ili izvan zračne luke i opskrbljuju proizvodima ili pružaju usluge na području zračne luke ili preko područja zračne luke.“.

Članak 65.

Iza članka 119. dodaje se naslov i članak 119.a koji glase:

„Provjera podobnosti osobe

Članak 119. a

(1) Osobe koje obavljaju ili su odgovorne za primjenu zaštitnog pregleda, kontrole pristupa ili drugih zaštitnih kontrola u zaštitno ograničenom području moraju posjedovati uspješno obavljenu provjeru podobnosti osobe.

(2) Provjera podobnosti osobe obuhvaća:

- utvrđivanje identiteta osobe,
- pregled zapisa o kriminalnim aktivnostima i evidencija kaznenih djela u svim državama boravka tijekom prethodnih pet godina, ako je te zapise moguće osigurati,
- pregled zaposlenja, osposobljavanja ili razdoblja bez aktivnosti tijekom prethodnih pet godina, ako je te preglede moguće osigurati.

(3) Provjeru podobnosti osobe osigurava ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u suradnji s drugim nadležnim tijelima.

(4) Način postupanja policijskih službenika u postupku provjere podobnosti osobe utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.“.

Članak 66.

U članku 121. stavak 4. briše se.

Članak 67.

U članku 132. iza riječi: „meteorologije,“ dodaju se riječi: „upravljanju protokom zračnog prometa, upravljanju zračnim prostorom, oblikovanju i utvrđivanju načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom,“.

Članak 68.

U članku 134. stavku 1. iza riječi: „drugim propisima,“ dodaju se riječi: „naredbama i direktivama Agencije,“.

U stavku 2. iza riječi: „na temelju ovog Zakona“ dodaju se riječi: „te naredbi i direktiva Agencije,“ a iza riječi „izdavati“ dodaje se riječ „upozorenja,“.

Članak 69.

U članku 137. stavku 1. riječi: „odgovornu osobu“ zamjenjuje se riječima: „prisutnog predstavnika ili zaposlenika pravne ili fizičke osobe, odnosno fizičku osobu nad kojom se obavlja nadzor“.

Članak 70.

U članku 141. iza riječi: „(članak 95. stavak 3.),“ dodaju se riječi: „o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija (članak 96. stavak 15.),“ a riječi: „uvjetima i načinu“ brišu se.

Iza riječi: „zaštitu“ dodaje se riječ: „civilnog“.

Iza riječi: „i članak 112.“ riječ: „stavak 1.“ briše se.

Članak 71.

U članku 142. točki 1) riječi: „(članak 80. stavak 8.)“ zamjenjuju se riječima: „(članak 80. stavak 9.)“, a riječi: „pravna ili fizička osoba koja“ zamjenjuju se riječima: „poduzetnik koji“.

U točki 2) iza riječi: „članak 28.“ riječi: „stavak 4.“ brišu se.

Točka 4) mijenja se i glasi:

„4) o sadržaju i načinu vođenja Hrvatskog registra civilnih zrakoplova (članak 46. stavak 6.), o znacima državne pripadnosti i registracijskoj oznaci zrakoplova koji se upisuju u Hrvatski registar civilnih zrakoplova (članak 53. stavak 1.),“.

Točka 5) mijenja se i glasi:

„5) o uvjetima i načinima uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, te zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov (članak 60. stavak 2. i članak 72. stavak 2.), o projektiranju, proizvodnji, popravku i preinakama zrakoplova i zrakoplovne komponente (članak 61. stavaka 1. i 2.), tipu zrakoplova i zrakoplovne komponente koji podliježu postupku certifikacije i postupku utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova (članak 62. i 67. stavak 2.), kontinuiranoj plovidbenosti te ovlaštenju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (članak 63., članak 64. stavaka 1. i 3., članak 66. stavak 1., članak 67. stavak 1., članak 71. stavak 3.), o projektiranju, prihvaćanju, gradnji i

održavanju zrakoplova koji nisu pod nadležnošću Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA) (članak 61. stavak 1. i 2, članak 62. stavak 1. i 4, članak 63. stavak 1, 2. i 3, članak 64. stavak 1. i 2, članak 66. stavak 1, članak 67. stavak 1. i 3.), obavljanju pregleda na stajanci te zahtjevima za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja (članak 69.), uvjetima za sigurnu uporabu bespilotnih zrakoplova, sustava bespilotnih zrakoplova i zrakoplovnih modela te uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje sudjeluju u upravljanju tim zrakoplovima i sustavima (članak 93.a),“.

U točki 6) riječi: „o sposobnosti-certifikata“ brišu se, iza riječi: „(članak 96. stavak 7. i 9.),“ dodaju se riječi: „o interoperabilnosti (članak 96. stavak 13.),“, riječi: „te njihovoj interoperabilnosti“ brišu se, a iza riječi: „(članak 97.),“ dodaju se riječi: „o oblikovanju i utvrđivanju načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova (članak 101. stavak 6.),“.

U točki 7) riječi: „izvješćivanju o događajima koji ugrožavaju sigurnost (članak 108. stavak 4.“ zamjenjuju se riječima: „o izvješćivanju o događajima povezanim sa sigurnošću (članak 108. stavak 3.),“.

U točki 8) riječi: „(članak 73., članak 75.)“ zamjenjuju se riječima: „(članak 41.a, članak 73., članak 75.)“, a riječi: „i pružanju hitne pomoći“ brišu se.

U točki 10) iza riječi: „članka 71. stavka 5.,“ dodaju se riječi: „članka 74. stavka 3., članka 75. stavka 4., članka 76. stavka 4., članka 78. stavka 4.“.

Članak 72.

U članku 143. iza riječi: „propis o:“ dodaju se riječi: „pružanju hitne pomoći ili prve pomoći i uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove pružanja hitne pomoći ili prve pomoći (članak 39. stavak 1., 4. i 5.).“.

Članak 73.

Članak 148. mijenja se i glasi:

„Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra, donosi propis o načinu postupanja policijskih službenika u postupku provjere podobnosti osobe (članak 119.a).“.

Članak 74.

Iza članka 149. dodaje se naslov i članak 149.a koji glasi:

„Izuzeća od primjene

Članak 149.a

Tijela nadležna za provedbu propisa koji se donose na temelju ovog Zakona mogu u okviru svojih ovlasti utvrđenih pojedinim propisom odobriti izuzeća od primjene pojedinih odredaba tog propisa. Izuzeća se mogu odobriti u slučajevima nepredviđenih hitnih operativnih okolnosti ili operativnih potreba sa ograničenim trajanjem, pod uvjetom da to ne utječe negativno na razinu sigurnosti. Podnositelj zahtjeva za izuzeće dužan je uz zahtjev dostaviti procjenu rizika. Pri odobravanju izuzeća, mogu se odrediti dodatni uvjeti, odgovarajuće mjere ili kontrolni mehanizmi.“.

Članak 75.

U članku 150. stavku 1. točki 2) riječi: „koji ugrožavaju sigurnost“ zamjenjuju se riječima: „povezanima sa sigurnošću“, a iza riječi: „EU propisima (“ dodaju se riječi „članak 105.a.“.

Točka 5) mijenja se i glasi:

„5) ako zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase, veće od 20 000 kilograma u uslugama zračnog prijevoza obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan kontroliranoga aerodroma za koji su utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje (članak 35.),“.

U točki 14) riječ: „homologacije“ zamjenjuje se riječju: „certifikacije“.

Iza točke 31) dodaje se točka 32) koja glasi:

„32) ako upotrebljava aerodrom suprotno uvjetima i/ili specifikacijama propisanim u odobrenju za uporabu aerodroma ili svjedodžbi aerodroma (članak 73. stavak 3.).“.

Članak 76.

U članku 153. stavku 1. točki 2) iza riječi: „(članak 41.),“ dodaju se riječi: „ako ne ispunjava obvezu obavljanja javne usluge (članak 41.a stavaka 1. i 2.),“.

Točka 7) mijenja se i glasi:

„7) ako upotrebljava aerodrom u zračnome prometu bez odobrenja za uporabu aerodroma (članak 74.) ili bez Svjedodžbe aerodroma (članak 75.), odnosno ako ne udovoljava ostalim uvjetima utvrđenima propisima donesenima na temelju ovog Zakona (članak 73. stavak 2.),“.

U točki 16) riječ: „propíše“ zamjenjuje se riječju: „utvrdi“.

Članak 77.

U članku 155. stavku 1. točka 1) mijenja se i glasi:

„1) ako na zahtjev Agencije ne omogući obavljanje poslova nadzora sigurnosti i ako bez odgode ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju (članak 128.),“.

U točki 2) iza riječi: „izdanome“ dodaje se riječ: „upozorenju,“.

Članak 78.

U članku 156. točki 8) riječi: „koji ugrožavaju sigurnost“ zamjenjuju se riječima: „povezanima sa sigurnošću“.

Članak 79.

U članku 157. stavku 1. točki 4) iza riječi: „sebi“ dodaje se riječ: „valjanu“, a broja: „79“ zamjenjuje se brojem: „80“.

U točki 6) riječ: „propíše“ zamjenjuje se riječju: „utvrdi“.

Članak 80.

U članku 160. točki 3) iza riječi: „ako unese“ dodaju se riječi: „ili pokuša unijeti“.

Članak 81.

Iza članka 160. dodaje se naslov i članak 160.a koji glase:

„Prekršaji u slučaju ne postupanja po naredbama i direktivama Agencije

Članak 160.a

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako ne postupi po naredbama i direktivama iz članka 5. stavka 15. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.“.

Članak 82.

(1) Vijeće Agencije će u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti izmjene i dopune Statuta Agencije u skladu s odredbama ovog Zakona.

(2) Direktor Agencije će u roku 15 dana od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Statuta Agencije podnijeti prijavu za usklađivanje upisa Agencije u sudskom registru.

(3) Vijeće Agencije će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Statuta Agencije donijeti, ukoliko je to potrebno, izmjene i dopune drugih općih akata Agencije.

(4) Do donošenja izmjena i dopuna Statuta Agencije iz stavka 1. ovog članka i općih akata iz stavka 3. ovog članka na odgovarajući se način primjenjuju Statut Agencije i opći akti Agencije, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Članak 83.

Operator zračne luke dužan je u roku od 24 mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona osigurati uvjete za obavljanje zaštitnog pregleda putnika i njihove ručne prtljage iz članka 64. stavka 1. ovog Zakona.

Članak 84.

(1) Ministar će donijeti propise koje je ovlašten donijeti prema odredbama ovog Zakona najkasnije u roku od godine dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se podzakonski propisi koji uređuju odnosna pitanja ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Članak 85.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Članak 1. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine, broj 69/2009) izmijenjen je zbog toga što dosadašnji članak 1. nije predviđao obvezu da se sve aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode u zračnom prostoru Republike Hrvatske moraju izvoditi i u skladu sa svim dodacima Čikaške konvencije (ICAO Aneksima).

Uz članak 2.

Ove odredbe, u skladu sa važećim propisima Europske unije i ICAO Aneksima, uvode nove pojmove u članak 2. Zakona o zračnom prometu ili postojeće pojmove definiraju na cjelovitiji način ili nepotrebne pojmove brišu, a radi se o sljedećim pojmovima: bespilotnom zrakoplovu, članu posade zrakoplova, direktivi, događaju povezanom sa sigurnošću, Europskoj organizaciji za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL), jedinici za upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management Cell – AMC), kabinskoj posadi (cabin crew), komercijalnoj operaciji (commercial operation), komercijalnom zračnom prijevozu (commercial air transport), letačkoj posadi (flight crew), letovima za posebno djelovanje, nekomercijalnim operacijama, nesreći, nezgodi (incident), ozbiljnoj nezgodi, padobranu, provjeri podobnosti osobe (background check), radovima iz zraka (aerial work), rezervaciji zračnog prostora (Airspace Reservation), sportskom zrakoplovu (sports aircraft), stazi (runway), sustavu bespilotnog zrakoplova (Unmanned Aircraft System - UAS), sustavu upravljanja sigurnošću (SMS), uslugama u zračnoj plovidbi (air navigation services), uzletno-sletnoj stazi (runway), te zrakoplovnom modelu.

Uz članak 3.

Naziv Agencije za civilno zrakoplovstvo promijenjen je i usklađen sa nazivom prihvaćenim u sudskom registru na engleskom jeziku, zbog potrebe međunarodne prepoznatljivosti i zbog toga što većina agencija u Republici Hrvatskoj nosi u nazivu riječ „Hrvatska“.

Uz članak 4.

Predlaže se brisanje nadležnosti Ministarstva za rješavanje po žalbama na upravne akte Agencije za civilno zrakoplovstvo, jer se sljedećim člankom predlaže da protiv upravnih akata Agencije za civilno zrakoplovstvo nije dopuštena žalba, ali da se može pokrenuti upravni spor.

Uz članak 5.

U članku 5. Zakona izvršene su samo izmjene i dopune u pojedinim stavcima ili su, tamo gdje je to bilo potrebno, izmijenjeni cijeli stavci. Tako je u stavku 2. brisan Statut Agencije za civilno zrakoplovstvo kao akt kojim se određuju poslovi iste Agencije. U stavku 3. i 4. izmijenjeni su rokovi za dostavu Vladi Republike Hrvatske godišnjeg izvješća o radu Agencije odnosno godišnjeg programa rada i financijskog plana jer su postojeći rokovi bili prekratki. U stavku 7. su izmijenjene, dopunjene ili na odgovarajući način preformulirane odredbe o nadležnosti Agencije za civilno zrakoplovstvo u skladu s odgovarajućim EU propisima. Novim stavkom 8. kao iznimka u odnosu na propisane nadležnosti Agencije za civilno zrakoplovstvo, propisana je nadležnost Europske organizacije za sigurnost zračnog

prometa za aktivnosti u zračnom prometu kada je to propisano odgovarajućim EU propisima. Jedan od nalaza (Reference HR#9861) sa EASA (Europska Agencije za sigurnost zračnog prometa) Standardizacijskog posjeta održanog 14. - 18. rujna 2009. je da Agencija za civilno zrakoplovstvo još uvijek obavlja funkcije koje bi trebala obavljati EASA. To je zato što u tom trenutku još uvijek u hrvatski pravni sustav nije bila implementirana Uredba 216/2008 kojom je propisano da određene aktivnosti sada obavlja EASA, a ne nadležna tijela pojedinih država. Nakon što je u hrvatski pravni sustav implementirana Uredba 216/2008 potrebno je i u Zakonu o zračnom prometu propisati da se u određenim aktivnostima iz područja civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj prihvaća nadležnost EASA-e. Stavkom 9. novopredloženog članka izričito je propisano da je Agencija za civilno zrakoplovstvo nadležno tijelo odgovorno za usklađivanje i koordinaciju rada subjekata zaštite civilnog zračnog prometa te nadzor u području zaštite civilnog zračnog prometa jer Zakonom nije bila eksplicitno uređena ovlast prikupljanja podataka u dijelu nadzora u području zaštite civilnog zračnog prometa. Stavkom 15. propisane su ovlasti Agencije za civilno zrakoplovstvo za izdavanje obvezujućih naredbi o zrakoplovnoj sigurnosti, sigurnosnih direktiva, direktiva o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost Europske organizacije za sigurnost zračnog prometa i direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa, sukladno odgovarajućim EU propisima, a zbog potrebe omogućavanja poduzimanja hitnih mjera u cilju osiguravanja sigurnosti zračnog prometa. Stavkom 17. predviđena je mogućnost propisivanja sukladno zakonu kojim se uređuje upravni postupak da se upravnim aktima smatraju i dozvole, certifikati, odobrenja i sl. izdavanjem kojih je donošenje rješenja nepotrebno. Stavkom 18. predviđeno je da protiv upravnih akata Agencije za civilno zrakoplovstvo nije dopuštena žalba, ali da se može pokrenuti upravni spor. Stavkom 20. propisana je nadležnost Agencije za civilno zrakoplovstvo za nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet, a što se uređuje sporazumom između Agencije i ministarstva nadležnog za poslove obrane (nalaz ICAO ANS/007).

Uz članak 6.

U stavku 1. članka 8. dodana je rečenica da Vijeće Agencije upravlja Agencijom za civilno zrakoplovstvo, a da se članovi Vijeća Agencije imenuju nakon provedenog javnog natječaja. Stavak 2. proširen je na način da je članovima Vijeća Agencije onemogućeno da budu članovi nadzornih odbora ili da obavljaju druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa. U stavku 3. izmijenjeni su uvjeti za imenovanje članova Vijeća Agencije terminološkim usklađivanjem s propisima kojima se uređuju akademski nazivi i omogućeno da članovima Vijeća Agencije bude imenovana i osoba koja ima niži stupanj stručne osposobljenosti u odnosu na postojeće rješenje zbog omogućavanja širem krugu osoba da budu imenovani članovima Vijeća Agencije.

Uz članak 7.

Članak 9. stavak 2. sadrži pozivanje na odgovarajuću primjenu članka 8. stavak 3. Zakona, te je obzirom na izmjenu koja je predložena člankom 5. potrebno propisati da direktor i zamjenik direktora moraju imati završen preddiplomski i diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij.

Uz članak 8.

U članku 10. stavak 4. izvršeno je terminološko usklađivanje u skladu s propisima kojima se uređuje računovodstvo neprofitnih organizacija. Zbog potrebe osiguravanja naplate naknade

koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu i naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku, novopredloženim stavkom 7. propisano je da Agencija za civilno zrakoplovstvo može uskratiti izdavanje odobrenja za letenje zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru ili povući dano odobrenje odnosno zabraniti letenje u slučaju da zračni prijevoznik ne plati propisane naknade.

Uz članak 9.

Članak 20. stavak 1. izmijenjen je na način da je prva rečenica prebačena u definicije jer ona po svojoj prirodi predstavlja definiciju. Druga rečenica u stavku 1. dopunjenaje na način da se vođenje vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske koje je nadležnosti ministra nadležnog za poslove obrane, uređuje sporazumom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu. Predložena izmjena točno odražava potrebe i način kako ova materija mora biti regulirana u cilju učinkovitog vođenja vojnih zrakoplova. U stavku 2. je brisana riječ „hrvatskih“ jer je potrebno urediti vođenje kako hrvatskih tako i inozemnih zrakoplova zbog sudjelovanja u međunarodnim vojnim asocijacijama.

Uz članak 10.

U članku 25. stavak 3. je izmijenjen iz razloga što je trebalo zamijeniti mjesta stavaka 3. i 4. U tom smislu postojeći stavak 4. koji je sad postao stavak 3. navodio je da operator mora udovoljavati zahtjevima za plovidbenost zrakoplova, a intencija je da zrakoplov mora udovoljavati propisanim zahtjevima za plovidbenost. To je sada jasno propisano.

Uz članak 11.

U članku 32. riječ „glavna“ je unosila zabunu jer aerodrom može imati više uzletno-sletnih staza. Ispravan izraz je uzletno-sletna staza, pa je u tom smislu izvršena izmjena.

Uz članak 12.

U članku 33. stavku 2. ispred riječi „staze“ nedostajale su riječi „uzletno-sletne“. Sama riječ „staze“ unosi zabunu jer na aerodromu postoji više vrsta staza.

Uz članak 13.

U članku 34. stavak 1. je izmijenjen radi propisivanja mogućnosti da Vlada Republike Hrvatske utvrdi civilne aerodrome koji se mogu upotrebljavati za odvijanje vojnog zračnog prometa. Izmjena je učinjena zbog potreba nacionalne sigurnosti i obrane u slučaju privatiziranja aerodroma. Stavak 2. izmijenjen je u terminološkom smislu radi usklađivanja sa stavkom 1.

Uz članak 14.

U članku 35. stavak 2. brisan je kako bi se poštivala općeprihvaćena praksa da se usluge zračnog prijevoza usmjere na aerodrome koji posjeduju Svjedodžbu aerodroma.

Uz članak 15.

U članku 39. stavak 1. mijenjan je zbog potrebe usklađivanja sa stvarnim stanjem, a ono je da svi aerodromi nemaju i ne moraju imati organiziranu isključivo hitnu pomoć kako je do sad bilo predviđeno, već mogu imati i organiziranu samo prvu pomoć.

Uz članak 16.

Ovim odredbama se iza članka 41. dodaje naslov i članak 41.a koji uvodi obvezu obavljanja javne usluge na način da ministarstvo nadležno za civilni zračni promet može za određene gospodarske aktivnosti koje obavljaju operatori aerodroma nametnuti operatoru aerodroma obvezu obavljanja javne usluge (Public Service Obligation – PSO), s tim da se uvjeti i način za obavljanje javne usluge utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisom. Takva odredba, ali za zračne prijevoznike, je već sadržana u članku 30. važećeg Zakon.

Uz članak 17.

U članku 45. stavku 2. dodana je rečenica zato jer se njome pojasnio smisao Registra kao javne knjige. Novopredloženom rečenicom pojašnjeno je da svatko može zahtijevati uvid u Registar i zbirku isprava i dobiti izvratke iz glavne knjige Registra, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona, kojim se uređuje sadržaj i način vođenja Registra, čime je također stvorena pravna osnova da se ovo pravo detaljno propiše posebnim propisom.

Uz članak 18.

U članku 46. mijenjan je stavak 1. zato da bude jasnije da ti uvjeti nisu jedni uvjeti koji moraju biti zadovoljeni za upis zrakoplova u Registar, kako je do sada proizlazilo. Sad je stavak 1. formuliran tako da propisuje da su to opći uvjeti koji u svakom slučaju moraju biti zadovoljeni, uz neke posebne uvjete koji ovise o svakom zrakoplovu i o svakoj posebnoj situaciji (potrebna dokumentacija itd.). Osim toga, ti opći uvjeti su preciznije formulirani nego do sada.

Uz članak 19.

U članku 47. mijenjan je stavak 1. tako što su bolje definirani uvjeti pod kojima zrakoplov može biti privremeno upisan u Registar.

Uz članak 20.

U članku 49. stavicima 1. i 2. brisano je, u smislu usklađivanja sa odredbama Zakona o općem upravnom postupku, da Agencija za civilno zrakoplovstvo izdaje rješenje o obavljenom upisu u Registar. To je razumljivo s obzirom da se radi o upravnom postupku, a ostavljeno je samo da se po obavljenom upisu u Registar izdaje potvrda o registraciji zrakoplova. To je važno zbog toga što je potvrda o registraciji zrakoplova temeljni dokument kojim se dokazuje vlasništvo i činjenica da je zrakoplov upisan u registar neke države, tj. njome se dokazuje vlasništvo i nacionalna pripadnost zrakoplova. Čikaška konvencija propisuje obvezu imanja te potvrde u zrakoplovu cijelo vrijeme.

Uz članak 21.

U članku 50. bolje je definiran pojam vlasnika zrakoplova koji je obavezan podnijeti zahtjev za upis promjene podataka u Registru zrakoplova. U zrakoplovstvu se činjenica vlasništva upisanog u Registar zrakoplova i vlasništvo temeljem pravnog posla ponekad ne podudaraju. To se događa kada se sklopi ugovor o prijenosu vlasništva nad zrakoplovom. Kada takav ugovor stupi na snagu vlasnikom je postala druga osoba, a nije više ona koja je još uvijek u Registru upisana kao vlasnik. U praksi se znalo događati da tada registarski i stvarni vlasnik ne znaju koji je od njih obavezan podnijeti zahtjev za upis promjene vlasništva u Registru. Ta dilema je sada riješena mogućnošću da bilo koja od tih osoba podnese zahtjev Registru.

Uz članak 22.

U članku 51. mijenjan je stavak 1. tako što su bolje definirani uvjeti pod kojima zrakoplov može biti brisan iz Registra. Stavkom 2. razrješuje se dvojba o mogućoj koliziji ove odredbe sa odredbama Zakona o općem upravnom postupku. Naime, intencija ove odredbe je da se potvrda o registraciji zrakoplova, iz razloga činjenica koje se njome dokazuju, fizički poništi, a ne poništi u smislu Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 23.

Članak 55. dopunjen je u skladu sa standardima ICAO Annexa koji definiraju obvezu implementacije SMS sustava.

Uz članak 24.

U članku 56. definirane su obveze i odgovornosti Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu glede donošenja Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu.

Uz članak 25.

Izmjenom članka 57. propisana je jasna dužnost izrađivanja priručnika za sustav upravljanja sigurnošću i provedeno terminološko usklađivanje.

Uz članak 26.

U članku 58. stavku 2. točki a) izmjenom se brisala nepotrebna referenca „iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona“ koja je zamijenjena točnim nazivom tijela. Nadalje, predloženo je da umjesto direktora Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, u Povjerenstvu za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu bude jedan predstavnik iz Agencije za istraživanje. Nadalje, brisana je obveza da je koordinator Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu nadležan za vođenje sastanaka Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu, brisana je nepotrebna referenca na članak 56. stavak 1 gdje se spominje Nacionalni program te je referenca zamijenjena točnim nazivom dokumenta.

Uz članak 27. i 28.

Ovim člancima provedeno je terminološko usklađivanje na način da se riječ „homologacija“ zamjenjuje se riječju „certifikacija“.

Uz članak 29.

U članku 64. dosadašnji stavci 1. i 2. preformulirani su u jedan stavak. Do sada osobe i način održavanja iz dosadašnjeg stavka 2. nisu imali referencu na odgovarajući propis.

Uz članak 30.

Članak 65. je brisan zato što je ta materija obuhvaćena člankom 64.

Uz članak 31.

U članku 67. dosadašnjim stavkom 2. bilo je predviđeno da se svjedodžba o plovidbenosti izdaje na neograničeni rok. Ovom izmjenom predviđeno je da se neke vrste svjedodžbi o plovidbenosti izdaju s različitim rokovima važenja što će biti uređeno podzakonskim propisima.

Uz članak 32.

Članak 71. izmijenjen je u skladu sa postojećim EU propisima koji su implementirani u nacionalno zakonodavstvo RH. Posebni letovi obuhvaćaju tehnički let zrakoplova.

Uz članak 33.

Članak 73. izmijenjen je zbog potrebe usuglašavanja sa člancima 74. i 75. Zakona. U članku 73. do sada nije bilo propisano da se aerodromu izdaje svjedodžba aerodroma. Članku 73. dodani su i novi stavci 2. i 3. zbog potrebe propisivanja u Zakonu da operator aerodroma mora udovoljavati i drugim uvjetima utvrđenima u propisima donesenima na temelju Zakona odnosno da se aerodrom mora upotrebljavati sukladno uvjetima i specifikacijama propisanim u odobrenju odnosno svjedodžbi aerodroma.

Uz članak 34. i 35.

Članak 74. i članak 75. izmijenjeni su na način da se jasno razgraniči kojim aerodromima odnosno njihovim operatorima se izdaje odobrenje za uporabu aerodroma, a kojima svjedodžba. Odobrenje za uporabu aerodroma Agencija za civilno zrakoplovstvo izdaje operatoru aerodroma namijenjenom za prihvat i otpremu zrakoplova s kojima se ne obavljaju usluge zračnog prijevoza i koji se ne koriste za školovanje letačkog osoblja za stjecanje dozvola i ovlaštenja privatnog ili profesionalnog ili prometnog pilota aviona i helikoptera, u skladu sa propisima donesenim na temelju Zakona, a nakon što Agencija odobri Naputak o uporabi aerodroma. Svjedodžba se izdaje svim ostalim aerodromima u skladu sa propisima donesenim na temelju Zakona, a nakon što Agencija odobri aerodromski priručnik i aerodromski program zaštite civilnog zračnog prometa.

Uz članak 36.

Dodan je novi stavak kojim je propisano da se za izdavanje odobrenja za projektnu dokumentaciju, a u svezi projektiranja, gradnje, označavanja aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljate, tereta i pošte te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, plaća propisana

naknada. Plaćanje posebne naknade do sada nije bilo propisano što je ispravljeno dodavanjem novog stavka.

Uz članak 37.

Dodan je novi stavak kojim je propisano da se za izdavanje suglasnosti za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma (područje ograničene gradnje) plaća propisana naknada. Plaćanje posebne naknade do sada nije bilo propisano što je ispravljeno dodavanjem novog stavka.

Uz članak 38.

Glava 6. iznad članka 80. izmijenjena je zamjenjivanjem s brojem 7. zbog pogrešnog numeriranja. Članak 80. izmijenjen je jer se zrakoplovnim osobljem nije smatralo osoblje koje obavlja aktivnosti otpreme i praćenja leta i zbog potrebe obuhvaćanja kao zrakoplovnog osoblja i osoba koje obavljaju aktivnosti skakanja padobranom.

Uz članka 39.

Naslov i članak 81. izmijenjeni su na način da su dodane i posebne ovlasti u skladu s EU propisima.

Uz članak 40.

Stavak 1. članka 82. izmijenjen je na način da je jasno i precizno utvrđeno tko može obavljati poslove stručnog osposobljavanja zrakoplovnog osoblja upućivanjem na propis koji se donosi na temelju Zakona i odgovarajućih EU propisa.

Uz članak 41.

Naslov i članak 84. mijenjaju se dodavanjem i posebnih ovlasti u skladu s EU propisima. Dodan je i novi stavak kojim je propisano da se osposobljavanja provedena u inozemstvu priznaju sukladno propisima donesenima na temelju Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima i međunarodnim propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Uz članak 42.

Članak 85. izmijenjen je na način da se umjesto propisivanjem da se stručna sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje ispitima i provjerama koje provode ispitna povjerenstva i ispitivači koje imenuje Agencija za civilno zrakoplovstvo, na način i prema propisanom programu, sada propisuje da se utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja obavlja u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i u skladu s odgovarajućim EU i međunarodnim propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Zbog velikog broja osoba koje se smatraju zrakoplovnim osobljem i zbog velikog broja EU propisa s kojima je Republika Hrvatska u obvezi uskladiti se, dosadašnji način propisivanja utvrđivanja stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja bio je neprimjeren i neprikladan.

Uz članak 43.

U članku 86. stavku 1. dodano je i kabinsko osoblje budući i to osoblje podliježe utvrđivanju zdravstvene sposobnosti.

Uz članak 44.

U članku 87., sukladno izmjeni u članku 86., dodano je i kabinsko osoblje.

Uz članak 45.

Naslov i članak 88. izmijenjeni su zbog potrebe reguliranja mogućnosti i privremenog oduzimanja dozvola kao i zbog potrebe proširivanja mogućnosti oduzimanja ili privremenog oduzimanja dozvola i/ili ovlaštenja.

Uz članak 46.

U članku 93. izmijenjen je stavak 1. na način da je brisano da se pomoćnim zrakoplovnim osobljem smatraju osobe koje obavljaju poslove prosljeđivanja zrakoplovnih informacija kao nepotrebne i neodgovarajuće, a dodane su odgovarajuće skraćenice iza pojedine grupe usluga koje se koriste u europskoj zrakoplovnoj regulativi.

Uz članak 47.

Dodana je nova Glava i naslov, te naslov i članak 93.a zbog potrebe propisivanja da će se uvjeti za sigurnu uporabu bespilotnih zrakoplova, sustava bespilotnih zrakoplova i zrakoplovnih modela te uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje sudjeluju u upravljanju tim zrakoplovima i sustavima utvrđivati posebnim propisom donesenim na temelju Zakona. Ovo područje do sada nije bilo uopće regulirano Zakonom.

Uz članak 48.

U članku 94. izmijenjen je stavak 3. na način da je propisana mogućnost integracije dijela hrvatskog zračnog prostora u funkcionalni blok zračnog prostora u skladu s EU regulativom s kojom je Republika Hrvatska u obvezi uskladiti se i koja predviđa mogućnost integracije zračnih prostora pojedinih država u funkcionalni blok.

Uz članak 49.

U članku 95. stavku 4. dodane su riječi „civilno-vojna“, a odnose se na Jedinicu za upravljanje zračnim prostorom budući je istim stavkom propisano da u radu Jedinice sudjeluju i predstavnici imenovani od strane ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Uz članak 50.

U članku 96. izmijenjen je stavak 6. na način da je propisano da ministarstvo nadležno za civilni zračni promet imenuje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi „uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane“ jer pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obavlja pružanje usluga i vojnim zrakoplovnim subjektima. Stavak 7. izmijenjen je na način da je isti preciznije i točnije formuliran odvajanjem uvjeta i načina izdavanja Svjedodžbe pružatelja usluga u

zračnoj plovidbi od uvjeta i načina imenovanja pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, a što se utvrđuje propisima donesenima na temelju Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Dodan je stavak 13. radi propisivanja obveza pružatelja usluga u zračnoj plovidbi osiguravanja interoperabilnosti svojih usluga unutar EATMN-a jer je u članku 97. Zakona brisana riječ „interoperabilnost“. Dodan je stavak 14. kojim je utvrđena obveza dostavljanja podataka koji se objavljuju putem Paketa objedinjenih zrakoplovnih informacija (AIP) svih subjekata koji su obveznici dostavljanja tih podataka, a popis tih subjekata utvrđuje Agencija za civilno zrakoplovstvo naredbom o zrakoplovnoj sigurnosti. Dodan je stavak 15. kojim se omogućava donošenje propisa u svrhu osiguravanja kvalitete zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija.

Uz članak 51.

U stavku 1. brisana je riječ „interoperabilnost“ jer je dodan novi stavak 13. u članku 96. budući se interoperabilnost regulira posebnim EU propisom.

Uz članak 52.

Stavak 1. izmijenjen je na način da je preciznije formuliran da se odnosi na kontrolirani zračni prostor.

Uz članak 53.

Članak 101. je detaljnije i preciznije razrađen u odnosu na važeći članak. Važeći stavak 2. razdvojen je na stavke 2. i 3. obzirom da je potrebno odvojiti tko oblikuje i utvrđuje način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani odnosno nekontrolirani aerodrom. Novopredloženim stavkom 4. propisano je da se utvrđeni načini, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova moraju dostaviti na odobrenje Agenciji za civilno zrakoplovstvo. Stavkom 5. propisana je obveza da se odobreni načini, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova objavljuju putem usluga zrakoplovnog informiranja, a stavkom 6. propisano je donošenje posebnog propisa kojim će se utvrditi oblikovanje i utvrđivanje načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova. Stavkom 7. propisano je da način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje vojnih zrakoplova, oblikuje i utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove obrane, uz prethodno mišljenje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Uz članke 54. i 55.

Članci 54. i 55. uobličili su u povezanu cjelinu izvješćivanja o nesrećama, ozbiljnim nezgodama i nezgoda zrakoplova te njihovo istraživanje. Člankom 54. mijenjan je naslov Glave 1. u Dijelu osmom budući da izmijenjeni naslov Glave 1. bolje odražava materiju koja je u toj Glavi uređena. U Glavi 1. dodan je novi članak 105.a kojim su propisana opća načela unutar obveze izvješćivanja o nesreći, ozbiljnoj nezgodi ili nezgodi zrakoplova. Novim člankom 105.a predviđena je obveza Agencije za istraživanje da izvijesti Agenciju za civilno zrakoplovstvo o svakoj nesreći, ozbiljnoj nezgodi i nezgodi zrakoplova. Člankom 55. izmijenjen je naslov i tekst članka 106. radi preciznijeg definiranja općih odredaba za istraživanje nesreća, ozbiljnih nezgoda i nezgoda zrakoplova, a promijenjeni naslov bolje odražava materiju koja je propisana člankom 106.

Uz članak 56.

Ovim člankom izvršeno je terminološko usklađivanje u naslovu Glave 2. Dijela osmog.

Uz članak 57.

Ovim člankom izvršeno je terminološko usklađivanje u naslovu i u članku 107. sa pojmom „događaj povezan sa sigurnošću“. Osim toga su na precizniji i detaljniji način propisane obveze u vezi postupanja po zaprimljenim izvješćima o događajima povezanim sa sigurnošću. Definirane su obveze Agencija za civilno zrakoplovstvo nakon zaprimanja izvješća o događaju povezanim sa sigurnošću. Definirana je mogućnost Agencije za istraživanje da istraži bilo koji događaj povezan sa sigurnošću neovisno o postupcima i analizama Agencije za civilno zrakoplovstvo.

Uz članak 58.

Pojednostavljene su odredbe važećeg članka 108. Detaljnije odredbe o obvezi izvješćivanja sadržane su u Pravilniku o izvješćivanju i istraživanju događaja koji ugrožavaju sigurnost te nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.

Uz članak 59. i 60.

Ovim člancima izvršeno je terminološko usklađivanje jer se u svim odnosnim odredbama Zakona riječi „događaj koji ugrožava sigurnost“ zamjenjuje riječima „događaj povezan sa sigurnošću“.

Uz članak 61.

Ovim člankom mijenja se stavak 2. članka 112. budući će posebnim propisom biti utvrđen način financiranja troškova potrage i spašavanja.

Uz članak 62.

U članku 116. izmijenjen je stavak 4. u svrhu terminološkog usklađivanja s novopredloženim člankom 5. Zakona kojim se uređuje nadležnost Agencije za civilno zrakoplovstvo, a u smislu nadziranja provedbe i davanja inicijative radi izmjene Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa.

Uz članak 63.

Dodan je iza članka 116. novi članak 116.a radi usklađivanja s nalazom sa ECAA posjeta procjene iz 2009. kojim je utvrđena obveza odvajanja Nacionalnog programa kontrole kvaliteta zaštite civilnog zračnog prometa od Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa. U tom smislu je i razrađen članak 116.a kojim je utvrđena obveza Povjerenstva za izradu Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa koji sadrži postupke kontrole kvalitete nad svim mjerama zaštite civilnog zračnog prometa u cilju nadzora usklađenosti zaštite zračnog prometa sa Nacionalnim programom. Propisana je obveza da predmetni Nacionalni program donosi Vlada Republike Hrvatske, a utvrđena je i obveza da Agencija za civilno zrakoplovstvo nadzire provedbu Nacionalnog programa.

Uz članak 64.

U članku 119. stavak 3. izmijenjen je na način da je propisano da operator zračne luke može ugovorom povjeriti i obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti u svrhu pojednostavljenja sustava zaštite i unaprjeđenja poslova nadzora i upravljanja mjerama zaštite te usklađivanja s praksom EU i prijedlozima ECAA posjeta. Predloženom izmjenom obavljanje zaštitnih pregleda neće se moći povjeriti ugovorom Ministarstvu unutarnjih poslova.

Uz članak 65.

Dodan je novi članak 119.a kojim se uređuje provjera podobnosti osobe budući da Zakonom o zračnom prometu nije uređen institut provjere podobnosti osobe, a uređen je Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa. Novopredloženim člankom 119.a utvrđuje se koje osobe moraju posjedovati uspješno obavljenju provjeru podobnosti osobe, što ona obuhvaća, tko ju provodi, a stavkom 4. utvrđeno je da se način postupanja policijskih službenika u postupku provjere podobnosti osobe utvrđuje propisom donesenim na temelju Zakona.

Uz članak 66.

Brisan je stavak 4. članka 121. jer će se uvjeti za unošenje i način predaje i vraćanja hladnog i vatrenog oružja i streljiva propisati Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa.

Uz članak 67.

Članak 132. izmijenjen je jer nije bio predviđen nadzor sigurnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi u području upravljanja protokom zračnog prometa, upravljanja zračnim prostorom, oblikovanja i utvrđivanja načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom, a koji nadzor je Agencija za civilno zrakoplovstvo u obvezi provoditi temeljem Uredbe EU 1315/2006 koja je implementirana u hrvatski pravni sustav Pravilnikom o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Uz članak 68.

Dopunjen je članak 134. stavak 1. i 2. u skladu s novopredloženim stavkom 15. članka 5. Zakona kojim je propisana mogućnost da Agencija za civilno zrakoplovstvo izdaje obvezujuće naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti, sigurnosne direktive, direktive o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost EASE i direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa. U skladu s tim proširena je ovlast zrakoplovnih inspektora da u postupku nadzora sigurnosti poduzimaju mjere u slučajevima ne postupanja zrakoplovnih subjekata po navedenim pravnim aktima koje kao obvezujuće izdaje Agencija za civilno zrakoplovstvo. Dodana je i mogućnost izricanja nove mjere od strane zrakoplovnih inspektora – upozorenje.

Uz članak 69.

Izmijenjen je postojeći stavak 1. članka 137. na način da je propisano da je zrakoplovni inspektor o svojoj prisutnosti obavezan izvijestiti prisutnog predstavnika ili zaposlenika pravne

ili fizičke osobe, odnosno fizičku osobu nad kojom se obavlja nadzor. Ovom odredbom proširen je u odnosu na postojeću odredbu krug osoba koje zrakoplovni inspektor obavještava o svojoj prisutnosti.

Uz članak 70.

Članak 141. mijenja se u svrhu usklađivanja s predloženim člankom 50. kojim se u članku 96. važećeg Zakona dodaje novi stavak 15. Riječ „civilnog“ dodana je radi terminološkog usklađivanja, a pozivanje na „stavak 1.“ brisano je kao nepotrebno.

Uz članak 71.

U članku 142. izvršeno je terminološko usklađivanje (umjesto riječi „pravna ili fizička osoba koja“ treba stajati „poduzetnik koji“), odnosno terminološko usklađivanje s novopredloženim člancima Zakona. Nadalje, brisano je pozivanje na nepostojeći stavke te je predviđeno, u skladu s novopredloženim člancima, donošenje novih provedbenih propisa.

Uz članak 72.

Ovim člankom izvršeno je terminološko usklađivanje članka 143. s izmjenama u članku 39. Zakona.

Uz članak 73.

Ovim člankom izvršeno je usklađivanje članak 148. s novopredloženim člankom 119.a

Uz članak 74.

Dodan je novi članak 149.a radi potrebe otklanjanja ICAO nalaza LEG/03. Naime, predviđa se mogućnost odobravanja izuzeća od primjene pojedinih odredaba propisa, a u slučajevima nepredviđenih hitnih operativnih okolnosti ili operativnih potreba sa ograničenim trajanjem, pod uvjetom da to ne utječe negativno na razinu sigurnosti.

Uz članak 75.

Članak 150. izmijenjen je zbog terminološkog usklađivanja s novopredloženim člancima, zbog potrebe brisanja pozivanja na stavak koji je novopredloženom izmjenom brisan odnosno zbog proširivanja prekršajnih odredaba radi dodavanja novog stavka u članku 73.

Uz članak 76.

U članku 153. izmijenjena je točka 2. zbog novoga članka 41.a te je izmijenjena točka 7. zbog izmjene članka 73.

Uz članak 77.

U članku 155. izmijenjen je stavak 1. zbog potrebe propisivanja kao prekršaja neomogućavanja obavljanja poslova nadzora sigurnosti na zahtjev Agencije za civilno zrakoplovstvo. Točka 2. stavka 1. izmijenjena je sukladno novopredloženom članku 68. kojim

se kao jedna od administrativnih mjera koje zrakoplovni inspektor može izreći uvodi „upozorenje“.

Uz članak 78.

Članak 156. točka 8 izmijenjena je radi terminološkog usklađivanja s novopredloženim odredbama Zakona u kojima se riječi „događaj koji ugrožava sigurnost“ zamjenjuju riječima „događaj povezan sa sigurnošću“.

Uz članak 79.

U članku 157. stavku 1. točki 4. dodana je riječ „valjanu“ radi preciznosti i izbjegavanja mogućnosti pogrešnog tumačenja. U točki 6. izmijenjeno je pozivanje na krivi članak.

Uz članak 80.

Predloženom dopunom omogućava se sankcioniranje i samog pokušaja unosa hladnog ili vatrenog oružja ili streljivo te drugih eksplozivnih i zapaljivih tvari ili predmete koji na njih podsjećaju u putničku kabinu zrakoplova.

Uz članak 81.

Dodan je novi članak 160.a zbog potrebe uvođenja kao prekršaja ne postupanje po naredbama i direktivama Agencije za civilno zrakoplovstvo, a u svrhu omogućavanja prekršajnog sankcioniranja pravnih i fizičkih osoba zbog ne postupanje po naredbama i direktivama Agencije za civilno zrakoplovstvo koje su novopredloženim člankom 5. stavak 15. uvedene kao obvezujuće.

Uz članak 82.

U svezi s predloženom dopunom naziva i poslova Agencije ovim člankom predviđaju se rokovi i obveze Vijeće i Direktor Agencije u smislu izmjena i dopuna Statuta Agencije, podnošenja prijave za usklađivanje upisa Agencije u sudskom registru, te ukoliko je to potrebno, izmjene i dopune drugih općih akata Agencije. Do izvršenja navedenih obveza, predloženom odredbom ostavljaju se na snazi Statut i opći akti Agencije, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Uz članak 83.

Prijelazna odredba kojom se uvodi obveza operatorima zračnih luka da u roku od 24 mjeseca od stupanja na snagu Zakona osiguraju uvjete za obavljanje zaštitnog pregleda putnika i njihove ručne prtljage iz članka 119. stavka 3. Zakona obzirom na novopredloženi članak 64.

Uz članak 84.

Ova prijelazna odredba obvezuje ministra nadležnog za civilni zračni promet, da u roku od godine dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, donese propise koje je ovlašten donijeti temeljem istoga Zakona.

Uz članak 85.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu u skladu s Ustavom Republike Hrvatske.

TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Područje primjene

Članak 1.

- (1) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na sve aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode na teritoriju i u zračnom prostoru Republike Hrvatske.
- (2) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se i izvan teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske na zrakoplove registrirane u Republici Hrvatskoj.
- (3) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, njegove se odredbe primjenjuju na sve zrakoplove koji koriste hrvatski zračni prostor, uključujući inozemne zrakoplove, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (4) Hrvatski zračni prostor je prostor iznad kopna i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.
- (5) Aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode na teritoriju i u zračnom prostoru Republike Hrvatske izvode se u skladu s odredbama ovog Zakona, Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. (u daljnjem tekstu: Čikaška konvencija), mnogostranog sporazuma o uspostavi europskog zajedničkog zračnog prostora (u daljnjem tekstu: ECAA Sporazum) i drugih međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (6) U zračnom prometu može se upotrebljavati zrakoplov koji udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim propisima Europske unije (u daljnjem tekstu: odgovarajućim EU propisima).
- (7) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se i na vojne aerodrome i državne zrakoplove ako je to izričito propisano ovim Zakonom.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) *aerodrom (aerodrome)*: određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova,
- 2) *avion (aeroplane)*: zrakoplov teži od zraka, pokretan motorom, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,
- 3) *balon (balloon)*: zrakoplov lakši od zraka, bez motora,

4) *blok zračnog prostora (Airspace Block)*: zračni prostor utvrđenih dimenzija, u prostoru i vremenu, unutar kojega se pružaju usluge u zračnoj plovidbi,

5) *certifikacija (certification)*: svaki oblik priznavanja sukladnosti proizvoda, dijela ili uređaja, organizacije ili osobe s primjenjivim zahtjevima te izdavanje odgovarajućeg certifikata kojim se potvrđuje takva sukladnost,

6) *civilni zračni promet (civil air traffic)*: sav zračni promet osim vojnog zračnog prometa,

7) *dio ili uređaj (part or appliance)*: svaki instrument, oprema, mehanizam, dio, sprava, pribor ili dodatak, uključujući komunikacijsku opremu, koji se koristi ili je namijenjen za korištenje pri operiranju ili kontroliranju zrakoplova u letu i instaliran je u, ili pričvršćen na zrakoplov. Uključuje i dijelove strukture zrakoplova, motora ili propelera,

8) *dogadjaj koji ugrožava sigurnost*: znači operativni prekid, nedostatak, greška ili koja druga izvanredna okolnost koja utječe ili je mogla utjecati na sigurnost leta, a nije rezultirala nesrećom ili ozbiljnom nezgodom,

9) *državni zrakoplovi (state aircraft)*: zrakoplovi koji se koriste u vojne, carinske ili policijske svrhe,

10) *ECAA Sporazum (ECAA Agreement)*: mnogostrani Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunjske, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu o uspostavi Europskog zajedničkog zračnog prostora,

11) *ECAA zračni prijevoznik (ECAA air carrier)*: zračni prijevoznik koji posjeduje važeću Operativnu licenciju izdanu u skladu s ECAA Sporazumom,

12) *Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (EASA)*: agencija Europske unije osnovana s ciljem razvijanja zajedničkih standarda sigurnosti te osiguranja njihove jedinstvene primjene u Europi,

13) *Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL)*: međunarodna organizacija kontrole zračne plovidbe osnovana s primarnom zadaćom za otklanjanje prepreka za razvoj paneuropskog sustava upravljanja zračnom plovidbom bez granica,

14) *fleksibilna uporaba zračnog prostora (flexible use of the airspace)*: koncept upravljanja zračnim prostorom koji se primjenjuje u području Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (ECAC) kako je navedeno u »Priručniku za upravljanje zračnim prostorom za primjenu koncepta fleksibilne uporabe zračnog prostora« koji je izdao EUROCONTROL,

15) *helikopter (helicopter)*: zrakoplov teži od zraka koji se u zraku održava poglavito zbog reakcija zraka na jedan ili više pogonjenih rotora na približno vertikalnim osima,

16) *hrvatski vojni zrakoplovi (Croatian military aircraft)*: zrakoplovi upisani u vojni registar Republike Hrvatske,

17) *interoperabilnost (interoperability)*: niz funkcionalnih, tehničkih i operativnih karakteristika sustava i sastavnih elemenata Europske mreže upravljanja zračnim prometom (EATMN), kao i njihovih operativnih postupaka, u cilju osiguranja sigurnog, neprekinutog i učinkovitog rada. Interoperabilnost se postiže usuglašavanjem sustava i sastavnih elemenata s osnovnim zahtjevima (*essential requirements*),

18) *jedrilica (glider)*: zrakoplov teži od zraka, bez motora, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,

19) *jedinica za upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management Cell – AMC)*: jedinica odgovorna za dnevno upravljanje zračnim prostorom pod nadležnošću Republike Hrvatske,

20) *kabinska posada (cabin crew)*: članovi posade zrakoplova koji obavljaju poslove što im ih, u interesu sigurnosti putnika, odredi operator ili zapovjednik zrakoplova, ali nisu članovi letačke posade,

21) *kabotaža (cabotage)*: pravo da inozemni zračni prijevoznik države stranke Čikaške konvencije obavlja prijevoz putnika, tereta i/ili pošte u zračnom prijevozu bez zaustavljanja između aerodroma unutar teritorija Republike Hrvatske,

22) *kapacitet (capacity)*: broj sjedala ili korisna nosivost dostupni javnosti u linijskom zračnom prijevozu u određenom razdoblju,

23) *komercijalna operacija (commercial operation)*: bilo koja operacija zrakoplova u zamjenu za naplatu ili drugu vrstu naknade, koja je dostupna javnosti ili koja se, ako nije dostupna javnosti, obavlja u skladu s ugovorom između zračnog prijevoznika i korisnika usluge, pri čemu korisnik usluge nema nikakvu kontrolu nad zračnim prijevoznikom,

24) *komponenta (component)*: motor, propeler, dio ili uređaj,

25) *kontinuirana plovidbenost zrakoplova ili zrakoplovne komponente (continuing airworthiness of aircraft or aircraft component)*: svi postupci koji osiguravaju da u svakom trenutku njihovog operativnog vijeka zrakoplov ili zrakoplovna komponenta udovoljava važećim zahtjevima za plovidbenost i da je sposoban za sigurnu zračnu plovidbu,

26) *kontinuirani nadzor (continuing oversight)*: aktivnosti koje se provode radi utvrđivanja da su uvjeti na temelju kojih je izdana svjedodžba ispunjeni u bilo kojem trenutku njezinog roka važenja, kao i poduzimanje bilo kakvih zaštitnih mjera,

27) *kontrolirani aerodrom (controlled aerodrome)*: aerodrom na kojem se obavlja kontrola zračnog prometa za aerodromski promet,

28) *korisnik zračnog prostora (Airspace User)*: operatori zrakoplova koji lete u općem ili operativnom zračnom prometu,

29) *let (flight)*: odlazak s određenog aerodroma prema određenom aerodromu destinacije,

30) *letačka posada (flight crew)*: članovi posade zrakoplova koji posjeduju odgovarajuću dozvolu za upravljanje zrakoplovom tijekom vremena letačke dužnosti,

31) *letjelište (airfield)*: aerodrom koji se u načelu upotrebljava za letenje jedrilica i motornih jedrilica koje ne uzlijeću samostalno, a čija se uporaba može proširiti i za letenje drugih vrsta zrakoplova koji se upotrebljavaju u nekomercijalnim operacijama zrakoplova,

32) *linijski zračni prijevoz (scheduled air service)*: serije letova koje imaju sljedeće karakteristike:

a) na svakom letu sjedala i/ili kapacitet za prijevoz tereta i/ili pošte su dostupni javnosti za individualnu nabavu (bilo izravno od zračnog prijevoznika ili od njegovih ovlaštenih zastupnika),

b) obavlja se za prometovanje između istih dviju ili više zračnih luka, bilo:

– prema objavljenom redu letenja ili

– letovima koji su toliko redoviti ili česti tako da predstavljaju prepoznatljivo sistematične serije,

33) *lokalni let (local flight)*: let koji ne uključuje prijevoz putnika, tereta i/ili pošte između različitih aerodroma ili drugih točaka određenih za slijetanje,

34) *manevarska površina (manoeuvring area)*: dio aerodroma na zemlji ili vodi (osim stajanke) određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova,

35) *međunarodni aerodrom (international aerodrome)*: aerodrom utvrđen kao dolazni ili odlazni aerodrom u međunarodnom zračnom prometu na kojem se provode postupci kontrole kretanja, granične kontrole i sl.,

36) *međunarodni standard (international standard)*: svaka specifikacija fizičkih osobina, konfiguracije, materijala, sposobnosti ili osobina, osoblja ili postupaka, čija je istolika primjena prihvaćena kao neophodna za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, a kojima države stranke moraju udovoljiti, sukladno odredbama Čikaške konvencije,

37) *međunarodni zračni promet (international air traffic)*: promet koji se obavlja u zračnom prostoru iznad teritorija dviju ili više država,

38) *Mreža upravljanja europskim zračnim prometom (European air traffic management network – EATMN)*: skup sustava navedenih u Dodatku I Uredbe (EZ) br. 552/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. godine o interoperabilnosti mreže upravljanja europskim zračnim prometom (Uredba o interoperabilnosti) koja omogućava pružanje usluga u zračnoj plovidbi u Zajednici, uključujući povezivanja na granicama s trećim državama,

39) *Nacionalno nadzorno tijelo (National Supervisory Authority – NSA)*: neovisno tijelo određeno poglavito za obavljanje poslova certificiranja i kontinuiranog nadzora pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te drugih zadaća u skladu s odgovarajućim EU propisima,

40) *nadležna kontrola zračnog prometa (Air Traffic Control Unit)*: oblasni centar kontrole zračnog prometa, prilazna kontrola zračnog prometa ili aerodromska kontrola zračnog prometa,

41) *nekomercijalne operacije*: sve nekomercijalne operacije u civilnom zrakoplovstvu koje nisu usluge u linijskom i povremenom zračnom prijevozu uz naplatu ili drugu vrstu naknade,

42) *nesreća*: događaj koji ugrožava sigurnost povezan s operacijom zrakoplova koji se odvija od trenutka kada se neka osoba ukrca u zrakoplov s namjerom leta do trenutka kada se sve takve osobe iskrcaju, pri čemu je:

1. osoba smrtno ili ozbiljno ozlijeđena kao posljedica:

– toga što se nalazila u zrakoplovu, ili

– direktnog kontakta s bilo kojim dijelom zrakoplova, uključujući dijelove koji su se odvojili od zrakoplova, ili

– direktnog izlaganja mlaznom udaru,

osim kada su ozljede nastale zbog prirodnih uzroka, samoozljeđivanjem ili su ih nanijele druge osobe, ili kada su ozljede nanesene slijepim putnicima koji se skrivaju izvan područja koje je putnicima i posadi uobičajeno na raspolaganju;

ili

2. zrakoplov oštećen ili mu je oštećena struktura tako da:

– negativno utječe na strukturalnu snagu, rad ili karakteristike leta zrakoplova, i

– obično bi bili potrebni veći popravci ili zamjena oštećene komponente, osim za oštećenja ili prestanak rada motora, kada je šteta ograničena na motor, njegov poklopac ili dodatke; ili za štetu ograničenu na propelere, vrhove krila, antene, gume, kočnice, oklope, mala udubljenja ili rupe na površini zrakoplova;

3. zrakoplov nestao ili je potpuno nedostupan,

43) *ograničenja u zračnom prostoru (Airspace Restriction)*: utvrđeni volumen zračnog prostora unutar kojeg se, ovisno o slučaju, u određenom vremenu mogu odvijati aktivnosti opasne za letenje zrakoplova (*opasno područje – Danger Area*); ili takav zračni prostor koji je smješten iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda Republike Hrvatske unutar kojeg je letenje zrakoplova ograničeno u skladu s unaprijed utvrđenim uvjetima (*uvjetno zabranjeno područje – Restricted Area*); ili zračni prostor smješten iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda Republike Hrvatske unutar kojeg je letenje zrakoplova zabranjeno (*zabranjeno područje – Prohibited Area*),

44) *opći zračni promet (General Air Traffic – GAT)*: svi letovi civilnih zrakoplova, kao i letovi državnih zrakoplova koji se obavljaju sukladno postupcima ICAO-a,

45) *Operativna licencija (Operating Licence)*: odobrenje koje je poduzetniku izdalo nadležno tijelo, za obavljanje usluga zračnog prijevoza kako je navedeno u Operativnoj licenciji,

46) *operativna površina (operative area)*: dio aerodroma na zemlji ili vodi, određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova, koji se sastoji od manevarske površine i stajanke,

47) *operativne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Services – ATS)*: različite usluge uspostavljene u svrhu prosljeđivanja letnih informacija, uzbunjivanja, savjetodavne usluge u zračnom prometu, usluge kontrole zračnog prometa (aerodromske, prilazne i oblasne kontrole),

48) *operativni podaci (Operational Data)*: informacije o svim fazama leta potrebne za donošenje operativnih odluka od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora, operatora aerodroma i drugih zainteresiranih subjekata,

49) *operativni zračni promet (Operational Air Traffic – OAT)*: svi letovi civilnih zrakoplova, kao i letovi državnih zrakoplova koji se obavljaju sukladno posebno utvrđenim postupcima koji odstupaju od pravila i postupaka za opći zračni promet (GAT),

50) *operator aerodroma (aerodrome operator)*: poduzetnik koji upravlja aerodromom,

51) *operator zrakoplova (aircraft operator)*: poduzetnik koji operira ili namjerava operirati zrakoplovom,

52) *Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO)*: specijalizirana ustanova Ujedinjenih naroda, osnovana Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. godine u Chicagu, u svrhu razvijanja načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa,

53) *ozbiljna nezgoda*: događaj koji ugrožava sigurnost, a koji uključuje okolnosti koje ukazuju da se nesreća zamalo dogodila,

54) *plan leta (flight plan)*: skup određenih informacija o namjeravanom letu ili dijelu leta zrakoplova koje se podnose nadležnoj kontroli zračnog prometa,

55) *područja s ograničenjem letenja (restricted flight areas)*: opasna, uvjetno zabranjena ili druga područja, osim zabranjenih područja, koja su utvrđena u svrhu sigurnog odvijanja zračnog prometa,

56) *područje letnih informacija (flight information region)*: zračni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju usluge letnih informacija i obavlja uzbunjivanje,

57) *poduzetnik (undertaking)*: svaka fizička osoba ili pravna osoba, bilo da ostvaruje profit ili ne, ili svako službeno tijelo, bilo da ima pravnu sposobnost ili nema,

58) *poslovni plan (business plan)*: detaljan opis namjeravanih komercijalnih djelatnosti zračnog prijevoznika za određeno razdoblje, posebice u odnosu na očekivani razvoj tržišta i planirana ulaganja, uključujući financijske i gospodarske učinke tih djelatnosti,

59) *povremeni zračni prijevoz (non-scheduled air service)*: prijevoz putnika, tereta i/ili pošte koji nije linijski, uključujući neredoviti čarter-prijevoz, taksi prijevoz, panoramske letove i sl.,

60) *pravo prometovanja (traffic right)*: pravo pružanja usluga zračnog prijevoza između dvije zračne luke,

61) *preporučena praksa (recommended practice)*: svaka specifikacija fizičkih osobina, konfiguracije, materijala, sposobnosti ili osobina, osoblja ili postupaka, čija je istolika primjena prihvaćena kao poželjna za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, a kojima države stranke trebaju nastojati udovoljiti, sukladno odredbama Čikaške konvencije,

62) *procjena sigurnosti inozemnih zrakoplova (Safety Assessment of Foreign Aircraft – SAFA)*: program za inspekciju inozemnih zrakoplova na stajanci,

63) *program sigurnosti (safety programme)*: povezan skup propisa i aktivnosti s ciljem unapređivanja sigurnosti,

64) *proizvod (product)*: zrakoplov, motor ili propeler,

65) *pružatelj usluga u zračnoj plovidbi (Air Navigation Service Provider)*: svaki javni ili privatni subjekt koji pruža usluge u zračnoj plovidbi,

66) *radovi iz zraka (aerial work)*: komercijalna uporaba zrakoplova u svrhe koje nisu prijevoz putnika, tereta i/ili pošte (radovi u poljoprivredi, šumarstvu ili građevinarstvu, protupožarnoj zaštiti, protugradnoj obrani, potrazi i spašavanju, promidžbi, nadzoru i patroliranju, provjeri radionavigacijskih uređaja, snimanju iz zraka i sl.),

67) *red letenja (flight schedule)*: utvrđeno vrijeme uzlijetanja i slijetanja zrakoplova u linijskom zračnom prijevozu,

68) *rezervacija zračnog prostora (Airspace Reservation)*: utvrđeni volumen zračnog prostora koji je privremeno rezerviran za ekskluzivnu ili specifičnu uporabu od strane različitih korisnika,

69) *savjetodavne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Advisory Services)*: usluge koje se pružaju u zračnom prostoru sa savjetodavnom uslugom u svrhu najvećeg mogućeg osiguranja razdvajanja zrakoplova koji lete prema IFR planu leta,

70) *složeni zrakoplov na motorni pogon (complex motor-powered aircraft)*:

(a) avion:

– s certificiranom najvišom dopuštenom masom pri uzlijetanju većom od 5 700 kg, ili

– certificiran za konfiguraciju najvećeg dopuštenog broja putničkih sjedala, koji je veći od devetnaest, ili

– certificiran za let s najmanjom dopuštenom posadom, koja se sastoji od najmanje dva pilota, ili

– opremljen jednim ili više turbomlaznih motora ili više elisnomlaznih motora, ili

(b) helikopter certificiran:

– za najvišu dopuštenu masu pri uzlijetanju veću od 3 175 kg, ili

- za konfiguraciju najvećeg dopuštenog broja putničkih sjedala, koji je veći od devet, ili
- za let s najmanjom dopuštenom posadom koja se sastoji od najmanje dva pilota, ili

(c) zrakoplov s nagibnim rotorom,

71) *sportski zrakoplov (sports aircraft)*: zrakoplov s posadom, teži od zraka, sa ili bez motora (padobran, mikrolaki avion, parajedrilica, ovjesna jedrilica i sl.),

72) *stajanka (apron)*: određeno područje na aerodromu namijenjeno za smještaj zrakoplova radi ukrcaja i iskrcaja putnika, ukrcaja i iskrcaja tereta ili pošte, opskrbe goriva te za parkiranje i održavanje zrakoplova,

73) *staza (runway)*: utvrđena pravokutna površina na zemlji, vodi ili objektu, namijenjena za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova,

74) *staza za vožnju (taxyway)*: određena površina na aerodromu namijenjena za vožnju zrakoplova,

75) *struktura zračnog prostora (Airspace Structure)*: specificiran volumen zračnog prostora dizajniran tako da osigura sigurne i optimalne operacije zrakoplova,

76) *stvarna kontrola (effective control)*: odnos uspostavljen pravima, ugovorima ili bilo kakvim drugim sredstvima koja posebno ili zajednički, uvažavajući relevantne činjenice ili zakone, daju mogućnost za provođenje izravnog ili neizravnog utjecaja na poduzetnika, posebno putem:

(a) prava upotrebe cjelokupne imovine ili dijela imovine poduzetnika,

(b) prava ili ugovora koji osiguravaju odlučan utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela poduzetnika ili na neki drugi način osiguravaju odlučujući utjecaj na vođenje poslovanja poduzetnika,

77) *Svjedodžba zračnog prijevoznika (Air Operator Certificate – AOC)*: svjedodžba izdana poduzetniku kojom se potvrđuje da operator ima profesionalnu sposobnost i organizaciju koja omogućuje sigurno izvođenje operacija navedenih u svjedodžbi,

78) *tehnički sustavi zračne plovidbe (Air Navigation Technical Systems)*: skup sastavnih elemenata na zrakoplovu i na zemlji, kao i satelitskih uređaja koji pružaju podršku u provođenju usluga u zračnoj plovidbi tijekom svih faza leta,

79) *upravljanje protokom zračnog prometa (Air Traffic Flow Management – ATFM)*: funkcija uspostavljena u svrhu podrške odvijanja sigurnog, redovitog i ubrzanog protoka zračnog prometa uz maksimalno korištenje kapaciteta kontrole zračnog prometa i uz opseg prometa sukladan kapacitetima koje su objavili određeni pružatelji usluga kontrole zračnog prometa,

80) *upravljanje zračnim prometom (Air Traffic Management – ATM)*: skup funkcija u zrakoplovu i na zemlji (operativne usluge u zračnom prometu, upravljanje zračnim prostorom i upravljanje protokom zračnog prometa) potrebnih radi osiguranja sigurnog i učinkovitog kretanja zrakoplova tijekom svih faza operacija zrakoplova,

81) *upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management)*: funkcija planiranja čiji je primarni cilj maksimiziranje uporabe raspoloživoga zračnog prostora putem dinamične raspodjele vremena korištenja i, povremeno, raspodjelom zračnog prostora između različitih kategorija korisnika zračnog prostora na temelju kratkoročnih potreba,

82) *usluga zračnog prijevoza (air service)*: let ili niz letova kojima se prevoze putnici, teret i/ili pošta uz naplatu i/ili drugu vrstu naknade,

83) *usluge letnih informacija (Flight Information Services – FIS)*: usluge uspostavljene u svrhu pružanja savjeta i informacija potrebnih za sigurno, redovito i učinkovito obavljanje letova,

84) *usluge uzbuñivanja (Alerting Services – ALRS)*: usluge uspostavljene u svrhu izvješćivanja nadležnih subjekata o zrakoplovu kojemu je potrebna pomoć potrage i spašavanja te po potrebi pružanja pomoći tim subjektima tijekom potrage i spašavanja zrakoplova,

85) *vojni zračni promet (military air traffic)*: zračni promet u kojem sudjeluju hrvatski i/ili inozemni vojni zrakoplovi,

86) *vrijeme leta (block time)*: vrijeme od trenutka kada se zrakoplov pomakne sa svojeg parkirnog položaja u svrhu polijetanja do trenutka potpunog zaustavljanja zrakoplova na određenom parkirnom položaju i gašenja svih motora,

87) *zapovjednik zrakoplova (pilot-in-command)*: osoba s pravom konačne odluke, odgovorna za upravljanje i opsluživanje zrakoplova tijekom vremena leta i na tlu,

88) *zaštitni pregled (security check)*: skup mjera i postupaka kojima se sprječava unošenje oružja, eksplozivnih naprava i drugih opasnih predmeta i tvari u štićeno područje, a kojima bi se mogla izvršiti djela nezakonitog ometanja zračnog prometa te neovlašteni pristup osoba i vozila u štićeno područje,

89) *zračna luka (airport)*: aerodrom posebno prilagođen za usluge u zračnom prijevozu,

90) *zračni brod (airship)*: zrakoplov lakši od zraka pokretan motorom,

91) *zračni prijevoz (air transport)*: prijevoz putnika, tereta i/ili pošte zrakoplovom iz jednog mjesta u drugo,

92) *zračni prijevoznik (air carrier)*: poduzetnik koji posjeduje valjanu Operativnu licenciju ili jednakovrijedan dokument,

93) *zračni promet (air traffic)*: letenje zrakoplova i kretanje zrakoplova po operativnim površinama aerodroma,

94) *zrakoplov (aircraft)*: svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcije zraka, osim reakcije zraka u odnosu na Zemljinu površinu,

95) *zrakoplovna prepreka (aeronautical obstacle)*: stalni ili pokretni objekt ili njegov dio, smješten na području namijenjenom za kretanje zrakoplova po tlu ili objekt koji zadire u površine namijenjene za zaštitu zrakoplova u letu.

Tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo

Članak 3.

(1) Tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo prema ovom Zakonu su:

- a) ministarstvo nadležno za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)
- b) Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija)
- c) Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (u daljnjem tekstu: Agencija za istraživanje).

(2) Unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za civilno zrakoplovstvo u međunarodnim odnosima nastupa kao *Directorate general for civil aviation (DGCA)*, u okviru nadležnosti koje joj prenese ministar nadležan za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: ministar) koji je odgovoran za zakonito izvršavanje tih ovlasti.

Nadležnost Ministarstva

Članak 4.

(1) Ministarstvo je nadležno za sljedeće aktivnosti u području civilnog zrakoplovstva:

- 1. cjelokupnu politiku civilnog zrakoplovstva Republike Hrvatske,
- 2. utvrđivanje nacionalne strategije razvoja civilnog zrakoplovstva,
- 3. predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama s područja civilnog zrakoplovstva te u organizacijama u okviru ECAA Sporazuma,
- 4. pripremanje i provedbu pregovora i potpisivanje dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva,
- 5. osiguravanje pravilne primjene međunarodnih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva koje je sklopila Republika Hrvatska,
- 6. pitanja vezana za uspostavljanje i pružanje usluga linijskog zračnog prijevoza koja proizlaze iz dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva,
- 7. donošenje podzakonskih propisa koji proizlaze iz ovog Zakona i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
- 8. predlaganje nacrta zakona s područja civilnog zrakoplovstva,
- 9. provođenje upravnog nadzora nad Agencijom i Agencijom za istraživanje,

10. donošenje strateških odluka s područja zračne plovidbe, osim pitanja sigurnosti,
11. vođenje postupaka o koncesijskim ugovorima za aerodrome u skladu s propisima kojima se uređuje pitanje koncesija i s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
12. odlučivanje o statusu zračnih luka i prema potrebi određivanje neovisnog koordinatora slotova,
13. rješavanje po žalbama na upravne akte Agencije,
14. vođenje prekršajnih postupaka,
15. druge aktivnosti propisane ovim Zakonom.

Nadležnost Agencije

Članak 5.

- (1) Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama ovog Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).
- (2) Agencija na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene ovim Zakonom, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona i Statutom Agencije.
- (3) Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi kojoj najkasnije do 30. ožujka svake kalendarske godine podnosi godišnje izvješće o svom radu.
- (4) Agencija do 30. rujna svake kalendarske godine podnosi Vladi godišnji program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu na odobrenje.
- (5) Pravni položaj zaposlenika Agencije, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosima, koja nisu uređena ovim Zakonom, uređuju se Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije u skladu s općim propisima o radu.
- (6) Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom.
- (7) Agencija je osobito nadležna za:
  1. izrađivanje i primjenu Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu,
  2. certificiranje i izdavanje licencijskih zračnim prijevoznicima,
  3. certificiranje zrakoplova uključujući potrebne inspekcijske preglede tehničkog i operativnog stanja zrakoplova,

4. vođenje registra civilnih zrakoplova Republike Hrvatske i drugih registara u civilnom zrakoplovstvu,
5. izdavanje licencijskih i odobrenja civilnom zrakoplovnom osoblju,
6. certificiranje civilnih aerodroma,
7. prikupljanje i distribuiranje podataka o civilnom zrakoplovnom osoblju i zrakoplovima,
8. prikupljanje, analiziranje i distribuiranje statističkih podataka, izvješća, dokumenata i drugih podataka o zrakoplovnoj tehnologiji, operacijama zrakoplova, aerodromima i zrakoplovnom osoblju u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje aktivnosti propisanih ovim Zakonom,
9. nadzor nad tehničkim i operativnim stanjem i ekonomskoj sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske i organizacija za osposobljavanje,
10. nadzor u području zaštite zračnog prometa,
11. pitanja zaštite okoliša u svezi sa zračnim prometom,
12. nadzor i inspekciju sigurnosti zračnog prometa kako je propisano ovim Zakonom,
13. druge poslove propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

(8) Ako Agencija utvrdi da se ovlaštenja u dozvoli, svjedodžbi ili odobrenju provode protivno propisanim primjenjivim zahtjevima, uvjetima i ograničenjima, ili izvan opsega operativnih specifikacija, Agencija može oduzeti dozvolu, svjedodžbu ili odobrenje ili je može privremeno oduzeti i odrediti korektivnu akciju ili daljnju provjeru. Agencija može, kao alternativnu mjeru, odrediti dodatna ograničenja u operativnim specifikacijama i korektivnu akciju, ako je to dovoljno po pitanju sigurnosti.

(9) Agencija, kada djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo, obavlja poslove koji su propisani odgovarajućim EU propisima. Ti poslovi se odnose na certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, obavljanje kontinuiranog nadzora nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zajedničkim zahtjevima, kao i druge poslove s tim u svezi, u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(10) Republika Hrvatska će obavijestiti Europsku komisiju o nazivu i adresi svojeg Nacionalnog nadzornog tijela, kao i o promjenama s tim u vezi, te o poduzetim mjerama da se osigura udovoljavanje uvjetima koji proizlaze iz stavka 9. ovog članka.

(11) Agencija, u sklopu svojih aktivnosti, u bliskoj suradnji s Ministarstvom, sudjeluje u međunarodnim aktivnostima uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora, sastancima u Organizaciji međunarodnoga civilnog zrakoplovstva (ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama s područja zračnog prometa, sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina te surađuje s inozemnim tijelima nadležnim za civilni zračni promet.

(12) Agencija priprema nacрте prijedloga podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti koje donosi ministar na temelju ovog Zakona.

(13) U okviru nadležnosti propisanih ovim Zakonom Agencija može izdavati sigurnosne direktive radi provedbe ovog Zakona uzimajući u obzir međunarodne ugovore koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(14) Agencija, kada postupa i rješava u upravnim stvarima, primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku.

(15) Protiv upravnih akata Agencije dopuštena je žalba Ministarstvu.

(16) Agencija je obvezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja potrebnog za primjereno i efikasno izvršavanje obveza propisanih ovim Zakonom.

Vijeće Agencije

Članak 8.

(1) Vijeće Agencije čini pet članova. Članove Vijeća Agencije na prijedlog ministra imenuje Vlada na vrijeme od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani. Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije imenuje Vlada iz reda članova Vijeća Agencije. Članovi Vijeća Agencije ne smiju biti zaposlenici Agencije.

(2) Članovi Vijeća Agencije ne mogu biti osobe koje su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovog Zakona, niti mogu biti vlasnici ili suvlasnici ili članovi njihovih uprava.

(3) Članom Vijeća Agencije može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji ima visoku stručnu spremu iz područja prometnih, tehničkih, pravnih ili ekonomskih znanosti i najmanje pet godina radnog iskustva u području zračnog prometa te aktivno i operativno znanje engleskog jezika, i dostojan je biti članom Vijeća Agencije.

(4) Vlada može na prijedlog ministra razriješiti predsjednika, zamjenika predsjednika i ostale članove Vijeća Agencije i prije isteka vremena na koje su imenovani.

(5) Vijeće Agencije donosi odluke u poslovima iz stavka 6. ovog članka običnom većinom glasova svih članova Vijeća Agencije.

(6) Vijeće Agencije obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut Agencije i druge opće akte,
- donosi godišnji program rada i razvoja Agencije te nadzire njegovo izvršavanje,
- donosi financijski plan i završni račun Agencije,
- raspisuje natječaj za izbor direktora te imenuje i razrješava direktora uz suglasnost Vlade,

– odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ovim Zakonom i Statutom Agencije, kao i o ostalim pitanjima koja se odnose na upravljanje Agencijom.

(7) Vijeće Agencije nema izvršne ni regulatorne ovlasti, kao ni ovlast za nametanje mjera na koje je ovlaštena Agencija ovim Zakonom.

(8) Vijeće Agencije sastaje se povremeno, u skladu sa Statutom Agencije.

(9) Članovi Vijeća Agencije imaju pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad, koja se isplaćuje iz sredstava Agencije, u skladu sa Statutom Agencije.

Direktor Agencije

Članak 9.

(1) Voditelj poslovanja Agencije je direktor koji organizira rad i poslovanje Agencije, predstavlja i zastupa Agenciju te obavlja druge poslove utvrđene Statutom Agencije. Direktora imenuje Vijeće Agencije na temelju natječaja, uz suglasnost Vlade, na vrijeme od pet godina, s tim da može biti ponovno imenovan. Vijeće Agencije imenuje i zamjenika direktora na vrijeme od pet godina, koji zamjenjuje direktora u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, a obavlja i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.

(2) Na direktora i zamjenika direktora odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 8. stavka 2. i 3. ovog Zakona.

(3) Direktor za svoj rad odgovara Vijeću Agencije i ministru.

(4) Ovlaсти direktora i zamjenika direktora te uvjeti koje moraju ispunjavati utvrđuju se Statutom Agencije.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, kada direktor smatra da hitnost situacije zahtijeva trenutačnu akciju u cilju sigurnosti zračnog prometa, direktor će u okviru svojih ovlasti, na temelju prigovora ili po vlastitoj inicijativi, bez odgađanja poduzeti potrebne i opravdane mjere koje odgovaraju hitnosti situacije nužne u interesu sigurnosti zračnog prometa, pod uvjetom da odmah nakon toga pokrene postupak u svezi s okolnošću koja je dala povoda takvoj mjeri.

Poslovanje Agencije

Članak 10.

(1) Sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije osiguravaju se:

– iz prihoda od djelatnosti Agencije,

– iz dijela naknada iz članka 96. stavka 12. ovog Zakona, za poslove iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, a koje naknade se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,

– iz naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu,

– iz naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku,

– iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Ako, u slučaju više sile, Agencija ne bude u mogućnosti ostvarivati sredstva iz stavka 1. ovog članka, sredstva za obavljanje djelatnosti Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(3) Agencija je ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja.

(4) Agencija je neprofitna pravna osoba. Ako Agencija u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije.

(5) Agencija odgovara za obveze cijelom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije. Gubici Agencije u prvom se redu podmiruju iz imovine Agencije, a tek onda iz proračuna Republike Hrvatske.

(6) Agencija ne može bez suglasnosti Vlade steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu ili drugu imovinu ako vrijednost te imovine prelazi iznos utvrđen Statutom Agencije.

(7) Naknada iz stavka 1. podstavka 1., 3. i 4. ovog članka utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Letovi za posebno djelovanje

Članak 20.

(1) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske i letovi zrakoplova policijskih postrojbi koji djeluju u redarstveno-sigurnosne svrhe, smatraju se letovima za posebno djelovanje. Vođenje hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske u nadležnosti je ministra nadležnog za poslove obrane.

(2) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova iz stavka 1. obavljaju se u skladu s posebnim propisom, a imaju prednost pred ostalim letovima, osim ako se radi o letovima kod kojih je pilot zrakoplova objavio stanje nužde, kod kojih je stanje nužde očigledno te kojima prijete nezakonito ometanje ili su predmet takvog ometanja.

Operatori u nekomercijalnim operacijama

Članak 25.

(1) Operatori u nekomercijalnim operacijama složenim zrakoplovom na motorni pogon moraju dokazati svoju sposobnost i način na koji će ispunjavati svoje obveze povezane s operiranjem tim zrakoplovom.

(2) Uvjeti i postupci za davanje izjave operatora te za nadzor operatora i uvjeta pod kojima će izjava biti zamijenjena dokazom o sposobnosti i način na koji će ispunjavati obveze povezane s pravima operatora potvrđenima izdavanjem svjedodžbe, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Za nadzor operatora i izdavanje svjedodžbe plaća se propisana naknada.

(4) Druge nekomercijalne operacije može obavljati operator ako udovoljava propisanim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova, ako osoblje posjeduje odgovarajuće dozvole i ako udovoljava propisanim zahtjevima za obavljanje tih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Razred, skupina i kategorija aerodroma

Članak 32.

(1) Aerodromi se, prema fizičkim osobinama i opremljenosti glavne staze i staze za vožnju te stupnja spasilačko-vatrogasne zaštite, razvrstavaju u razrede, skupine i kategorije, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Razred i skupina aerodroma određuje se prema duljini i širini glavne staze i širini staze za vožnju te prema duljini, širini ili dubini vodene površine određene za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova. Duljina i širina staze i širina staze za vožnju određuje se prema dimenzijama zrakoplova te prema drugim tehničkim uvjetima za sigurno operiranje svih ili samo određenih tipova zrakoplova.

(3) Kategorija aerodroma određuje se prema stupnju opremljenosti glavne staze, uređajima i sredstvima za prilaženje, opremljenosti staza za vožnju te prema drugim uređajima i sredstvima koji služe za sigurno operiranje zrakoplova, kao i prema stupnju spasilačko-vatrogasne zaštite.

Uporaba vojnog aerodroma za civilni zračni promet

Članak 33.

(1) Vojni aerodrom, ili dio vojnog aerodroma koji udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom, može se upotrebljavati za odvijanje civilnog zračnog prometa, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i operatora civilnog aerodroma.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se staze i staze za vožnju, stajanke, uređaji i drugi dijelovi vojnog aerodroma koji se mogu upotrebljavati za potrebe civilnog zračnog prometa, način uporabe i uvjeti održavanja vojnog aerodroma ili njegovih pojedinih dijelova, uređaja ili sredstava, te međusobna prava i obveze ugovornih strana.

(3) Za uporabu vojnog aerodroma ili dijela vojnog aerodroma za pojedinačne civilne letove, ministarstvo nadležno za poslove obrane izdaje odobrenje operatoru zrakoplova.

Uporaba civilnog aerodroma za vojni zračni promet

Članak 34.

- (1) Civilni aerodrom, ili dio civilnog aerodroma, može se upotrebljavati za odvijanje vojnoga zračnog prometa, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između operatora civilnog aerodroma i ministarstva nadležnog za poslove obrane.
- (2) Na sklapanje ugovora iz stavka 1. ovog članka odgovarajuće se primjenjuje odredba članka 33. stavka 2. ovog Zakona.

Uporaba aerodroma

Članak 35.

- (1) Zrakoplov najveće dopuštene uzletne mase veće od 20 000 kilograma, za obavljanje usluga zračnog prijevoza smije za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati samo kontrolirani aerodrom za koji su utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje.
- (2) Osim aerodroma s kojih se mogu obavljati usluge zračnog prijevoza, zrakoplov kojim se obavlja taksiprijevoz ili lokalni letovi može za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati i aerodrome za nekomercijalne operacije zrakoplova i letjelišta, uz uvjete utvrđene u odobrenju za uporabu aerodroma.

Aerodromske usluge

Članak 39.

- (1) Na svakom aerodromu mora biti osigurana spasilačko-vatrogasna zaštita i pružanje hitne pomoći, u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i drugim propisima. Na aerodromima za usluge zračnog prijevoza moraju biti osigurani i prihvat i otprema zrakoplova, putnika i prtljage.
- (2) Obavljanje poslova prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i prtljage, tereta i pošte te pružanje drugih zemaljskih usluga može biti povjereno drugim poduzetnicima, u skladu s uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (3) Osiguravanje spasilačko-vatrogasne zaštite te pružanja hitne pomoći obveza je operatora aerodroma zajedno s drugim nadležnim tijelima i subjektima.
- (4) Poslovi iz stavka 1. ovog članka obavljaju se u vremenu otvorenosti aerodroma na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona.
- (5) Osoblje koje obavlja poslove spasilačko-vatrogasne zaštite i poslove prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i prtljage iz stavka 1. ovog članka mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Vrijeme otvorenosti aerodroma

Članak 41.

- (1) Vrijeme u kojem aerodrom, ovisno o prometu, mora biti otvoren za zračni promet (u daljnjem tekstu: vrijeme otvorenosti) utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.
- (2) Zrakoplov može sletjeti i uzletjeti i izvan vremena otvorenosti aerodroma, samo uz suglasnost operatora aerodroma. Ova suglasnost nije potrebna za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova iz članka 19. stavka 3. ovog Zakona.

Hrvatski registar civilnih zrakoplova

Članak 45.

- (1) Hrvatski registar civilnih zrakoplova (u daljnjem tekstu: Registar) vodi Agencija. Agencija kvartalno šalje Ministarstvu ažuriranu presliku Registra.
- (2) Registar je javna knjiga.

Opći uvjeti za upis u Registar

Članak 46.

- (1) Zrakoplov može biti upisan u Registar jedino ako:
- a) nije registriran u drugoj državi ili upisan u vojni registar, i
  - b) mu je vlasnik i/ili njime operira osoba koja je državljanin Republike Hrvatske ili stranke ECAA Sporazuma, ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili stranci ECAA Sporazuma.
- (2) Zahtjev za upis u Registar podnosi vlasnik zrakoplova ili operator zrakoplova uz pristanak vlasnika.
- (3) Zrakoplov može biti upisan u Registar ako udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu i drugim uvjetima za upis u Registar propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona.
- (4) Ako je zrakoplov već upisan u inozemni ili vojni registar zrakoplova, u Registar se može upisati samo ako se podnese dokaz da je brisan iz toga registra.
- (5) Za upis ili brisanje iz Registra plaća se propisana naknada.
- (6) Sadržaj i način vođenja Registra te drugi uvjeti vezani uz registraciju zrakoplova utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Privremeni upis u Registar

Članak 47.

(1) Zrakoplov može biti privremeno upisan u Registar:

a) ako je zrakoplov kupljen i homologiran u inozemstvu, te homologirani zrakoplov izgrađen u Republici Hrvatskoj koji se isporučuje inozemnom operatoru,

b) ako je zrakoplov izgrađen u Republici Hrvatskoj i nije homologiran, u svrhu ispitivanja i utvrđivanja njegovih letnih sposobnosti i tehničkih osobina, ako udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu.

(2) Zrakoplov iz stavka 1. ovog članka može biti privremeno upisan u Registar najduže dvanaest mjeseci.

Potvrde o upisu

Članak 49.

(1) O obavljenom upisu u Registar, podnositelju zahtjeva za upis Agencija uz rješenje izdaje potvrdu o registraciji zrakoplova.

(2) Ako je zrakoplov privremeno upisan u Registar, Agencija uz rješenje izdaje potvrdu o privremenoj registraciji.

Rokovi i promjena upisanih podataka

Članak 50.

(1) Vlasnik, odnosno operator zrakoplova obvezan je u roku od petnaest dana prijaviti Agenciji svaku nastalu promjenu podataka upisanih u Registar.

(2) Promjene upisane u Registar upisuju se i u potvrdu iz članka 49. ovog Zakona, ako se te promjene odnose na činjenice za koje je propisano da se unose u tu potvrdu.

Brisanje iz Registra

Članak 51.

(1) Zrakoplov upisan u Registar briše se:

a) na temelju zahtjeva vlasnika zrakoplova ili operatora zrakoplova uz suglasnost vlasnika,

b) ako više ne udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona, ili

c) ako je zrakoplov nestao duže od 3 mjeseca, a potraga i spašavanje su završeni.

(2) Agencija donosi rješenje o brisanju zrakoplova iz Registra i obvezna je bez odgađanja poništiti izdanu potvrdu o registraciji tog zrakoplova.

(3) Zrakoplov za kojeg je u teretnom listu Registra upisan kakav teret, ne može se brisati iz Registra bez suglasnosti ovlaštenika.

Definicija zrakoplovne sigurnosti

Članak 55.

(1) Zrakoplovna sigurnost je stanje u kojem je rizik od nanošenja štete osobama ili imovini umanjen i održavan na ili ispod prihvatljive razine rizika, kroz kontinuirani postupak prepoznavanja opasnosti i upravljanja rizikom.

(2) Operatori zrakoplova, operatori aerodroma i pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, određeni u Nacionalnom programu sigurnosti u zračnom prometu, u skladu s odgovarajućim ICAO dokumentima, izravno su odgovorni za sigurno obavljanje tih poslova ili pružanje tih usluga.

Sustav upravljanja sigurnošću

Članak 56.

(1) U cilju postizanja prihvatljive razine sigurnosti u Republici Hrvatskoj, Agencija, u skladu s odgovarajućim ICAO dokumentima, izrađuje Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu.

(2) Na prijedlog Agencije, Program iz stavka 1. ovog članka donosi Vlada.

(3) Na temelju i u skladu s programom iz stavka 1. ovog članka, subjekti iz članka 55. stavka 2. ovog Zakona uspostavljaju svoj sustav upravljanja sigurnošću koji odobrava Agencija, osiguravaju da se taj sustav primjenjuje te redovito izvješćuju Agenciju o statusu provedbe svog sustava upravljanja sigurnošću.

(4) Sustav upravljanja sigurnošću iz stavka 3. ovog članka sadržava politiku sigurnosti i odgovarajuću organizaciju, procedure i sustav odgovornosti, čime se uspostavlja i održava prihvatljiva razina sigurnosti u odnosu na aktivnosti odnosnog zrakoplovnog subjekta.

(5) Zahtjevi za uspostavu i primjenu sustava upravljanja sigurnošću te njegov sadržaj propisani su u odgovarajućim ICAO dokumentima iz stavka 1. ovog članka.

Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću

Članak 57.

(1) Subjekti iz članka 55. stavka 2. ovog Zakona izrađuju i primjenjuju Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću kao sastavni dio svojeg sustava upravljanja sigurnošću, a njegovi elementi mogu biti sadržani i u drugim dokumentima zrakoplovnog subjekta.

(2) Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću osobito sadrži operativne procedure zrakoplovnog subjekta i postupke za njihovu primjenu; praćenje i nadzor svih područja operacija; prepoznavanje opasnosti i procjenu i ublažavanje rizika; prikupljanje podataka o nesrećama, ozbiljnim nezgodama i događajima koji ugrožavaju sigurnost; način izvješćivanja i predlaganja korektivnih akcija Agenciji; osobe odgovorne za izvješćivanje Agencije o događajima koji ugrožavaju sigurnost; analiziranje događaja koji ugrožavaju sigurnost s naglaskom na prepoznavanje njihovih uzroka; te mjere za nepredviđene slučajeve.

Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu

Članak 58.

(1) Vlada na prijedlog ministra osniva Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu u svrhu nadzora nad provedbom Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu, donošenja odluka o obvezi provedbe preventivnih mjera za otklanjanje opasnosti za sigurnost zračnog prometa te učinkovitog djelovanja na cjelokupni sustav sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

(2) Članovi Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu su:

- a) čelnik unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona,
- b) Direktor Agencije,
- c) Direktor Agencije za istraživanje,
- d) koordinator Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu,
- e) dva predstavnika zrakoplovne industrije koje predlaže Hrvatska gospodarska komora,
- f) jedan predstavnik kojeg predlaže ministarstvo nadležno za poslove obrane,
- g) jedan predstavnik pružatelja usluga u zračnoj plovidbi kojeg predlaže pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

(3) Članovi Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu imaju pravo na propisanu naknadu.

(4) Koordinator Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu iz stavka 2. točke d) ovog članka odgovoran je za pripremu periodičnih izvješća o stanju sigurnosti u zračnom prometu i vođenje sastanaka Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu.

(5) Poslovi i nadležnost Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu utvrđuju se u programu iz članka 56. stavka 1. ovog Zakona.

Glava 3.***Projektiranje, proizvodnja, preinake i homologacija zrakoplova i zrakoplovnih komponenti******Izgradnja i preinake*****Članak 61.**

- (1) Projektiranje, proizvodnja, popravak i preinake zrakoplova i zrakoplovne komponente provode se u skladu s uvjetima za projektiranje, proizvodnju, popravak i preinake, utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (2) Pravnoj i fizičkoj osobi koja podnese dokaze o udovoljavanju propisanim uvjetima, Agencija izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima, osim ako nije drugačije utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.
- (3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 2. ovog članka plaća se propisana naknada.

Glava 3.***Projektiranje, proizvodnja, preinake i homologacija zrakoplova i zrakoplovnih komponenti******Obveznost homologacije*****Članak 62.**

- (1) Novi tip zrakoplova i zrakoplovne komponente, za koji je to određeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, podliježe postupku homologacije, u svrhu utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost, u skladu s ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.
- (2) Postupak u svrhu homologacije novog tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente provodi se u skladu s uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (3) Izdavanje svjedodžbi tipa, ograničenih svjedodžbi tipa, dopunskih svjedodžbi tipa te promjene u tim svjedodžbama, izdavanje odobrenja projekta popravka, dokazivanje udovoljavanja zahtjevima zaštite okoliša te izdavanje svjedodžbi o buci mora se provoditi u skladu s pravilima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovog članka, neki zrakoplovi za koje je to određeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona mogu biti prihvaćeni bez provođenja postupka homologacije.
- (5) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbi i potvrda iz stavka 3. ovog članka plaća se propisana naknada.

Organizacije i osobe za održavanje

Članak 64.

- (1) Održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti može obavljati odobrena organizacija i kvalificirano osoblje poštujući metode, tehnike, standarde, upute i ograničenja utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, pojedine poslove održavanja, provjere i male popravke na jednostavno projektiranom zrakoplovu namijenjenom za nekomercijalne operacije, može obavljati osoba koja za to posjeduje odgovarajuću dozvolu, kao i pilot tog zrakoplova, koji ima odgovarajuću osposobljenost i posjeduje odgovarajuću dozvolu pilota za takav zrakoplov.
- (3) Pravnoj osobi iz stavka 1. i fizičkoj osobi iz stavka 2. ovog članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovog Zakona, Agencija izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima.
- (4) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 3. ovog članka plaća se propisana naknada.

Povjeravanje održavanja inozemnoj pravnoj ili fizičkoj osobi

Članak 65.

- (1) Ako operator zrakoplova povjerava održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente inozemnoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja nije uključena u bazu podataka EASA-e, obavezan je Agenciji podnijeti dokaz da je nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija ovlastilo tu osobu za održavanje tog tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente.
- (2) Ako osobu iz stavka 1. ovog članka nije ovlastilo nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija, ne može joj biti povjereno održavanje.
- (3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za održavanje zrakoplova iz stavka 1. ovog članka plaća se propisana naknada.

Svjedodžba o plovidbenosti

Članak 67.

- (1) Sposobnost zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu (u daljnjem tekstu: plovidbenost zrakoplova) utvrđuje se pregledom obavljenim na način utvrđen ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, a dokazuje se Svjedodžbom o plovidbenosti koju izdaje Agencija.
- (2) Svjedodžba o plovidbenosti izdaje se s neograničenim rokom važenja i ostaje važeća za sve vrijeme udovoljavanja primjenjivim zahtjevima za projekt tipa i kontinuiranu plovidbenost te uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Ukoliko se utvrdi da zrakoplov više ne udovoljava nekom od uvjeta za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti, Agencija će oduzeti Svjedodžbu u slučajevima i pod uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Na zahtjev operatora zrakoplova izdat će se odgovarajuća Svjedodžba o plovidbenosti pod uvjetom da su ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje te Svjedodžbe o plovidbenosti.

(4) Pregledi i provjere zrakoplova radi utvrđivanja plovidbenosti obavljaju se na zemlji i, ukoliko je potrebno, u letu.

(5) Za obavljanje pregleda i provjere plovidbenosti zrakoplova plaća se propisana naknada.

Tehnički let zrakoplova

Članak 71.

(1) Ako se utvrdi da zrakoplov ne udovoljava tehničkim zahtjevima za plovidbenost, odnosno ako se na zrakoplovu za koji je izdana Svjedodžba o plovidbenosti dogodi kvar, ali je zrakoplov sposoban za siguran let uz određena ograničenja, Agencija može dopustiti da takav zrakoplov, bez putnika, obavi let s aerodroma na kojem se trenutačno nalazi do aerodroma na kojem će se obaviti popravak.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, zrakoplov na kojem se dogodio kvar može i bez odobrenja Agencije obaviti tehnički let s aerodroma na kojem se zatekao do određenog aerodroma na kojem će se obaviti popravak, u skladu s odgovarajućim postupcima za tehnički prelet zrakoplova i uvjetima propisanim u odobrenom operativnom priručniku, te na način utvrđen u letačkom priručniku zrakoplova.

(3) Dozvola za tehnički let zrakoplova može se izdati i u drugim slučajevima predviđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(4) Agencija može odlučiti da je potrebno napraviti pregled zrakoplova i dokumentacije prije izdavanja dozvole za tehnički let, kako bi utvrdila mogućnost, uvjete i način za obavljanje leta.

(5) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje dozvole za tehnički let plaća se propisana naknada.

Opći uvjet za uporabu aerodroma

Članak 73.

Aerodrom se može upotrebljavati u zračnom prometu ako ima uporabnu dozvolu izdanu na temelju posebnog propisa te odobrenje za uporabu aerodroma koje izdaje Agencija na temelju propisa donesenog na temelju ovog Zakona.

Odobrenje za uporabu aerodroma

Članak 74.

- (1) Ako se utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti, Agencija izdaje odobrenje za uporabu aerodroma.
- (2) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka ne može se izdati prije nego što se utvrde način i postupak za sigurno operiranje zrakoplova, upute o uporabi aerodroma, plan za slučaj nužde i aerodromski plan zaštite zračnog prometa na aerodromima s kojih se obavljaju usluge zračnog prijevoza.
- (3) Upute o uporabi aerodroma i plan za slučaj nužde iz stavka 2. ovog članka operator aerodroma podnosi Agenciji na odobrenje

Svjedodžba aerodroma

Članak 75.

- (1) Operatoru aerodroma namijenjenom za prihvat i otpremu zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase veće od 2730 kg, kao i zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase manje od 2730 kg kojima se obavljaju usluge zračnog prijevoza ili se koriste za školovanje letačkog osoblja, odobrenje za uporabu aerodroma izdaje se u formi Svjedodžbe aerodroma.
- (2) Uvjeti kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja Svjedodžbe aerodroma, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Projektiranje, gradnja i označavanje aerodroma

Članak 76.

- (1) Aerodrom mora biti izgrađen tako da udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova.
- (2) Prije započinjanja radova na aerodromu ili drugom objektu od značaja za sigurnost svih operacija, operator aerodroma mora pribaviti posebno odobrenje koje izdaje Agencija uz prethodno pribavljenu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, ako je funkcija objekata u njihovoj nadležnosti.
- (3) Projektiranje, gradnja i označavanje aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, obavlja se prema posebnim propisima te propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Zrakoplovne prepreke

Članak 78.

(1) Izgradnja i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma (područje s ograničenjem gradnje) koji mogu utjecati na sigurnost operacija zrakoplova, a i njihovo označavanje i održavanje, obavlja se na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Prethodnu suglasnost za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma iz stavka 1. ovog članka, koji prelaze propisanu visinu, daje Agencija.

(3) Znakove za uočavanje zrakoplovnih prepreka iz stavka 1. ovog članka postavlja i održava:

1. vlasnik, ako je zrakoplovna prepreka izgrađena nakon izgradnje aerodroma ili ako se zrakoplovna prepreka nalazi izvan područja aerodroma,

2. operator aerodroma, ako je aerodrom izgrađen u blizini zrakoplovne prepreke,

3. vlasnik, ako je zrakoplovna prepreka pokretna.

Glava 6.***Zrakoplovno osoblje*****Odjeljak 1.****Opći uvjeti kojima mora udovoljavati zrakoplovno osoblje***Zrakoplovno osoblje*

Članak 80.

(1) Zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove:

a) člana letačke posade,

b) održavanja i preinaka zrakoplova,

c) kontrole zračnog prometa,

d) procedura pripreme leta,

e) pilota sportskog zrakoplova ili

f) rukovatelja zrakoplovne stanice na zemlji.

(2) Osobama iz stavka 1. točke a) ovog članka smatraju se piloti aviona, helikoptera, zračnih brodova, zrakoplova s pogonjenim uzgonom, jedrilica, slobodnih balona, navigatori leta i inženjeri leta.

(3) Osobama iz stavka 1. točke b) ovog članka smatra se tehničko osoblje (tehničari/inženjeri/mehaničari) koji obavljaju poslove održavanja i preinaka zrakoplova i zrakoplovnih komponenti.

(4) Osobama iz stavka 1. točke c) ovog članka smatraju se kontrolori zračnog prometa i studenti kontrolori zračnog prometa.

(5) Osobama iz stavka 1. točke d) ovog članka smatraju se osobe pripreme/otpreme leta.

(6) Osobama iz stavka 1. točke e) ovog članka smatraju se padobrancima, piloti mikrolakih zrakoplova, parajedrilica i ovjesnih jedrilica.

(7) Osobama iz stavka 1. točke f) ovog članka smatraju se osobe koje rukuju zrakoplovnom stanicom na zemlji u svrhu održavanja komunikacije sa zrakoplovom.

(8) Agencija vodi registar zrakoplovnog osoblja, čiji sadržaj i način vođenja se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Uvjeti za stjecanje dozvola i ovlaštenja

Članak 81.

(1) Zrakoplovno osoblje mora imati propisanu stručnu spremu, biti stručno osposobljeno, udovoljavati posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje određenoga stručnog posla.

(2) Zrakoplovnom osoblju dozvolu i ovlaštenje iz te dozvole izdaje, obnavlja i produžava Agencija.

(3) Uvjeti i način stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja iz stavka 2. ovog članka, kao i uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje obavljaju ulogu ispitivača u postupcima stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(4) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje, obnavljanje i produžavanje dozvole i ovlaštenja iz stavka 2. ovog članka plaća se propisana naknada.

Stručno osposobljavanje

Članak 82.

(1) Stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja obavlja pravna osoba koja udovoljava propisanim uvjetima i koju je za to ovlastila Agencija, prema programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, koji se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za obavljanje stručnog osposobljavanja iz stavka 1. ovog članka plaća se propisana naknada.

Priznavanje inozemnih dozvola i ovlaštenja

Članak 84.

- (1) Dozvole i ovlaštenja, stečeni u državi koja je stranka međunarodnog ugovora koji obvezuje Republiku Hrvatsku, priznaju se s rokom njihovog važenja za obavljanje poslova za koje su ta dozvola i ovlaštenje izdani pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom iz stavka 2. ovog članka.
- (2) Dozvola i ovlaštenje iz stavka 1. ovog članka priznaju se za stjecanje hrvatske dozvole i ovlaštenja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (3) Dozvole i ovlaštenja iz stavka 1. i 2. ovog članka priznaje Agencija.
- (4) Za utvrđivanje uvjeta za priznavanje dozvola i ovlaštenja plaća se propisana naknada.

Utvrđivanje stručne sposobnosti

Članak 85.

- (1) Stručna sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje se ispitima i provjerama koje provode ispitna povjerenstva i ispitivači koje imenuje Agencija, na način i prema propisanom programu.
- (2) Ispitna povjerenstva i ispitivači iz stavka 1. ovog članka imenuju se s popisa stručnjaka kojeg početkom svake kalendarske godine utvrđuje Agencija.
- (3) Za utvrđivanje stručne sposobnosti iz stavka 1. ovog članka plaća se propisana naknada. Članovi ispitnog povjerenstva i ispitivači imaju pravo na propisanu naknadu, ukoliko nisu radnici Agencije.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Članak 86.

- (1) Zdravstvena sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje se liječničkim pregledima koje može obavljati poduzetnik koji obavlja zdravstvenu djelatnost i koju za to ovlasti Agencija, pod uvjetima i na način utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.
- (2) Osoba koja nije zadovoljna ocjenom zdravstvene sposobnosti iz stavka 1. ovog članka može u roku od 15 dana od dana uručenja obavijesti o neudovoljavanju uvjetima za izdavanje svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti podnijeti Agenciji zahtjev za preispitivanje te ocjene. Drugostupanjsko liječničko povjerenstvo imenuje Agencija s popisa stručnjaka.
- (3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za obavljanje liječničkih pregleda iz stavka 1. ovog članka, kao i za sudjelovanje u radu povjerenstva iz stavka 2. ovog članka, plaća se propisana naknada.

Zabrane zbog posebnih psihičkih ili fizičkih stanja

Članak 87.

- (1) Dok obavlja svoje poslove, zrakoplovno osoblje ne smije biti pod utjecajem alkohola, omamljujućih sredstava ili lijekova koji mogu utjecati na njihovo psihičko ili fizičko stanje.
- (2) Osoblje iz stavka 1. ovog članka ne smije obavljati svoje poslove ako je u takvom psihičkom ili fizičkom stanju da ih nije u mogućnosti pravilno obavljati.
- (3) Psihofizičko stanje zrakoplovnog osoblja, u slučaju opravdane sumnje, provjerava poslodavac tog zrakoplovnog osoblja, a prije nego što to osoblje počne obavljati stručne poslove, kao i tijekom obavljanja tih poslova, na način koji ne ometa njihov rad.

Oduzimanje dozvola zrakoplovnom osoblju

Članak 88.

- (1) Dozvola će se oduzeti osobi koja pripada zrakoplovnom osoblju:
  - 1) ako je protiv nje u kaznenom ili prekršajnom postupku izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih poslova dok te mjere traju,
  - 2) ako je psihički ili fizički nesposobna za obavljanje poslova i zadaća za koje joj je dozvola izdana,
  - 3) ako se provjerom utvrdi da nije sposobna stručno obavljati poslove i zadaće za koje joj je dozvola izdana.
- (2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka dozvolu oduzima tijelo nadležno za izvršenje sigurnosne ili zaštitne mjere.
- (3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka dozvolu oduzima Agencija i o tome donosi rješenje.
- (4) Ako nadležni zrakoplovni inspektor tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora opravdano posumnja da postoje uvjeti iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka, obvezan je odmah privremeno oduzeti dozvolu te predložiti pokretanje postupka za utvrđivanje ili provjeru zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti. Postupak za utvrđivanje ili provjeru zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti, mora se završiti u roku od 30 dana od dana privremenog oduzimanja dozvole.

Pomoćno zrakoplovno osoblje

Članak 93.

- (1) Pomoćnim zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove:
  - a) zrakoplovnog informiranja,

- b) obrade podataka o letu zrakoplova,
- c) prosljeđivanja zrakoplovnih informacija,
- d) upravljanja i održavanja ATM opreme koja je odobrena za operativno korištenje ili
- e) pružanja usluga u zrakoplovnoj meteorologiji.

(2) Stručno osposobljavanje pomoćnog zrakoplovnog osoblja obavlja se sukladno programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, koje odobrava Agencija.

(3) Dozvolu i ovlaštenje pomoćnog zrakoplovnog osoblja izdaje, obnavlja i produžava pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

(4) Uvjeti i način izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja iz te dozvole pomoćnog zrakoplovnog osoblja, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(5) Odredbe članka 86. i 87. ovog Zakona na odgovarajući način se primjenjuju na pomoćno zrakoplovno osoblje iz stavka 1. ovog članka. U slučaju iz članka 87. stavka 3. ovog Zakona za oduzimanje dozvole nadležan je pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

Područje letnih informacija

Članak 94.

(1) Poradi pružanja usluga letnih informacija i obavljanja uzbunjivanja, ministar utvrđuje područje letnih informacija i predlaže svoju odluku ICAO-u.

(2) Područje letnih informacija prostire se i izvan hrvatskoga zračnog prostora, do granica utvrđenih međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) U cilju pružanja usluga u zračnoj plovidbi, hrvatski zračni prostor može biti integriran u jedan ili više funkcionalnih blokova zračnog prostora, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Ministar je ovlašten i odgovoran za integraciju hrvatskog zračnog prostora u funkcionalne blokove zračnog prostora.

(4) Ustroj i strukturu područja letnih informacija Republike Hrvatske, na prijedlog Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, utvrđuje ministar uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

Upravljanje zračnim prostorom

Članak 95.

(1) Oblikovanje (ustroj i struktura), klasifikacija, fleksibilna uporaba zračnog prostora te druge funkcije s ciljem maksimalnog korištenja raspoloživoga zračnog prostora (u daljnjem tekstu: upravljanje zračnim prostorom) provodi se prema odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Upravljanje zračnim prostorom u području letnih informacija, kako je utvrđeno u članku 96. ovog Zakona, u nadležnosti je ministra uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

(3) U cilju učinkovitoga strateškog upravljanja zračnim prostorom (razina 1.), a radi pripreme prijedloga bitnih za upravljanje zračnim prostorom, Vlada osniva Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom koje čine civilni i vojni predstavnici. Civilni predstavnici povjerenstva imenuju se iz redova Ministarstva, Agencije i imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, a vojni predstavnici iz redova ministarstva nadležnog za poslove obrane. Članovi Povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.

(4) U cilju dnevnog upravljanja zračnim prostorom (razina 2.), imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je ustrojiti Jedinicu za upravljanje zračnim prostorom. U radu Jedinice sudjeluju i predstavnici imenovani od strane ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(5) U cilju upravljanja zračnim prostorom u stvarnom vremenu (razina 3.), imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi i ministarstvo nadležno za poslove obrane uspostaviti će postupke za civilno-vojnu suradnju i osigurati komunikacijske sustave za međusobnu razmjenu podataka kako bi se omogućila aktivacija, deaktivacija i relokacija zračnog prostora kako je odredila Jedinica iz stavka 4. ovog članka.

(6) Način upravljanja zračnim prostorom utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Usluge u zračnoj plovidbi

Članak 96.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi pružaju se u području letnih informacija Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima te uvjetima i načinima utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obavljaju se i izvan hrvatskoga zračnog prostora do granica utvrđenoga funkcionalnog bloka zračnog prostora, pod uvjetima i na način utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) Republika Hrvatska može povjeriti drugoj državi, ili druga država može povjeriti Republici Hrvatskoj, odgovornost za uspostavljanje i pružanje operativnih usluga u zračnom prometu unutar svojeg teritorija. Takvo povjeravanje izvršit će se međusobnim ugovorom odnosnih država u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(4) Ugovor iz stavka 3. ovog članka sklapa Vlada ili osoba koju Vlada u svakom pojedinom slučaju ovlasti za potpisivanje takvog ugovora.

(5) Pravnoj osobi koja podnese dokaze da udovoljava zahtjevima iz stavka 1. ovog članka, Agencija izdaje Svjedodžbu pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

(6) Za pružanje određenih usluga u zračnoj plovidbi Ministarstvo će imenovati pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, u skladu s propisom iz stavka 7. ovog članka.

(7) Uvjeti i način izdavanja Svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i imenovanja pružatelja usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(8) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi kojem je izdana svjedodžba iz stavka 5. ovog članka u svakom trenutku mora udovoljavati primjenjivim zajedničkim zahtjevima ili ograničenjima vezanima uz svjedodžbu i obavijestiti će Agenciju o planiranim promjenama vezanima za pružanje usluga koje mogu utjecati na udovoljavanje primjenjivim zajedničkim zahtjevima ili ograničenjima vezanima uz svjedodžbu.

(9) Ukoliko se utvrdi da pružatelj usluga u zračnoj plovidbi kojem je izdana Svjedodžba više ne udovoljava primjenjivim zajedničkim zahtjevima ili ograničenjima vezanima uz svjedodžbu, Agencija će tražiti od njega da poduzme korektivne mjere, odredit će rok za njihovu provedbu, provjeravati provedbu i poduzeti odgovarajuće mjere ukoliko je to potrebno, na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(10) Za obavljanje pregleda radi utvrđivanja udovoljavanja zahtjevima za izdavanje Svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, te za kontinuirani nadzor nad odnosnim pružateljem usluga radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja tim zahtjevima, plaća se propisana naknada.

(11) Pružanje usluga u zračnoj plovidbi za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, obavlja se uz uvjete, na način i u opsegu utvrđenom posebnim ugovorima između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, uz prethodnu suglasnost Vlade.

(12) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi imaju pravo na rutnu i terminalnu naknadu koju plaćaju korisnici zračnog prostora, a koje se utvrđuju na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i odgovarajućim EU propisima.

Tehnička sredstva i objekti zračne plovidbe

Članak 97.

(1) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi dužni su, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, osigurati projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnosću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju kojim se omogućuje sigurno, nesmetano i učinkovito odvijanje zračnog prometa.

(2) Tehnička sredstva iz stavka 1. ovog članka te način njihovog postavljanja i održavanja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Odobrenja i upute nadležne kontrole zračnog prometa

Članak 100.

- (1) U području letnih informacija Republike Hrvatske, zrakoplovi moraju letjeti i kretati se po manevarskim površinama na propisan način i prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa.
- (2) Zrakoplovi, vozila i osobe kreću se po stajanci prema uputama operatora aerodroma. Osobe i vozila koji se kreću po manevarskim površinama moraju održavati neprekidnu radiokomunikaciju s aerodromskom kontrolom zračnog prometa i postupati prema uputama te kontrole.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ako bi zapovjednik zrakoplova postupanjem prema izdanom odobrenju ili uputi ugrozio sigurnost zrakoplova, o tome je obvezan odmah izvijestiti nadležnu kontrolu zračnog prometa i zatražiti odgovarajuću izmjenju. Ako nije u mogućnosti postupiti prema izmijenjenom odobrenju ili uputi, zapovjednik zrakoplova odbit će izvršenje i o tome izvijestiti nadležnu kontrolu zračnog prometa.

Način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova

Članak 101.

- (1) Za svaki aerodrom utvrđuju se način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova i objavljuju se na način uobičajen u zračnom prometu.
- (2) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom propisuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, a za druge aerodrome utvrđuje operator aerodroma uz suglasnost pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.
- (3) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje vojnih zrakoplova, utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove obrane.

Aerodromske letne informacije

Članak 105.

- (1) Na nekontroliranim aerodromima operator aerodroma osigurava pružanje aerodromskih letnih informacija u potrebnom opsegu.
- (2) Na kontroliranim aerodromima operator aerodroma može osigurati pružanje aerodromskih letnih informacija i izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnog prometa.
- (3) Uvjeti i način pružanja usluga aerodromskih letnih informacija utvrđuju se propisom iz članka 96. stavka 1. ovog Zakona.
- (4) Na osoblje koje pruža usluge aerodromskih letnih informacija odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 85. do 89. ovog Zakona.

DIO OSMI
NESREĆE I OZBILJNE NEZGODE ZRAKOPLOVA, IZVJEŠTAVANJE O
DOGAĐAJIMA KOJI UGROŽAVAJU SIGURNOST, POTRAGA I SPAŠAVANJE
ZRAKOPLOVA

Glava 1.

Istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova

Cilj i svrha istraživanja

Članak 106.

(1) Svaka osoba koja sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova obvezna je o tome odmah izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnog prometa na najbližem aerodromu, ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje putem pozivnog broja 112 za hitne službe ili Agenciju za istraživanje.

(2) Ako inozemni zrakoplov pretrpi nesreću ili ozbiljnu nezgodu u zračnom prostoru ili na teritoriju Republike Hrvatske, Ministarstvo će o tome izvijestiti ministarstva nadležna za unutarnje i vanjske poslove te nadležna tijela države u kojoj je zrakoplov registriran, države organizacije koja je projektirala zrakoplov, države operatora zrakoplova i države proizvođača zrakoplova te i nadležna tijela drugih država ako je u zrakoplovu koji je pretrpio nesreću ili ozbiljnu nezgodu bilo osoba iz tih država.

(3) Ako hrvatski civilni zrakoplov pretrpi nesreću na teritoriju druge države, ili ako hrvatski civilni zrakoplov ili zrakoplov kojim operira osoba iz članka 48. ovog Zakona pretrpi ozbiljnu nezgodu, istraživanje te nesreće ili ozbiljne nezgode provest će se prema odredbama ovog Zakona ako ta država ne provede istraživanje.

(4) Ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao i vojni zrakoplov, povjerenstvo za istraživanje imenuju ministar i ministar nadležan za poslove obrane, a ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao vojni ili inozemni vojni zrakoplov, nesreću ili ozbiljnu nezgodu istražuje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove obrane.

(5) Istraživanje nesreće i ozbiljne nezgode i izvješćivanje provodi se u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Glava 2.

Izvjeshćivanje o događajima koji ugrožavaju sigurnost

Svrha izvješćivanja

Članak 107.

(1) Svrha izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost je poboljšanje sigurnosti zračnog prometa tako što će Agencija prikupljati izvješća o ugrožavanju sigurnosti te osigurati da se relevantne informacije o sigurnosti izvješćuju, prikupljaju, analiziraju, čuvaju i distribuiraju.

(2) Svrha izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost nije utvrđivanje krivnje ili odgovornosti.

(3) Stavak 1. ovog članka primjenjuje se na događaje koji ugrožavaju sigurnost, a u kojima su sudjelovali hrvatski zrakoplovi, bilo unutar ili izvan teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske, te na događaje koji ugrožavaju sigurnost, a u kojima su sudjelovali inozemni zrakoplovi kojima su, u trenutku događaja, operirali hrvatski operatori.

(4) Agencija za istraživanje provodi istraživanje događaja koji ugrožavaju sigurnost ukoliko to smatra potrebnim, nakon što od Agencije zaprimi izvještaj o analizi događaja.

Obvezno i dobrovoljno izvješćivanje

Članak 108.

(1) O svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno, izvijestit će se u propisnoj formi Agencija i Agencija za istraživanje, u skladu s propisima iz stavka 4. ovog članka.

(2) U skladu s internim procedurama za upravljanje sigurnošću, pravna osoba koja zrakoplov ili zrakoplovnu komponentu proizvodi, upotrebljava, održava, obnavlja ili popravlja, obavlja preinake na zrakoplovu ili zrakoplovnoj komponenti, opskrbljuje zrakoplov gorivom i mazivom, obavlja prijevoz u zračnom prometu, obavlja druge djelatnosti u zračnom prometu, pruža aerodromske usluge ili koja obavlja usluge u zračnoj plovidbi, bez odgađanja će procijeniti svaki događaj u kojem je sudjelovala i podnijeti izvještaj tijelima iz stavka 1. ovog članka uključujući, gdje je to moguće, prijedlog mjera koje je potrebno poduzeti radi sprječavanja budućih događaja koji ugrožavaju sigurnost.

(3) Svaka osoba koja prema propisima iz stavka 4. ovog članka nije obvezna izvješćivati o događajima, trebala bi dobrovoljno izvijestiti Agenciju, i druga nadležna tijela ovisno o prirodi događaja, o svakom događaju koji ugrožava sigurnost, a kojeg prema sustavu obveznog izvješćivanja utvrđenog propisima iz stavka 4. ovog članka nije obvezno prijaviti, za kojeg smatra da predstavlja stvarnu ili potencijalnu opasnost.

(4) Detaljan popis događaja i pravila o izvješćivanju o događajima koji ugrožavaju sigurnost utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Glava 3.

Nacionalna baza podataka

Članak 109.

Agencija za istraživanje nadležna je za vođenje Nacionalne baze podataka o ugrožavanju sigurnosti, nesrećama i ozbiljnim nezgodama zrakoplova, kao i za njihovu distribuciju u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Troškovi potrage i spašavanja

Članak 112.

- (1) Svi subjekti koji su sudjelovali u potrazi i spašavanju zrakoplova imaju pravo na naknadu u visini stvarnih troškova koje su imali tijekom potrage i spašavanja.
- (2) Troškove iz stavka 1. ovog članka snosi operator, odnosno vlasnik zrakoplova za kojim se tragalo ili kojeg se spašavalo.

Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa

Članak 116.

- (1) Povjerenstvo izrađuje Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) koji je temeljni dokument koji sadrži sve mjere zaštite civilnog zračnog prometa od djela nezakonitog ometanja u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (2) Nacionalni program izrađuje se na hrvatskom i engleskom jeziku.
- (3) Na prijedlog Povjerenstva, Nacionalni program donosi Vlada.
- (4) Agencija prati provedbu Nacionalnog programa i, ukoliko je to potrebno, daje inicijativu Povjerenstvu radi izmjene Nacionalnog programa.
- (5) Nacionalni program sadrži Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa i Nacionalni program osposobljavanja za zaštitu civilnog zračnog prometa.

Nadležnost i obveze provođenja mjera zaštite

Članak 119.

- (1) Operator zračne luke poglavito je obavezan osigurati:
  - a) prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja,
  - b) kontrolu i sprječavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štice područja zračne luke,
  - c) odgovarajuće prostorije za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i stvari,
  - d) obavljanje zaštitnih pregleda predane putničke prtljage i stvari,
  - e) tehničku opremu za obavljanje zaštitnih pregleda predane putničke prtljage i stvari,
  - f) obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage,
  - g) tehničku opremu za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage.

(2) Zaštitne preglede objekata, instalacija, uređaja i opreme na zračnoj luci ili zaštitne preglede zrakoplova obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove na temelju zahtjeva operatora zračne luke ili operatora zrakoplova te na temelju povećanih prijetnji ili sigurnosnih prosudbi. Za obavljanje ovih pregleda na temelju zahtjeva, operator zračne luke ili operator zrakoplova plaća naknadu koju utvrđuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(3) Operator zračne luke može ugovorom povjeriti obavljanje poslova:

a) iz stavka 1. točke f) ovog članka ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove ili pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje udovoljavaju propisanim uvjetima,

b) iz stavka 1. točke b) i d) ovog članka pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje udovoljavaju propisanim uvjetima.

(4) Subjekti koji obavljaju poslove iz stavka 3. ovog članka moraju udovoljavati uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(5) Operator zračne luke obavezan je primjenjivati aerodromski plan zaštite civilnog zračnog prometa.

(6) Zrakoplovni plan zaštite civilnog zračnog prometa moraju primjenjivati svi zračni prijevoznici koji obavljaju usluge zračnog prijevoza, u skladu s vlastitim programom zaštite.

Predaja, prijevoz i povrat oružja, streljiva i drugih opasnih tvari u uslugama zračnog prijevoza

Članak 121.

(1) Zabranjeno je unošenje hladnog i vatrenog oružja, streljiva te drugih eksplozivnih i zapaljivih tvari ili predmeta koji na njih podsjećaju u putničku kabinu zrakoplova kojim se obavlja usluga zračnog prijevoza.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, u putničku kabinu zrakoplova iz stavka 1. ovog članka, mogu se unositi hladno i vatreno oružje i streljivo, ako ih unosi osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite u zrakoplovu ili ako ih unosi ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odnosno ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa u svrhu obavljanja službenih dužnosti.

(3) Osoba koja sa sobom nosi hladno ili vatreno oružje ili streljivo, obvezna ih je prilikom prijave za let zrakoplovom iz stavka 1. ovog članka predati ovlaštenoj službenoj osobi ministarstva nadležnog za unutarnje poslove na zračnoj luci.

(4) Uvjeti za unošenje i način predaje i vraćanja hladnog i vatrenog oružja i streljiva utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Nadzor sigurnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi

Članak 132.

Poslovi nadzora sigurnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: uvjetima kojima mora udovoljavati pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, tehničkim sustavima i objektima značajnim za sigurnost zračnog prometa, posebno u pogledu ispravnosti, održavanja i pravilnog rada tehničkih sustava te načinu izvršenja operativnih usluga u zračnom prometu, usluga komunikacije, navigacije i nadzora, usluga zrakoplovnog informiranja i usluga zrakoplovne meteorologije, te primjene propisanih postupaka, preporučene prakse i međunarodnih standarda.

Načelne ovlasti zrakoplovnog inspektora

Članak 134.

(1) Zrakoplovni inspektor vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u opsegu svojih prava i obveza određenih ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona, drugim propisima, međunarodnim obvezama i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) U obavljanju poslova nadzora sigurnosti, zrakoplovni inspektor je ovlašten u slučajevima kršenja ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona izdavati naređenja, izricati zabrane i privremeno oduzimati potvrde, svjedodžbe, dozvole i licencije.

(3) Ako pri obavljanju poslova nadzora sigurnosti zrakoplovni inspektor izda usmeno naređenje ili izrekne usmenu zabranu, obavezan je u roku od tri dana o tome pismeno obavijestiti osobu na koju se odnosi.

Izvještavanje o prisutnosti

Članak 137.

(1) Pri obavljanju nadzora sigurnosti, zrakoplovni inspektor je obavezan o svojoj prisutnosti izvijestiti odgovornu osobu.

(2) Ako zrakoplovni inspektor utvrdi nedostatke u radu nadzirane pravne osobe, obavezan je o tome izvijestiti odgovornu osobu u toj pravnoj osobi.

Propisi koje donosi Vlada

Članak 141.

Vlada Republike Hrvatske donosi propise o: visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za olakšice (članak 37. stavak 2.), visini naknade za sudjelovanje u radu Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom promet (članak 58. stavak 3.), visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom (članak 95. stavak 3.), o uvjetima i načinu visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za zaštitu zračnog prometa (članak 114. stavak 3.), uvjetima i načinu obavljanja potrage i spašavanja zrakoplova (članak 110. stavak 1. i članak 112. stavak 1.), visini, te

načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu zbog zabrane ili uvjetovanja gradnje u područjima zaštite od buke (članak 126. stavak 3.).

Propisi koje donosi ministar

Članak 142.

Ministar donosi propise:

1) o sadržaju i načinu vođenja registra zrakoplovnog osoblja (članak 80. stavak 8.), uvjetima i načinu stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja zrakoplovnom osoblju (članak 81. stavak 3., članak 83., članak 84. stavak 1. i 2.), programima za stručno osposobljavanje, provjeru i provjeru stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja (članak 82. stavak 1.), uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja (članak 82. stavak 1.), utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati pravna ili fizička osoba koja obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (članak 86. stavak 1.), vrstama i uvjetima za stjecanje dozvole za obavljanje radiotelefonske komunikacije (članak 89. stavak 2.), uvjetima i načinu izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja pomoćnom zrakoplovnom osoblju (članak 93. stavak 4.),

2) o uvjetima za izdavanje Operativne licencije (članak 23. stavak 3., članak 30. stavak 2.), uvjetima za izdavanje, održavanje, izmjene, ograničavanje, privremeno oduzimanje i povlačenje svjedodžbe zračnog prijevoznika (članak 24. stavak 4., članak 28. stavak 4., članak 30., članak 90. stavak 1., članak 92.), uvjetima i postupcima za davanje izjave operatora te za nadzor operatora i uvjetima pod kojima će izjava biti zamijenjena dokazom o sposobnosti i načinu na koji će ispunjavati obveze povezane s pravima operatora potvrđenima izdavanjem svjedodžbe (članak 25. stavak 2. i 4.), uvjetima i načinima za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima te načinu utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma (članak 102. stavak 3.),

3) radnom vremenu i vremenu letenja, trajanju putovanja i obveze dežurstva, broju uzlijetanja i slijetanja, dužini dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora te zdravstvenim i mjerama zaštite na radu u vezi s obavljanjem dužnosti članova posade zrakoplova (članak 91. stavak 8.),

4) o sadržaju i načinu vođenja Registra, uvjetima za upis i brisanje zrakoplova iz Registra te znacima državne pripadnosti i registracijskim oznakama zrakoplova (članak 46. stavak 6., članak 46. stavak 3. i članak 53. stavak 1.),

5) o uvjetima i načinima uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, te zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov (članak 60. stavak 2. i članak 72. stavak 2.), o projektiranju, proizvodnji, popravku i preinakama zrakoplova i zrakoplovne komponente (članak 61. stavak 1. i 2.), tipu zrakoplova i zrakoplovne komponente koji podliježu postupku homologacije i postupku utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova (članak 62. i 67. stavak 2.), kontinuiranoj plovidbenosti te ovlaštenju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (članak 63., članak 64. stavak 1. i 3., članak 66. stavak 1., članak 67. stavak 1., članak 71. stavak 3.), obavljanju pregleda na stajanci te zahtjevima za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja (članak 69.),

6) uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (članak 96. stavak 1. i članak 105. stavak 3.), o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (članak 96. stavak 7. i 9.), o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (članak 96. stavak 12. i članak 99.), projektiranju, postavljanju, puštanju u rad, nadogradnji, održavanju i nadzoru nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovoj interoperabilnosti (članak 97.), o načinu uspostavljanja i održavanja govorne komunikacije između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje (članak 104. stavak 1.),

(7) o istraživanju nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (članak 106. stavak 5. i članak 109.), izvješćivanju o događajima koji ugrožavaju sigurnost (članak 108. stavak 4. i članak 109.),

8) o aerodromima (članak 32. stavak 1., članak 36.), o usuglašavanju redova letenja, dodjeljivanju vremenskih slotova i promjeni statusa zračne luke u reguliranu ili koordiniranu (članak 38.), o vremenu otvorenosti aerodroma (članak 41.), o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma (članak 73., članak 75.), održavanju i pregledanju aerodroma te mjerama potrebnima za njegovu sigurnu uporabu (članak 79.), spasilačko-vatrogasnoj zaštiti i pružanju hitne pomoći na aerodromu (članak 39. stavak 1. i 4.), o pružanju zemaljskih usluga (članak 40.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove spasilačko-vatrogasne zaštite, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (članak 39. stavak 5.), o aerodromskim naknadama (članak 42.),

9) o načinu vođenja očevidnika i izgledu iskaznice zrakoplovnog inspektora (članak 138. stavak 2.),

10) propis o utvrđivanju visine naknada predviđenih odredbama članka 10. stavka 8., članka 23. stavka 5., članka 24. stavka 5., članka 25. stavka 3., članka 46. stavka 5., članka 61. stavka 3., članka 62. stavka 5., članka 64. stavka 4., članka 65. stavka 3., članka 66. stavka 2., članka 67. stavka 5., članka 71. stavka 5., članka 81. stavka 4., članka 82. stavka 2., članka 84. stavka 4., članka 85. stavak 3., članka 86. stavak 3., članka 96. stavka 10.

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva

Članak 143.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva, donosi propis o: najvećim razinama buke kod uzlijetanja i slijetanja zrakoplova (članak 123.), uvjetima i načinu mjerenja buke (članak 124. stavak 4.).

Propisi koje donosi ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra

Članak 148.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra, donosi propise o: uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju određene zaštitne poslove (članak 119. stavak 4.), uvjetima za unošenje i način predaje te vraćanje hladnog i vatrenog oružja i streljiva (članak 121. stavak 4.).

Usklađenost propisa s međunarodnim ugovorima

Članak 149.

(1) Provedbeni propisi koji se donose na temelju ovog Zakona moraju biti u skladu s odredbama ovog Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te odgovarati međunarodnim standardima, i u najvećoj mogućoj mjeri preporučenoj praksi i postupcima sadržanima u tim ugovorima.

(2) Svaki dio pravne stečevine EU koji je sadržan u Dodatku I ECAA Sporazuma, kojeg redovito dopunjuje Zajednički odbor ECAA-a, bit će primjenjiv u Republici Hrvatskoj nakon što bude preveden na hrvatski jezik i objavljen u »Narodnim novinama« na način propisan u stavku 3. podstavku 1. ovog članka.

(3) U cilju ispunjavanja obveza koje proizlaze iz stavka 1. ovog članka, ministar je obavezan i ovlašten donositi provedbene propise:

– radi ujednačavanja nacionalnih propisa s odgovarajućim EU propisima, na način da sadrže tekst odgovarajućeg EU propisa u prijevodu na hrvatski jezik i, kada je to potrebno, odredbe o načinu provedbe odnosno EU propisa,

– radi ujednačavanja nacionalnih propisa s ICAO standardima,

– radi ujednačavanja nacionalnih propisa s ICAO preporučenom praksom u opsegu u kojem je ta preporučena praksa primjenjiva i relevantna za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj,

– radi ispunjavanja preuzetih obveza koje proizlaze iz Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL (npr. ESARR), osim ako su već sadržane u odgovarajućim EU propisima, te drugih međunarodnih konvencija i ugovora iz područja zračnog prometa,

– radi ujednačavanja nacionalnih propisa s međunarodnim standardima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA).

(4) Iznimno od stavka 3. podstavka 2. ovog članka, ukoliko Ministarstvo utvrdi da postoje nesavladivi razlozi da se ne prenese ICAO standard, neće biti obvezno prenijeti taj standard. U tom slučaju Ministarstvo bez odgađanja obavještava pisanim putem ICAO o razlikama između provedbenih propisa i ICAO standarda.

(5) Provedbeni propisi iz stavka 3. ovog članka donijet će se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, provedbeni propisi iz stavka 3. podstavka 1. ovog članka, a u cilju primjene pravne stečevine iz članka 2. stavka 1. Protokola IV ECAA Sporazuma, donijet će se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Prekršaji operatora zrakoplova ili drugih pravnih, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 150.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator zrakoplova ili prijevoznik ili druga pravna osoba:

1) ako buka zrakoplova i emisija ispušnih plinova koje zrakoplov stvara pri uzlijetanju i slijetanju, nisu ispod propisanih maksimalnih razina buke i ispušnih plinova utvrđenih propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 123.),

2) ako sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližemu aerodromu, ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, ili Agenciju za istraživanje, odnosno ako ne izvijesti u propisanoj formi Agenciju i Agenciju za istraživanje o svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 106. stavak 1. i članak 108. stavak 1.),

3) ako na zahtjev zrakoplovnoga inspektora ne pokaže isprave, knjige i drugu dokumentaciju ili ako na bilo koji drugi način onemogući zrakoplovnoga inspektora u obavljanju nadzora sigurnosti ili ako ne omogući zrakoplovnome inspektoru korištenje slobodnoga mjesta u pilotskoj kabini zrakoplova pri obavljanju nadzora sigurnosti nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu (članak 135. stavak 1., 2. i 3.),

4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Agencije (članak 19. stavak 2. i 4.),

5) ako zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase, veće od 20 000 kilograma u uslugama zračnog prijevoza obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan kontroliranoga aerodroma za koji su utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje, odnosno ako zrakoplovom kojim se obavlja taksiprijevoz ili panoramski letovi obavi slijetanje ili uzlijetanje na aerodrome za poseban zračni promet i letjelišta suprotno uvjetima utvrđenima u odobrenju za uporabu aerodroma (članak 35. stavak 1. i 2.),

6) ako zrakoplov obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan vremena otvorenosti aerodroma i bez suglasnosti operatora aerodroma (članak 41.),

7) ako upotrebljava zrakoplov koji nije upisan u Registar u skladu s odredbama ovog Zakona ili ne upiše u Registar inozemni zrakoplov koji je uzet u zakup po isteku roka propisanoga ovim Zakonom (članak 46. i članak 48. stavak 1. i 2.),

8) ako svaku promjenu podataka koji se upisuju u Registar ne prijavi u roku od 15 dana od dana nastale promjene i ako zahtjev za brisanje zrakoplova iz Registra ne podnese u istome roku (članak 50. i članak 51. stavak 1. i 2.),

9) ako zrakoplov ne upotrebljava u skladu sa svjedodžbom tipa i listom podataka sa certifikacije tipa na način propisan u odobrenome letačkome priručniku, odnosno suprotno uvjetima i načinu uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, uključujući i

zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov, kako je utvrđeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 60. stavak 1. i 2.),

10) ako zrakoplov nema svjedodžbu tipa, svjedodžbu o plovidbenosti i svjedodžbu o otpuštanju s radova, ili ako se upotrebljava suprotno uvjetima i načinima određenima u svjedodžbama ili ako se svjedodžbe ne nalaze u zrakoplovu (članak 59. stavak 1.),

11) ako ne održava zrakoplov u skladu sa zahtjevima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima, odnosno ako ne pregledava i ne provjerava zrakoplov i zrakoplovnu komponentu tijekom uporabe i ne održava ih u stanju koje jamči sigurnu zračnu plovidbu u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima, odnosno ako preglede, provjere, popravke, zamjene i održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente te obnove i obvezne preinake na zrakoplovu i zrakoplovnoj komponenti, kao i tehničku kontrolu i kontrolu kvalitete obavljenih radova, ne obavlja u skladu s tehničkim uputama proizvođača za određeni tip zrakoplova i zrakoplovne komponente te u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona, kao i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 63.),

12) ako ne obavlja preventivno održavanje, preglede i provjere zrakoplova i zrakoplovne komponente prema programu za održavanje kontinuirane plovidbenosti koji se utvrđuje za svaki tip i model zrakoplova i koji odobrava Agencija (članak 66. stavak 1.),

13) ako održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti ne obavlja odobrena organizacija i kvalificirano osoblje, poštujući metode, tehnike, standarde, upute i ograničenja utvrđena propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima, odnosno ako pojedine poslove održavanja, provjere i male popravke na jednostavno projektiranom zrakoplovu namijenjenom za nekomercijalne operacije obavlja osoba bez odgovarajuće dozvole ili pilot zrakoplova bez odgovarajuće osposobljenosti i bez odgovarajuće dozvole pilota za takav zrakoplov, odnosno ako povjeri održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente inozemnoj pravnoj i fizičkoj osobi neuključenoj u bazu podataka EASA-e, pa ne podnese Agenciji dokaz da je nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija ovlastila tu osobu za održavanje toga tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente (članak 64. stavak 1., 2. i 3. i članak 65. stavak 1. i 2.),

14) ako upotrebljava novi tip zrakoplova i zrakoplovne komponente bez obvezatne homologacije utvrđene ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 62. stavak 1., 2. i 3.),

15) ako projektiranje, proizvodnju, popravak i preinake zrakoplova i zrakoplovne komponente, ne provodi u skladu s uvjetima za projektiranje, proizvodnju, popravak i preinake, kako je utvrđeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 61. stavak 1. i 2.),

16) ako obavlja komercijalni zračni prijevoz bez važeće Operativne licencije u zrakoplovu, sukladno odredbama ovog Zakona, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 23. stavak 1., 2. i 3.),

17) ako ne održava u plovidbenome stanju zrakoplov koji je registriran i/ili operira u Republici Hrvatskoj, odnosno ako prije svakoga leta ne utvrdi plovidbeno stanje zrakoplova,

odnosno ako ne osigura kontinuiranu plovidbenost i održavanje zrakoplova koji je registriran ili operira u Republici Hrvatskoj (članak 59. stavak 2., 3. i 4.),

18) ako nema i ne primjenjuje Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću kao sastavni dio svojega sustava upravljanja sigurnošću (članak 57. stavak 1. i 2.),

19) ako zrakoplovno osoblje nema pri sebi propisanu dozvolu i ovlaštenje iz te dozvole ili ne udovoljava posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje tih poslova (članak 81. stavak 1. i 2.),

20) ako se u zrakoplovu, tijekom zračne plovidbe, ne nalazi posada u propisanome sastavu i propisane osposobljenosti na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 90. stavak 1. i 2.),

21) ako ne osigura da radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, tjedni i godišnji odmori, trajanje putovanja i obveze dežurstva, broj uzlijetanja i slijetanja te zdravstvene i mjere zaštite na radu u svezi s obavljanjem dužnosti budu u skladu s ovim Zakonom, te sa propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 91.),

22) ako ne izradi i ne primjenjuje vlastiti program zaštite zračnoga prometa usklađen sa Nacionalnim programom ili ako nema vlastiti program zaštite zračnoga prometa usvojen od strane Agencije (članak 117.),

23) ako obavlja komercijalni zračni prijevoz bez posjedovanja važeće Svjedodžbe zračnoga prijevoznika i Operativne licencije, u skladu s odredbama ovog Zakona, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima te ako obavlja druge komercijalne operacije bez posjedovanja važeće svjedodžbe ili odobrenja (članak 22. stavak 2., članak 23., članak 24. stavak 1., 2., 3. i 4.),

24) ako obavlja nekomercijalne operacije, a ne udovoljava propisanim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova, ako osoblje ne posjeduje odgovarajuće dozvole, te ako ne udovoljava propisanim zahtjevima za obavljanje tih aktivnosti određenima ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 25.),

25) ako oglašava ili obavlja komercijalni zračni prijevoz i druge komercijalne operacije bez registracije za obavljanje tih djelatnosti i bez Operativne licencije ili druge odgovarajuće svjedodžbe ili odobrenja (članak 26.),

26) ako obavlja međunarodni linijski zračni prijevoz bez udovoljavanja uvjetima propisanim člankom 23. i 24. ovog Zakona te uvjetima predviđenima međunarodnim ugovorima, kao i drugim međunarodnim aktima kojima se uređuje sigurno i uredno obavljanje komercijalnih usluga u međunarodnome zračnome prijevozu (članak 27. stavak 1.),

27) ako red letenja i njegove izmjene ne utvrdi i ne objavi u skladu s odredbama ovog Zakona (članak 29. stavak 1. i 2.),

28) ako redovito i uredno ne ispunjava obvezu obavljanja javne usluge (članak 30. stavak 1. i 2.),

29) ako zrakoplov upisan u Registar upotrebljava bez propisanih znakova državne pripadnosti i registracijskih oznaka u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisa donesenoga na temelju ovog Zakona (članak 53. stavak 1. i 2.),

30) ako organizira javno natjecanje ili izložbu na kojoj sudjeluju zrakoplovi bez odobrenja agencije (članak 21.),

31) ako u zrakoplovu koji se upotrebljava u zračnom prometu nema propisane isprave i knjige (članak 72. stavak 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova ili odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i druga fizička osoba, novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba i odgovornih osoba

Članak 153.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator aerodroma ili druga pravna osoba:

1) ako ne omogući nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme, prema njihovoj namjeni i kapacitetu u skladu s odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i odgovarajućih EU propisa (članak 36.),

2) ako aerodrom nije otvoren u vrijeme u kojemu, ovisno o prometu, aerodrom mora biti otvoren za javni zračni promet, sukladno propisu donesenome na temelju ovog Zakona (članak 41.),

3) ako ne osigura u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenoga na temelju ovog Zakona održavanje i pregled operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, odnosno ne poduzme sve mjere potrebne za sigurno operiranje zrakoplova te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte (članak 79.),

4) ako upotrebljava aerodrom koji nije izgrađen tako da udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova (članak 76. stavak 1.),

5) ako svaku glavnu fazu projektiranja, izgradnje i rekonstrukcije aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i prtljage, tereta i pošte te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, ne obavlja prema posebnim propisima donesenima na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima te pod redovitim nadzorom Agencije (članak 76. stavak 3.),

6) ako prije započinjanja radova na aerodromu ili drugome objektu od značaja za sigurnost svih operacija, ne pribavi posebno odobrenje koje izdaje Agencija, uz prethodno pribavljene propisane suglasnosti nadležnih tijela (članak 76. stavak 2.),

7) ako upotrebljava aerodrom u zračnome prometu bez uporabne dozvole aerodroma i bez odobrenja za uporabu aerodroma (članak 73.),

8) ako izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te prepreka izvan područja aerodroma koji mogu utjecati na sigurnost zračnoga prometa, a također njihovo označavanje i održavanje, ne obavlja na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona, odnosno ako ne postavi i ne održava znakove za uočavanje zrakoplovnih prepreka (članak 78. stavak 1. i 3.),

9) ako ne pribavi prethodnu suglasnost Agencije za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma koje prelaze propisanu visinu (članak 78. stavak 2.),

10) ako na aerodromu ne osigura propisanu spasilačko-vatrogasnu zaštitu i pružanje hitne pomoći, a na aerodromima za komercijalne usluge u zračnome prijevozu još i prihvata te otpremu zrakoplova, putnika i prtljage, odnosno ako se ti poslovi u vremenu otvorenosti aerodroma ne obavljaju na propisani način (članak 39.),

11) ako na nekontroliranom aerodromu ne osigura, u potrebnome opsegu, pružanje aerodromskih letnih informacija (članak 105. stavak 1. i 3.),

12) ako ne osigura prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja, ako ne osigura kontrolu i sprječavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štice područja zračne luke, ako ne osigura odgovarajuće prostorije za zaštitni pregled putnika i stvari, ako ne osigura zaštitne preglede predane putničke prtljage i stvari, ako ne osigura tehničku opremu za zaštitni pregled predane putničke prtljage i stvari, ako ne osigura zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage te ako ne osigura tehničku opremu za zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage na propisan način (članak 119. stavak 1.),

13) ako nema vlastiti program zaštite zračnoga prometa usvojen od strane Agencije ili ga ne primjenjuje (članak 117. stavak 1.),

14) ako ne osigura stalno mjerenje buke koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova na aerodromu i njegovoj okolini, pod uvjetima i na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, odnosno ako rezultate mjerenja buke ne koristi za izradu karata buke i akcijskih planova u dijelu koji se odnosi na zračni promet (članak 124.),

15) ako u propisanome roku ne izvijesti nadležna tijela i osobe o planiranoj promjeni namjene aerodroma, odnosno o planiranim radovima većega opsega koji mogu dovesti do zatvaranja aerodroma ili ograničavanja njegove uporabe (članak 77. stavak 1. i 2.),

16) ako ne propiše način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na nekontrolirani aerodrom ili bez suglasnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (članak 101. stavak 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji pravnih i odgovornih osoba te fizičkih osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijskom nadzoru

Članak 155.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijskom nadzoru:

1) ako bez odgode ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 128. stavak 1.),

2) ako ne postupi prema izdanome naređenju ili izrečenoj zabrani ili ne poštuje privremeno oduzimanje potvrde, svjedodžbe i dozvole od strane inspektora (članak 134. stavak 2.),

3) ako na bilo koji način onemogućí inspektora u provođenju inspekcijskoga nadzora u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovog Zakona i drugim propisima te međunarodnim obvezama, kao i s odgovarajućim EU propisima (članak 135. stavak 1. i članak 136. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji zapovjednika zrakoplova ili druge osobe koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom

Članak 156.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik zrakoplova ili druga osoba koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom:

1) ako upravlja zrakoplovom suprotno uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplova utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 13. stavak 2.),

2) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnome zračnome prometu izvan međunarodnoga aerodroma ili izvan drugih aerodroma koji nisu određeni za međunarodni zračni promet, ali za koje je operator aerodroma osigurao na drugi način i na vlastiti trošak provedbu propisa o prelasku državne granice (članak 14. stavak 1.),

3) ako zračni promet obavlja u zabranjenome području i području s ograničenjem letenja, odnosno ako leti suprotno uvjetima i načinima utvrđenima za navedena područja (članak 18.),

4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Agencije (članak 19. stavak 2. i 4.),

5) ako na zahtjev zrakoplovnoga inspektora ne pokaže isprave, knjige i drugu dokumentaciju ili ako na bilo koji drugi način onemogućí zrakoplovnoga inspektora u obavljanju nadzora sigurnosti, ili ako ne omogući zrakoplovnome inspektoru korištenje slobodnoga mjesta u pilotskoj kabini zrakoplova pri obavljanju nadzora sigurnosti nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu (članak 135.),

6) ako let obavlja ispod minimalne sigurne razine za letenje zrakoplovom iznad prepreka (članak 102.),

7) ako uspostavljanje i održavanje radiokomunikacije ne obavlja na propisan način (članak 104.),

8) ako sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližemu aerodromu ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje ili Agenciju za istraživanje, odnosno ako ne izvijesti u propisanoj formi Agenciju i Agenciju za istraživanje o svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 106. stavak 1. i članak 108. stavak 1.),

9) ako na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje ne sudjeluje svojim zrakoplovom u potrazi i spašavanju (članak 111. stavak 2.).

10) ako ne ispuni obvezu poduzimanja mjera zaštite od buke zrakoplova i od ispušnih plinova zrakoplova prilikom uzlijetanja i slijetanja, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 122.),

11) ako se zrakoplovom po stajanci ne kreće prema uputama operatora aerodroma (članak 100. stavak 2.),

12) ako obavlja let bez propisanih odobrenja odnosno protivno uvjetima iz tih odobrenja, te ako ne postupi prema odobrenju ili uputi nadležne kontrole zračnoga prometa, kao i ako ne postupi u skladu sa zabranom uzlijetanja ili slijetanja od strane aerodromske kontrole zračnoga prometa (članak 103.),

13) ako u slučajevima ugrožavanja sigurnosti ne postupi u skladu sa svojim ovlastima i obvezama na način određen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 92.).

Prekršaji pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te odgovornih osoba

Članak 157.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pružatelj usluga u zračnoj plovidbi:

1) ako ne pruža usluge u zračnoj plovidbi u području letnih informacija Republike Hrvatske i izvan hrvatskoga zračnog prostora do granica utvrđenoga funkcionalnog bloka zračnoga prostora, u skladu s uvjetima i načinima utvrđenima međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 96. stavak 1. i 2.),

- 2) ako ne osigura projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnosću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju kojim se omogućuje sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 97. stavak 1. i 2.),
  - 3) ako uskrati razmjenu operativnih podataka koji se odnose na opći zračni promet u stvarnome vremenu isključivo u operativne svrhe i ako ne utvrdi standardne zahtjeve za pristup drugim operativnim podacima (članak 98.),
  - 4) ako kontrolor zračnog prometa ili pomoćno zrakoplovno osoblje nema pri sebi propisanu dozvolu, odnosno ovlaštenje za obavljanje određenoga stručnog posla (članak 79. stavak 4., članak 81. i članak 93.),
  - 5) ako pruža usluge u zračnoj plovidbi bez svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi izdane od strane Agencije (članak 96. stavak 5.),
  - 6) ako ne propiše načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom te ako ne utvrdi ili ne objavi minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka (članak 101. stavak 2. i članak 102. stavak 1.),
  - 7) ako ne poduzme mjere za prisilno slijetanje zrakoplova, utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona, ukoliko zapovjednik zrakoplova obavlja let bez propisanih odobrenja, odnosno protivno uvjetima iz tih odobrenja, odnosno ako ne postupi prema odobrenju ili uputi nadležne kontrole zračnoga prometa (članak 103. stavak 1.),
  - 8) ako ne zabrani uzlijetanje zrakoplova s aerodroma ili slijetanje na aerodrom i o tome odmah ne izvijesti Agenciju, ako je stanje na manevarskim površinama takvo da onemogućuje sigurno uzlijetanje ili slijetanje te ako nije udovoljeno drugim propisanim uvjetima za sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova (članak 103. stavak 2.),
  - 9) ako govornu komunikaciju između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje ne uspostavi i ne održava na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 104.),
  - 10) ako ne ispuni obvezu poduzimanja mjera zaštite od buke zrakoplova u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 122.).
  - 11) ako ne objavi na način uobičajen u zračnome prometu zabranjena područja zračnoga prostora i područja s ograničenjem letenja, odnosno ako ne izvrši aktiviranje i deaktiviranje navedenih područja u skladu s načelima fleksibilne uporabe zračnoga prostora (članak 18. stavak 5.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji fizičkih osoba

Članak 160.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

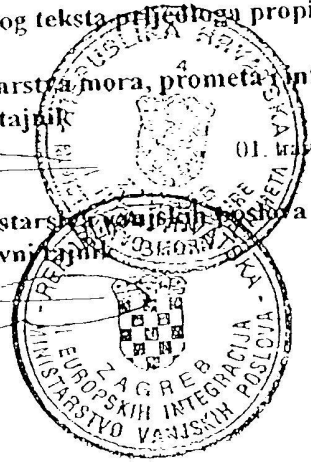
- 1) ako se kreće po stajanci bez uputa ili protivno uputama operatora aerodroma, odnosno ako se kreće po manevarskim površinama ne održavajući neprekidnu radiokomunikaciju s aerodromskom kontrolom zračnoga prometa i ne postupajući prema uputama te kontrole (članak 100. stavak 2.),
- 2) ako sazna za nesreću zrakoplova ili ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližemu aerodromu ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje putem pozivnoga broja 112 za hitne službe ili Agenciju za istraživanje (članak 106. stavak 1.),
- 3) ako unese hladno ili vatreno oružje ili streljivo te druge eksplozivne i zapaljive tvari ili predmete koji na njih podsjećaju u putničku kabinu zrakoplova (članak 121. stavak 1.).

IZJAVA O USKLAĐENOSTI ODREDBA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE

1. Tijelo državne uprave – stručni nositelj izrade (nacarta) prijedloga propisa
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture – Uprava zračnog prometa
2. Naziv (nacarta) prijedloga propisa
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu s konačnim prijedlogom Zakona
3. Usklađenost (nacarta) prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske
  - a) odredba Sporazuma koja se odnosi na normativni sadržaj (nacarta) prijedloga propisa
Članak 69.
  - b) prijelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma
Šest godina od stupanja na snagu Sporazuma.
  - c) u kojoj se mjeri (nacrtom) prijedloga propisa ispunjavaju obveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma
Ispunjava u potpunosti
  - d) razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma
  - e) veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2011. godinu
Predviđeno donošenje u II kvartalu 2011. godine
4. Usklađenost (nacarta) prijedloga propisa s *acquis communautaireom*
  - a) odredbe primarnih izvora prava EU
UEZ, Glave V i XIX
  - b) odredbe sekundarnih izvora prava EU
Uredba 216/2008 o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i kojom se uspostavlja Europska agencija za sigurnost zračnog prometa
usklađeno
  - c) ostali izvori prava EU -
  - d) razlozi za djelomičnu usklađenost odnosno neusklađenost
Preostale odredbe Uredbe 216/2008 o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i kojom se uspostavlja Europska agencija za sigurnost zračnog prometa ranije su preuzete kroz Pravilnik o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa („Narodne novine“ broj 124/09 i 84/10)
  - e) rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti (nacarta) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe
5. Jesu li gore navedeni izvori prava EU prevedeni na hrvatski jezik?
Da.
6. Je li (nacrt) prijedloga propisa preveden na neki službeni jezik EU?
Da, na engleski jezik.
7. Sudjelovanje konzultanata u izradi (nacarta) prijedloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti
8. Prijedlog za izradu pročišćenog teksta prijedloga propisa

Potpis EU koordinатора Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, datum i pečat
 mr. sc. Danijel Mileta, državni tajnik
 01. travnja 2011.

Potpis državnog tajnika - Ministarstva europskih integracija, datum i pečat
 mr. sc. Andrej Plenković, državni tajnik

Primljeno	5.5.2011.	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed. 01	
011-01/11-03/76	Pril.	Vrij.
Oznaka pismena	0	0,00
521-11-1		

